

PGNiG

Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY

GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG

ZA 2014 ROK

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY

ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU ZAWIERA:

1. LIST PREZESA ZARZĄDU.
2. OPINIĘ I RAPORT BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.
3. WYBRANE DANE FINANSOWE.
4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU.
5. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU.
6. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU.
7. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2014 ROKU.

WYBRANE DANE FINANSOWE

za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego	w mln PLN		w mln EUR	
	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Przychody ze sprzedaży	34 304	32 044	8 188	7 610
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	3 843	3 149	917	748
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	3 626	2 709	866	643
Zysk/(Strata) netto akcjonariuszy jednostki dominującej	2 823	1 918	674	455
Zysk/(Strata) netto	2 822	1 920	674	456
Całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	2 602	2 021	621	480
Całkowite dochody razem	2 601	2 023	621	480
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 979	7 813	1 666	1 855
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 680)	(3 060)	(878)	(727)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3 169)	(3 874)	(756)	(920)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	130	879	31	209
Zysk/(Strata) netto i rozwodniony/(a) zysk/(strata) netto na jedną akcję przypisany/(a) zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (odpowiednio w PLN i w EUR)	0,48	0,33	0,11	0,08
	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Aktywa razem	48 926	48 384	11 479	11 667
Zobowiązania razem	18 757	19 931	4 401	4 806
Zobowiązania długoterminowe razem	12 384	12 093	2 905	2 916
Zobowiązania krótkoterminowe razem	6 373	7 838	1 496	1 890
Kapitał własny razem	30 169	28 453	7 078	6 861
Kapitał podstawowy (akcyjny)	5 900	5 900	1 384	1 423
Liczba akcji (średnia ważona w mln szt.)	5 900	5 900	5 900	5 900
Wartość księgowa i rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (odpowiednio w PLN i w EUR)	5,11	4,82	1,20	1,16
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (odpowiednio w PLN i w EUR)	0,15	0,13	0,04	0,03

Pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zostały przeliczone według kursu EUR/PLN, stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski (NBP) na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej zostały przeliczone według średniego kursu EUR/PLN obowiązującego na koniec danego okresu obrotowego, ustalonego przez NBP.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
Średni kurs w okresie	4,1893	4,2110
Kurs na koniec okresu	4,2623	4,1472

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PGNiG ZA 2014 ROK

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	11
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	12
2. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI	18
3. SEGMENTY OPERACYJNE	51
4. KOSZTY OPERACYJNE	54
5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	55
6. WYCENA JEDNOSTEK METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	55
7. PODATEK DOCHODOWY.....	57
8. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA.....	60
9. ZYSK/(STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ.....	61
10. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	62
11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	62
12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	66
13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	67
14. INNE AKTYWA FINANSOWE	70
15. AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	70
16. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE.....	70
17. ZAPASY.....	71
18. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	72
19. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO.....	73
20. POZOSTAŁE AKTYWA	73
21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	73
22. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	74
23. KAPITAŁ PODSTAWOWY	74
24. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE	75
25. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	78
26. REZERWY.....	79
27. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW.....	80
28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	80
29. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	81
30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA	81
31. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY POZYCJAMI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ ROZBICIE POZYCJI POZOSTAŁE KOREKTY W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	82
32. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	84
33. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE.....	102
34. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE.....	107
35. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE.....	108
36. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	110
37. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)	116
38. INFORMACJE NA TEMAT PROCESU RESTRUKTURYZACJI W GRUPIE KAPITAŁOWEJ.....	116
39. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	117
40. INNE ISTOTNE INFORMACJE	117
41. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	120

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

Nota		3 miesiące	Rok zakończony 31	3 miesiące	Rok zakończony 31	
		zakończone 31	grudnia 2014	zakończone 31	grudnia 2013	
		grudnia 2014		grudnia 2013		
		dane		dane		
		zbadane		przekształcone		
		zbadane	zbadane	zbadane	zbadane	
	Przychody ze sprzedaży	3	11 485	34 304	9 101	32 044
	Zużycie surowców i materiałów	4.1	(7 943)	(21 229)	(5 495)	(19 873)
	Świadczenia pracownicze	4.2	(823)	(2 827)	(1 099)	(3 214)
	Amortyzacja		(600)	(2 502)	(710)	(2 463)
	Usługi obce	4.3	(818)	(2 843)	(916)	(2 808)
	Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		313	980	319	983
	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	4.4	(855)	(2 040)	(1 106)	(1 520)
	Koszty operacyjne razem	3	(10 726)	(30 461)	(9 007)	(28 895)
	Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej		759	3 843	94	3 149
	Przychody finansowe	5	18	86	(7)	69
	Koszty finansowe	5	(149)	(432)	(79)	(465)
	Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	6	129	129	(8)	(44)
	Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		757	3 626	-	2 709
	Podatek dochodowy	7	(71)	(804)	(162)	(789)
	Zysk/(Strata) netto		686	2 822	(162)	1 920
	Przypisany/(a):					
	Akcjonariuszom jednostki dominującej		688	2 823	(161)	1 918
	Udziałom niekontrolującym		(2)	(1)	(1)	2
	Zysk/(Strata) netto i rozdwojony/(a) zysk/(strata) netto na jedną akcję, przypisany/(a) zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w PLN)	9	0,12	0,48	(0,03)	0,33

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

	3 miesiące	Rok zakończony 31	3 miesiące	Rok zakończony 31
	zakończone 31	grudnia 2014	zakończone 31	grudnia 2013
			dane	dane
	zbadane	zbadane	przekształcone	przekształcone
	zbadane	zbadane	zbadane	zbadane
Zysk/(Strata) netto	686	2 822	(162)	1 920
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, dotyczące pozycji:	(193)	(197)	(29)	5
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(34)	18	(47)	(53)
Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń	(196)	(265)	22	72
Podatek odroczony	37	50	(4)	(14)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, dotyczące pozycji:	(13)	(24)	104	98
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(19)	(32)	124	117
Podatek odroczony	6	8	(20)	(19)
Inne całkowite dochody netto	(206)	(221)	75	103
Całkowite dochody razem	480	2 601	(87)	2 023
Przypisane:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	482	2 602	(86)	2 021
Udziałom niekontrolującym	(2)	(1)	(1)	2

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Nota	Stan na 31 grudnia	Stan na 31 grudnia	Stan na 1 stycznia
		2014	2013	2013
		dane przekształcone		dane przekształcone
		zbadane	zbadane	zbadane
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe)				
Rzeczowe aktywa trwałe	11	33 528	33 033	33 784
Nieruchomości inwestycyjne	12	9	9	11
Wartości niematerialne	13	1 113	1 164	1 146
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	6	856	727	771
Inne aktywa finansowe	14	243	242	172
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15	1 783	2 233	2 383
Pozostałe aktywa trwałe	16	160	71	76
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem		37 692	37 479	38 343
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
Zapasy	17	3 189	3 378	3 064
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	4 236	4 086	5 374
Należności z tytułu podatku bieżącego	19	5	48	150
Pozostałe aktywa	20	132	171	84
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	567	307	105
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	2 958	2 827	1 948
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	22	147	88	108
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem		11 234	10 905	10 833
Aktywa razem		48 926	48 384	49 176
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy (akcyjny)	23	5 900	5 900	5 900
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		1 740	1 740	1 740
Skumulowane inne całkowite dochody		(270)	(49)	(152)
Zyski/(Straty) zatrzymane		22 794	20 856	19 705
Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		30 164	28 447	27 193
Kapitał własny, przypisany udziałom niekontrolującym		5	6	4
Kapitał własny razem		30 169	28 453	27 197
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	24	5 069	5 385	5 509
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	604	502	381
Rezerwy	26	1 803	1 405	1 792
Przychody przyszłych okresów	27	1 581	1 533	1 448
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	28	3 250	3 210	3 183
Inne zobowiązania długoterminowe	29	77	58	53
Zobowiązania długoterminowe razem		12 384	12 093	12 366
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	30	3 589	4 033	3 667
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	24	769	2 276	4 702
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	593	124	393
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	19	191	184	24
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	284	375	356
Rezerwy	26	720	645	350
Przychody przyszłych okresów	27	227	186	101
Zobowiązania dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży	22	-	15	20
Zobowiązania krótkoterminowe razem		6 373	7 838	9 613
Zobowiązania razem		18 757	19 931	21 979
Zobowiązania i kapitał własny razem		48 926	48 384	49 176

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

	Nota	Rok zakończony 31	Rok zakończony 31
		grudnia 2014	grudnia 2013
		dane przekształcone	
		zbadane	zbadane
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto		2 822	1 920
Korekty o pozycje:			
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(129)	44
Amortyzacja		2 502	2 463
Zysk/(Strata) z tytułu różnic kursowych netto		201	169
Odsetki i dywidendy netto		127	207
Zysk/(Strata) z działalności inwestycyjnej		739	568
Podatek dochodowy bieżącego okresu		804	789
Pozostałe pozycje netto	31	910	430
Podatek dochodowy zapłacony		(677)	(495)
		7 299	6 095
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą stanu kapitału obrotowego			
Zmiana stanu kapitału obrotowego:			
Zmiana stanu należności	31	(128)	1 310
Zmiana stanu zapasów	31	189	(321)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	31	11	140
Zmiana stanu rezerw	31	130	299
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	31	(477)	394
Zmiana stanu pozostałych aktywów	31	(31)	(89)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	31	(14)	(15)
		6 979	7 813
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		30	130
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostkach niepowiązanych		1	1
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(3 781)	(3 290)
Wydatki na nabycie udziałów w jednostkach powiązanych		(1)	(2)
Otrzymane odsetki		4	1
Otrzymane dywidendy		3	3
Pozostałe pozycje netto		64	97
		(3 680)	(3 060)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		152	763
Wpływy z tytułu emisji papierów dłużnych		377	1 475
Splata kredytów i pożyczek		(1 096)	(696)
Wykup papierów dłużnych		(1 429)	(4 273)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(50)	(53)
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		84	83
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		(98)	(116)
Wypłacone dywidendy		(885)	(767)
Zapłacone odsetki		(218)	(265)
Pozostałe pozycje netto		(6)	(25)
		(3 169)	(3 874)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		130	879
Różnice kursowe netto	31	1	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	31	2 826	1 947
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	31	2 956	2 826

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM
za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

	Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)						Kapitał własny (przypisany udziałom niekontrolującym)	Kapitał własny razem	
	Kapitał podstawowy (akcyjny)	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych	stosowania rachunkowości zabezpieczeń	zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących świadceń pracowniczych	Zyski/(Straty) zatrzymane	Razem		
	Skumulowane inne całkowite dochody z tytułu:								
Stan na 1 stycznia 2014 (zbadane)	5 900	1 740	(84)	(1)	36	20 856	28 447	6	28 453
Przeniesienia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	(885)	(885)	-	(885)
Całkowite dochody razem	-	-	18	(215)	(24)	2 823	2 602	(1)	2 601
Zysk/(Strata) netto	-	-	-	-	-	2 823	2 823	(1)	2 822
Inne całkowite dochody netto	-	-	18	(215)	(24)	-	(221)	-	(221)
Stan na 31 grudnia 2014 (zbadane)	5 900	1 740	(66)	(216)	12	22 794	30 164	5	30 169
Stan na 1 stycznia 2013 (zbadane)	5 900	1 740	(31)	(59)	(62)	19 705	27 193	4	27 197
Dywidenda	-	-	-	-	-	(767)	(767)	-	(767)
Całkowite dochody razem	-	-	(53)	58	98	1 918	2 021	2	2 023
Zysk/(Strata) netto	-	-	-	-	-	1 918	1 918	2	1 920
Inne całkowite dochody netto	-	-	(53)	58	98	-	103	-	103
Stan na 31 grudnia 2013 (zbadane)	5 900	1 740	(84)	(1)	36	20 856	28 447	6	28 453

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO na dzień 31 grudnia 2014 roku

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Nazwa, siedziba, podstawowy przedmiot działalności gospodarczej oraz podstawowe dane rejestrowe

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna (PGNiG S.A., Spółka, Jednostka Dominująca) z siedzibą w Polsce, w Warszawie, kod pocztowy 01-224, przy ulicy Marcina Kasprzaka 25 jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej PGNiG (GK PGNiG, Grupa Kapitałowa, Grupa).

Spółka została wpisana do rejestru handlowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy, w dniu 30 października 1996 roku pod numerem RHB 48382. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000059492. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012216736 oraz NIP 525-000-80-28.

Akcje PGNiG S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW). Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest poszukiwanie i eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, import, magazynowanie oraz sprzedaż paliw gazowych, a także obrót energią elektryczną.

Grupa Kapitałowa jest jedyną pionowo zintegrowaną firmą w sektorze gazowym w Polsce, posiadającą wiodącą pozycję we wszystkich jego obszarach, jest również znaczącym producentem ciepła i energii elektrycznej w kraju. Obszar działalności Grupy Kapitałowej obejmuje poszukiwanie złóż, wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej, import, magazynowanie oraz obrót i dystrybucję paliw gazowych. Grupa Kapitałowa jest głównym importerem paliwa gazowego z Rosji, Niemiec, Szwajcarii, jak i głównym producentem gazu ziemnego ze złóż krajowych. Wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej jest jednym z kluczowych czynników zapewniających Grupie konkurencyjną pozycję na liberalizowanym rynku gazu w Polsce.

Obrót i dystrybucja gazu ziemnego oraz produkcja i sprzedaż ciepła stanowiące, obok wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej, podstawową działalność Grupy Kapitałowej, są regulowane przez Prawo Energetyczne, czego konsekwencją jest koncesjonowanie działalności oraz uzależnienie znaczącej części przychodów Grupy Kapitałowej od poziomu taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Działalność poszukiwawczo-wydobywczą prowadzona jest na podstawie posiadanych koncesji normowanych przepisami prawa geologicznego i górniczego.

1.2. Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i jednostek zależnych jest nieoznaczony.

1.3. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowane zostały dane na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz obejmujące okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku wraz z danymi porównawczymi za odpowiednie okresy 2013 roku.

1.4. Sprawozdanie zawiera dane skonsolidowane

Sprawozdanie zawiera skonsolidowane dane: Jednostki Dominującej, 15 spółek zależnych (w tym: 3 grup kapitałowych), 1 spółki stowarzyszonej oraz 1 wspólnego przedsięwzięcia. Poniżej przedstawiono zakres podmiotowy jednostek wycenianych metodą praw własności i jednostek Grupy Kapitałowej PGNiG.

Wspólne przedsięwzięcia i spółki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Procentowy udział w kapitale	
		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
1 GAS - TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%
2 SGT EUROPOL GAZ S.A. ¹⁾	Polska	49,74%	49,74%

1) W tym 48,00 % udział bezpośredni i 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Lp.	Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Jednostka dominująca	Procentowy udział:		Metoda konsolidacji na dzień	
				w kapitale	w liczbie głosów	31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
Spółki bezpośrednio zależne od PGNiG S.A.							
1	BSiPG Gazoprojekt S.A.	Polska	PGNiG S.A.	22,5% ¹⁾	22,5% ¹⁾	pełna	pełna
2	Exalo Drilling S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
3	GEOFIZYKA Kraków S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
4	GEOFIZYKA Toruń S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
5	Geovita S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
6	Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
7	PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	-
8	PGNiG Serwis Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
9	PGNiG Technologie S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
10	PGNiG TERMIKA S.A.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
11	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
12	PGNiG Finance AB	Szwecja	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
13	PGNiG Sales & Trading GmbH	Niemcy	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
14	PGNiG Upstream International AS	Norwegia	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
15	Polish Oil and Gas Company - Libya B.V.	Holandia	PGNiG S.A.	100%	100%	pełna	pełna
16	Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o. w likwidacji	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
17	BUD-GAZ P.P.U.H. Sp. z o.o. w likwidacji	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
18	NYSAGAZ Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	66,28%	66,28%	-	-
19	PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
20	PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
21	PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
22	Polskie Elektrownie Gazowe Sp.z o.o. w likwidacji	Polska	PGNiG S.A.	100%	100%	-	-
Spółki pośrednio zależne od PGNiG S.A.							
23	CHEMKOP Sp. z o.o.	Polska	Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	85,51%	85,51%	-	-
24	Gas Assets Management Sp. z o.o. w organizacji	Polska	PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	99% ²⁾	99% ²⁾	-	-
25	GAZ Sp. z o.o.	Polska	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	80%	80%	pełna	pełna
26	Powisłe Park Sp. z o.o.	Polska	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	100%	100%	pełna	pełna
27	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.	Polska	Exalo Drilling S.A.	100%	100%	-	-
28	Zakład Separacji Popiołów Siekierki Sp. z o.o.	Polska	PGNiG TERMIKA S.A.	70%	70%	-	-
29	Oil Tech International F.Z.E.	Zjednoczone Emiraty Arabskie	Exalo Drilling S.A.	100%	100%	pełna	pełna
30	Poltava Services LLC	Ukraina	Exalo Drilling S.A.	99%	99%	pełna	pełna
31	XOOL GmbH	Niemcy	PGNiG Sales & Trading GmbH	100%	100%	pełna	pełna

1) Udział bezpośredni PGNiG S.A. w spółce wynosi 22,5%, udział pośredni poprzez spółkę PGNiG Technologie S.A wynosi 52,5%. PGNiG S.A. ma prawo do powoływania większości członków Rady Nadzorczej spółki.

2) Udział pośredni PGNiG S.A. w spółce Gas Assets Management Sp. z o.o. w organizacji wynosi 100%: 99% przez spółkę PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. oraz 1% poprzez spółkę PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.

1.5. Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej emitenta,

Najistotniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PGNiG w 2014 roku obejmowały:

- W dniu 20 stycznia 2014 roku GEOFIZYKA Toruń S.A. podała do wiadomości informację o wykreśleniu swojej jednostki zależnej PT Geofizyka Torun Indonezja LLC w likwidacji z rejestru, w związku z zakończeniem prowadzonego procesu likwidacji spółki.
- W dniu 22 maja 2014 roku zawiązana została spółka Zakład Separacji Popiołów Siekierki Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z kapitałem zakładowym w wysokości 1.000.000 zł, w której spółka PGNiG TERMIKA S.A. objęła 70% udziałów o wartości 700.000 zł. Rejestracja spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym nastąpiła w dniu 17 czerwca 2014 roku.
- W dniu 1 sierpnia 2014 roku został podwyższony kapitał zakładowy spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. o kwotę 1 090 000 000 złotych, z kwoty 1 000 000 złotych do kwoty 1 091 000 000 złotych, poprzez utworzenie 10 900 000 nowych równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 100 złotych każdy i łącznej wartości nominalnej 1 090 000 000 złotych. Wszystkie nowo utworzone udziały w kapitale zakładowym spółki PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki – spółkę PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 9 września 2014 roku.
- W dniu 18 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział KRS, wydał postanowienie o wykreśleniu spółki Biogazownia Ostrowiec sp. z o.o. w likwidacji z KRS.
- W dniu 28 listopada 2014 roku zakończył się proces likwidacji spółki Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. Do KRS został złożony wniosek o wykreślenie spółki z rejestru. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, sąd nie wydał postanowienia o wykreśleniu spółki z rejestru.
- W dniu 15 grudnia 2014 roku spółki PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. oraz PGNiG SPV 5 Sp. z o.o. zawiązały spółkę Gas Assets Management Sp. z o.o. w organizacji o kapitale zakładowym w wysokości 20.000 zł. Udział kapitałowy PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. w tym podmiocie wynosi 19 800 zł, natomiast PGNiG SPV 5 Sp. z o.o. – 200 zł. Kapitał zakładowy został opłacony środkami pieniężnymi. W dniu 17 lutego 2015 roku została dokonana rejestracja spółki w KRS.

1.6. Skład Zarządu PGNiG S.A.

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2014 roku wchodziły cztery osoby:

- Mariusz Zawisza - Prezes Zarządu,
- Jarosław Bauc - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Zbigniew Skrzyplikiewicz - Wiceprezes Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania,
- Waldemar Wójcik - Wiceprezes Zarządu.

W okresie od 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

- Od dnia 1 stycznia 2014 roku Pan Mariusz Zawisza objął stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A., zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej z dnia 30 grudnia 2013 roku;
- W dniu 3 kwietnia 2014 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała na wspólną kadencję, rozpoczynającą się z dniem 30 grudnia 2013 roku na okres 3 lat, członka Zarządu PGNiG S.A. z wyborów pracowniczych, Pana Waldemara Wójcika (objęcie stanowiska nastąpiło 3 kwietnia 2014 roku);

- W dniu 18 czerwca 2014 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. zawiesiła w czynnościach Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych Pana Andrzeja Parafianowicza;
- W dniu 7 sierpnia 2014 roku Pan Andrzej Parafianowicz złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu PGNiG S.A., ze skutkiem na ten dzień;
- W dniu 7 sierpnia 2014 roku Rada Nadzorcza powierzyła Członkowi Zarządu Panu Waldemarowi Wójcikowi pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu PGNiG S.A.;
- W dniu 29 grudnia 2014 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała Pana Jerzego Kurellę ze składu Zarządu PGNiG S.A. i z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych. Uchwała weszła w życie z chwilą jej podjęcia.

Po 31 grudnia 2014 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.

1.7. Prokurenci PGNiG S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku prokurentem PGNiG S.A. była Pani Violetta Jasińska-Jaśkowiak, powołana przez Zarząd w dniu 20 grudnia 2013 roku.

Udzielona prokura jest prokurą łączną, tj. dla skuteczności czynności prawnych konieczne jest współdziałanie prokurenta łącznie z członkiem Zarządu PGNiG S.A.

Po 31 grudnia 2014 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły zmiany w składzie Prokurentów PGNiG S.A.

1.8. Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Rada Nadzorcza składała się z siedmiu członków, zaś jej skład przedstawiał się następująco:

- Wojciech Chmielewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Woś - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Magdalena Zegarska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Sławomir Borowiec - Członek Rady Nadzorczej,
- Ryszard Wąsowicz - Członek Rady Nadzorczej,
- Janusz Pilitowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Janiak - Członek Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia 2014 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

- W dniu 26 marca 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. powołało Pana Andrzeja Janiaka na stanowisko członka Rady Nadzorczej Spółki. Powołany członek Rady Nadzorczej spełnia kryteria niezależności, zgodnie ze Statutem Spółki.
- W dniu 15 maja 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A. ze skutkiem na ten dzień: Panią Agnieszkę Chmielarz, Pana Wojciecha Chmielewskiego, Pana Józefa Głowackiego, Pana Andrzeja Janiaka, Pana Mieczysława Kaweckiego, Pana Marcina Morynia, Pana Janusza Pilitowskiego, Panią Ewę Sibrecht-Ośka oraz Panią Jolantę Siergiej.

Jednocześnie w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. od dnia 15 maja 2014 roku zostali powołani: Pan Wojciech Chmielewski, Pan Sławomir Borowiec, Pan Andrzej Janiak, Pan Bogusław Nadolnik, Pan Janusz Pilitowski, Pani Agnieszka Trzaskalska, Pan Ryszard Wąsowicz, Pani Agnieszka Woś oraz Pani Magdalena Zegarska.

- W dniu 30 lipca 2014 roku Pani Agnieszka Trzaskalska złożyła rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej PGNiG S.A., ze skutkiem na ten dzień.
- W dniu 5 listopada 2014 roku do PGNiG S.A. wpłynęła rezygnacja Pana Bogusława Nadolnika z funkcji członka Rady Nadzorczej PGNiG S.A. ze skutkiem na dzień 6 listopada 2014 roku.

1.9. Akcjonariat PGNiG S.A.

Na dzień przekazania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2014 rok, jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGNiG S.A. był Skarb Państwa.

Struktura akcjonariatu PGNiG S.A. przedstawia się następująco:

Podmiot	Liczba akcji na dzień przekazania poprzedniego raportu okresowego*	Udział w liczbie głosów w % na dzień przekazania poprzedniego raportu okresowego*	Zmiana % w okresie	Udział w liczbie głosów w % na WZA na dzień przekazania raportu**	Liczba akcji na dzień przekazania raportu**
Skarb Państwa	4 271 717 836	72,402%	0,000%	72,402%	4 271 717 836
Pozostali akcjonariusze	1 628 282 164	27,598%	0,000%	27,598%	1 628 282 164
Razem	5 900 000 000	100,00%	0,00%	100,00%	5 900 000 000

*Stan na 30 września 2014 roku.

**Stan na 31 grudnia 2014 roku.

1.10. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

1.11. Połączenie spółek handlowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym, nie miało miejsca połączenie Grupy Kapitałowej z innymi spółkami handlowymi.

1.12. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostanie przedstawione do zatwierdzenia przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 5 marca 2015 roku.

2. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych wycenionych w wartości godziwej oraz pożyczek i należności wycenianych w skorygowanej cenie nabycia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych (PLN). Wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w milionach złotych. Ewentualne różnice pomiędzy kwotami ogółem, a sumą ich składników, wynikają z zaokrągleń.

2.1.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, MSSF składają się z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Zakres informacji ujawnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest zgodny z postanowieniami MSSF oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami).

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zakresu ujawnień

2.2.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa przyjęła wszystkie nowe i zaktualizowane standardy oraz interpretacje, wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej (UE), mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2014 roku.

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, zatwierdzony przez Komisję Europejską (KE) w dniu 11 grudnia 2012 roku,
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, zatwierdzony przez KE w dniu 11 grudnia 2012 roku,
- MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, zatwierdzony przez KE w dniu 11 grudnia 2012 roku,
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzony przez KE w dniu 11 grudnia 2012 roku,
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, zatwierdzony przez KE w dniu 11 grudnia 2012 roku,
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone przez KE w dniu 13 grudnia 2012 roku,

- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” i MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone przez KE w dniu 20 listopada 2013 roku,
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”- ujawnianie wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do aktywów niefinansowych, zatwierdzone przez KE w dniu 19 grudnia 2013 roku,
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone przez KE w dniu 19 grudnia 2013 roku,
- KIMSF 21 „Opłaty publiczne” - zatwierdzone przez KE w dniu 13 czerwca 2014 roku.

Przyjęcie powyższych przepisów nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani w prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych.

2.2.2. Standardy i interpretacje opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale niemające jeszcze zastosowania

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- Poprawki do MSSF (2010-2012) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku,
- Poprawki do MSSF (2011-2013) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku,
- Zmiany do MSR 19 „Programy określonych świadczeń: składki pracownicze” – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 lipca 2014 roku.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów.

Według szacunków Grupy wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

2.2.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, które według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku nie zostały zatwierdzone przez KE do stosowania i w związku z tym nie zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu

Standardy, które na dzień 31 grudnia 2014 roku nie zostały zatwierdzone przez KE do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie,
- Poprawki do MSSF (2012-2014) – zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – planowane obowiązywanie w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 lipca 2016 roku lub po tej dacie,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 – Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,

- MSSF 14 „Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej” – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami” - obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Wartości niematerialne”- wyjaśnienia odnośnie dozwolonych do stosowania metod amortyzacji - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” - ujmowanie udziałów we wspólnych działaniach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSR 1 „Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 „Jednostki Inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku,
- Zmiany do MSR 27 „Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym” obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2016 roku.

Według szacunków Grupy, wymienione wyżej standardy i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec okresu sprawozdawczego.

2.3. Stosowane zasady rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę Kapitałową PGNiG.

2.3.1. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie sprawozdania finansowego jednostki dominującej, sprawozdań finansowych kontrolowanych przez nią spółek zależnych, jednostki stowarzyszonej oraz wspólnego przedsięwzięcia.

Sprawozdania finansowe jednostek objętych konsolidacją sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości. W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych bądź stowarzyszonych dokonuje się korekt dostosowujących zasady rachunkowości stosowane przez jednostkę do zasad stosowanych przez Grupę Kapitałową.

Zgodnie z zasadą istotności wynikającą z założeń koncepcyjnych MSR, kontrolowane jednostki zależne, których sprawozdania finansowe wykazują nieistotne wielkości dla realizacji obowiązku rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej Grupy, nie zostały objęte konsolidacją.

2.3.1.1. Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne są konsolidowane metodą pełną od dnia przejęcia, będącego dniem objęcia kontroli nad spółką, do dnia utraty tej kontroli. Kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca, z tytułu swojego zaangażowania w tę jednostkę, podlega ekspozycji na zmienne wyniki

finansowe lub ma do nich prawa oraz możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje prezentowane są w taki sposób, jakby dotyczyły pojedynczej jednostki. Według powyższej zasady skonsolidowane sprawozdanie finansowe:

- łączy podobne pozycje aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów i kosztów, przepływów pieniężnych jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych;
- kompensuje wartość księgową inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego każdej z jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej (według MSSF 3);
- wyłącza w całości aktywa i zobowiązania, kapitał własny, przychody, koszty i przepływy pieniężne grupy kapitałowej odnoszące się do transakcji między jednostkami grupy kapitałowej (zyski i straty na transakcjach wewnątrz grupy, które są ujęte jako aktywa takie jak zapasy i środki trwałe, wyłącza się w całości).

Na dzień przejęcia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania jednostki przejmowanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka kosztu przejęcia (przekazana zapłata wyceniana zgodnie z MSSF 3, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej wycenionych zgodnie z MSSF 3 oraz w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartość godziwa na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej) nad kwotą netto ustalonej na dzień przejęcia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenianych zgodnie z MSSF jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy koszt przejęcia jest niższy od kwoty netto ustalonej na dzień przejęcia wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań, różnica ta ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat na dzień przejęcia.

Udział niekontrolujący to udział w zysku lub stracie i aktywach netto konsolidowanych jednostek zależnych, którego nie można przyporządkować, bezpośrednio lub pośrednio do jednostki dominującej. Udziały niekontrolujące są prezentowane w osobnych pozycjach w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitego dochodu, w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną w danym okresie sprawozdawczym, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmowane są wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie jednostka dominująca posiadała taką kontrolę.

2.3.1.2. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest podmiot, na który jednostka dominująca wywiera znaczący wpływ (ale nie sprawuje nad nim kontroli ani współkontroli), uczestnicząc w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki finansowej i operacyjnej jednostki stowarzyszonej.

Udziały w jednostkach stowarzyszonych ujmowane są metodą praw własności, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja została sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Inwestycje w jednostki stowarzyszone są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Grupy w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszonych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach stowarzyszonych nie są rozpoznawane.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia jest ujmowana w wartości księgowej inwestycji. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej netto możliwych

do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Niezrealizowane zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym zgodnie z udziałem Grupy w kapitałach jednostki stowarzyszonej. Straty ponoszone przez jednostkę stowarzyszoną mogą świadczyć o utracie wartości jej aktywów, co powoduje konieczność ujęcia odpisu aktualizującego na odpowiednim poziomie.

2.3.1.3. Wspólne ustalenia umowne

Wspólne ustalenie umowne obejmują:

- wspólne działania,
- wspólne przedsięwzięcia.

Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do składników aktywów oraz obowiązki z tytułu zobowiązań dotyczących ustalenia umownego. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego działania.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu wspólnik wspólnego działania ujmuje:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnego działania,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym wspólnika przedsięwzięcia, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego przez wspólnika wspólnego działania.

Wspólne przedsięwzięcie to wspólne ustalenie umowne, w ramach którego strony sprawujące współkontrolę mają prawa do aktywów netto tego ustalenia. Strony te są nazywane wspólnikami wspólnego przedsięwzięcia.

Wspólnik wspólnego przedsięwzięcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujmuje swój udział we wspólnym przedsięwzięciu jako inwestycję i rozlicza tę inwestycję przy użyciu metody praw własności zgodnie z MSR 28, chyba że jednostka jest zwolniona ze stosowania metody praw własności zgodnie z tym standardem. Strona, która uczestniczy we wspólnym przedsięwzięciu, lecz nie sprawuje nad nim współkontroli i nie wywiera znaczącego wpływu, rozlicza swój udział zgodnie z MSR 39.

2.3.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji spółki PGNiG S.A. oraz jej jednostek zależnych jest polski złoty (PLN), z wyjątkiem:

- POGC Libya B.V. – dolar amerykański (USD),
- PGNiG Upstream International AS – korona norweska (NOK),
- PGNiG Sales & Trading GmbH - euro (EUR),
- PGNiG Finance AB – korona szwedzka (SEK),
- oddziałów zagranicznych spółek Grupy.

2.3.2.1. Wycena w momencie początkowego ujęcia

Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

2.3.2.2. Wycena na koniec okresu sprawozdawczego

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- Pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego.
- Pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

2.3.2.3. Ujmowanie różnic kursowych

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych ujmuje się w wyniku finansowym okresu, w którym powstają. W przypadku, gdy zyski lub straty z tytułu pozycji niepieniężnych ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, wszystkie elementy tych zysków lub strat, dotyczące różnic kursowych, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Natomiast, gdy zyski lub straty z tytułu pozycji niepieniężnych ujmuje się w wyniku finansowym, wszystkie elementy tych zysków lub strat, dotyczące różnic kursowych, Spółki Grupy ujmuje w wyniku finansowym.

Różnice kursowe powstałe z przeliczenia aktywów i pasywów jednostek zagranicznych ujmowane są w Skumulowanych innych całkowitych dochodach i prezentowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, ujmowane w rachunku zysków i strat.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Grupa wykorzystuje walutowe transakcje pochodne (zasady rachunkowości stosowane przez Grupę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych zostały przedstawione w pkt. 2.3.12.).

2.3.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa, które Grupa zamierza wykorzystywać w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych, przez czas dłuższy niż jeden rok, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują również środki trwałe w budowie. Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- nakłady inwestycyjne poniesione w momencie początkowego ujęcia,
- nakłady stanowiące ulepszenie (modernizację) skutkujące zwiększeniem przyszłych korzyści ekonomicznych.

Pozycja rzeczowych aktywów trwałych w momencie początkowego ujęcia jest ujmowana według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych zalicza się koszty finansowania zewnętrznego (zasady kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego zostały opisane w pkt. 2.3.5.). Części zamienne wykazywane są jako zapasy i ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania. Istotne części zamienne oraz awaryjne wyposażenie kwalifikuje się do wykazania jako rzeczowe aktywa trwałe,

jeżeli Grupa oczekuje, że będą one wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok i możliwe jest ich przypisanie do poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Grupa nie zwiększa wartości księgowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych, rozumianego jako remonty i konserwacje, składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów oraz mogą obejmować koszty nieistotnych części zamiennych.

Do wyceny rzeczowych aktywów trwałych Grupa przyjęła model wyceny według kosztu historycznego. Po początkowym ujęciu rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, Grupa wykazuje je według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa wytworzonych gazociągów lub magazynów gazu obejmuje również wartość gazu, która służy do ich pierwszego napełnienia. Ilość gazu niezbędna do pierwszego napełnienia gazociągu lub komory magazynowej odpowiada ilości niezbędnej do wytworzenia minimalnego ciśnienia pracy gazociągu lub magazynu.

W przypadku rozszczelnienia gazociągu, koszty jego ponownego napełnienia lub uzupełnienia utraconego paliwa są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Podlegającą amortyzacji wartość rzeczowych aktywów trwałych, z wyłączeniem gruntów i środków trwałych w budowie, rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania przy zastosowaniu metody amortyzacji liniowej:

- Budynki i budowle 2 - 40 lat
- Maszyny i urządzenia, środki transportu oraz pozostałe 2 - 35 lat

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, zaliczone do majątku Grupy, amortyzuje się w okresie ekonomicznej użyteczności pozycji rzeczowych aktywów trwałych, nie dłużej jednak niż okres trwania umowy.

W momencie zbycia lub kiedy nie oczekuje się osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych i następującego po nim zbycia, wartość księgowa tych pozycji zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a wszelkie powstałe na transakcji zyski lub straty odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

2.3.4. Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Koszty związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża i rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego.

Kosztem koncesji na rozpoznanie gazu ziemnego i/lub ropy naftowej oraz kosztem przedłużenia takiej koncesji jest opłata za działalność określoną w koncesji. Koszty koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej Grupa ujmuje w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej jako wartości niematerialne.

Wydatki z tytułu badań sejsmicznych są kapitalizowane w wartości aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz ujmowane w księgach rachunkowych jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Nakłady na poszczególne odwierty początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji Środki trwałe w budowie jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się stwierdzeniem sukcesu, czyli odkryciem złoża o zasobach nadających się do opłacalnej ekonomicznie eksploatacji, Grupa przeprowadza analizę rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji. W przypadku, gdy w efekcie rozpoznania złoża podjęto decyzję o jego eksploatacji, w momencie jej rozpoczęcia, Grupa przeklasyfikowuje aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do rzeczowych aktywów trwałych. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się efektem negatywnym lub po ich zakończeniu, w efekcie analizy rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji, jednostka Grupy nie wystąpiła o przyznanie koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej, aktywowane nakłady na wykonane odwierty przeprowadzone w ramach prac poszukiwawczych są odpisywane w całości w koszty w rachunek zysków i strat, w okresie, w którym podjęto decyzję o zakończeniu prac poszukiwawczych.

Grupa tworzy rezerwy na koszty likwidacji odwiertów eksploatacyjnych i magazynowych. Wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową odwiertów i amortyzowana jest w okresie ich ekonomicznego użytkowania.

2.3.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Grupa kapitalizuje koszty finansowania zewnętrznego.

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem, budową lub wytworzeniem składników aktywów, wymagających znacznego okresu czasu do przygotowania ich do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tych składników aktywów.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia, budowy lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- składników aktywów wycenianych według wartości godziwej oraz
- zapasów produkowanych lub wytwarzanych w znaczących ilościach w sposób powtarzalny.

Koszty finansowania zewnętrznego mogą składać się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego,
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Wartość kosztów finansowania zewnętrznego od środków pożyczonych bez ściśle określonego celu, oblicza się przy zastosowaniu stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pozycji finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania Grupy w danym okresie, innych niż finansowanie zewnętrzne zaciągnięte w celu pozyskania określonego dostosowywanego składnika aktywów.

2.3.6. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości (grunty, budynki lub część budynków), które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło

przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści.

W momencie początkowego ujęcia nieruchomości inwestycyjne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjnych Grupa stosuje model ceny nabycia i wycenia wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla tego modelu, tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z ich zbycia.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze zbycia lub z wycofania z użytkowania nieruchomości inwestycyjnej, ustala się jako różnicę między przychodami netto ze zbycia a wartością księgową danego składnika aktywów i ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano operacji likwidacji lub sprzedaży.

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych i przyjmuje okres ekonomicznej przydatności dla tych składników z przedziału 2 – 40 lat.

2.3.7. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę w wyniku zdarzeń zaistniałych w przeszłości i które, zgodnie z przewidywaniami Grupy, przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Grupa identyfikuje między innymi następujące wartości niematerialne:

- koszty zakończonych prac rozwojowych,
- wartość firmy,
- prawo wieczystego użytkowania gruntów – nabyte odpłatnie,
- koncesje, prawo do użytkowania górniczego, informację geologiczną,
- programy komputerowe,
- prawa do emisji gazów cieplarnianych.

Wartości niematerialne powstałe w wyniku prac rozwojowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyłącznie w sytuacji, gdy Grupa jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika aktywów niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych oraz innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione na prace badawcze ujmuje się jako koszty w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wartości niematerialne stanowią również wydatki związane z nabyciem prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Grupa korzysta z prawa wieczystego użytkowania gruntu jako:

- nabytego odpłatnie,
- nabytego nieodpłatnie.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie (od innych podmiotów) prezentowane są jako wartości niematerialne i amortyzowane przez okres ich użytkowania. Okres użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu nabytego odpłatnie od podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego jest równy okresowi od dnia nabycia tego prawa do ostatniego dnia okresu użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste. Okres użytkowania nadwyżki pierwszej opłaty nad opłatą roczną za prawo wieczystego użytkowania gruntów jest równy okresowi użytkowania wieczystego, określonemu w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie ustawy z dnia 20 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, ujmowane są wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

Wartość koncesji na wydobywanie gazu ziemnego i/lub ropy naftowej oraz wynagrodzenie dla Skarbu Państwa za ustanowienie użytkowania górniczego, Grupa ujmuje jako nakłady podlegające kapitalizacji i prezentuje w wartościach niematerialnych.

Grupa posiada przydział praw do emisji CO₂ na poszczególne instalacje zgodnie z ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Prawa do emisji Grupa dzieli na:

- nabyte w celu umorzenia,
- nabyte w celu odsprzedaży,
- nieodpłatnie otrzymane.

Nabyte w celu umorzenia prawa do emisji dla instalacji ujmowane są w księgach rachunkowych jako wartości niematerialne w rzeczywistych cenach nabycia.

Nabyte prawa do emisji w celu odsprzedaży ujmowane są w księgach rachunkowych jako zapas i wyceniane w momencie początkowego ujęcia w cenie nabycia, a na koniec okresu sprawozdawczego w cenie nabycia lub możliwej do uzyskania cenie sprzedaży netto, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Prawa do emisji otrzymane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień są ujmowane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej i ewidencjonowane są pozabilansowo.

Składnik wartości niematerialnych w momencie początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu składniki wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Stosowana metoda amortyzacji odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika wartości niematerialnych przez Grupę, przy czym, przy braku możliwości wiarygodnego określenia sposobu konsumowania tych korzyści, stosuje się metodę liniową. Przyjętą metodę amortyzacji stosuje się w sposób ciągły w kolejnych okresach, chyba że nastąpiła zmiana oczekiwanego sposobu konsumowania korzyści ekonomicznych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu i metody amortyzacji weryfikowane są na koniec roku obrotowego. Jeśli oczekiwany okres użytkowania składnika aktywów różni się znacząco od poprzednich szacunków, dokonuje się zmiany okresu amortyzacji. W przypadku znaczącej zmiany

oczekiwanego sposobu rozłożenia w czasie korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, stosuje się inną metodę amortyzacji, aby odzwierciedlić tę zmianę. Powyższe operacje Grupa ujmuje jako zmiany wartości szacunkowych i odnosi w rachunek zysków i strat w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunków.

Okresy użyteczności stosowane dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

- Nabyte licencje, prawa do patentów i podobne wartości 2-15 lat
- Nabyte oprogramowanie komputerowe 2-10 lat
- Prawo wieczystego użytkowania gruntów 40-99 lat
- Koncesje - udzielane na czas oznaczony, w drodze decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne jeszcze nieużytkowane poddawane są cyklicznie (co najmniej raz do roku oraz za każdym razem, kiedy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości tego składnika) testowi na utratę wartości.

2.3.8. Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeśli warunki umowy przenoszą zasadniczo całe ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

2.3.8.1. Grupa jako leasingodawca

Aktywa oddane w leasing finansowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu obrotowego, z wyłączeniem kosztów usług, zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną, jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego są ujmowane w kolejnych okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej przez okres leasingu, chyba, że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie zmniejszania się korzyści czerpanych z oddanego w leasing składnika aktywów.

2.3.8.2. Grupa jako leasingobiorca

Aktywa trwale użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy. Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, Grupa ujmuje leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Kredyty, pożyczki i papiery dłużne, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe będące częścią odsetkową opłaty leasingowej i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania z tytułu leasingu. Koszty finansowe rozłożone są na poszczególne okresy sprawozdawcze stanowiąc stały procent w stosunku do salda niespłaconego zobowiązania z tytułu wartości przedmiotu leasingu w każdym z okresów sprawozdawczych. Koszty finansowe ustalone są przy użyciu metody wewnętrznej stopy zwrotu IRR.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu, chyba że zastosowanie innej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez użytkownika.

2.3.9. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje oceny pozycji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregokolwiek ze składników aktywów. W przypadku stwierdzenia, że przesłanki takie występują, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów w celu sprawdzenia, czy nie nastąpiła jego utrata wartości. W sytuacji, gdy pojedynczy składnik aktywów nie wypracowuje wpływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych generowanych przez inne aktywa, ustala się wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów.

W przypadku składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, przeprowadza się corocznie test na utratę wartości składnika aktywów porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością księgową oraz za każdym razem, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości tego składnika.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Wartość użytkowa odpowiada bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), wartość księgowa obniżana jest do wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest jako koszt w okresie, w którym wystąpiła utrata wartości, o której mowa powyżej.

W przypadku, gdy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość księgowa składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) zostaje podwyższona do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej niż wartość księgowa jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmowane jest w rachunku zysków i strat.

2.3.10. Aktywa finansowe

Ze względu na charakter i przeznaczenie, aktywa finansowe Grupy kwalifikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (dodatnia wycena instrumentów pochodnych, dla których nie są stosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń),
- instrumenty finansowe zabezpieczające określony rodzaj ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności.

2.3.10.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został nabyty głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie, zgodnie z aktualnym i faktycznym wzorem generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Grupa klasyfikuje do tej pozycji pochodne instrumenty finansowe, których wartość wyceny jest dodatnia (np. SWAP, CIRS, opcje) dla których nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Grupa nie stosowała zasad rachunkowości zabezpieczeń w przypadku transakcji CIRS, gdyż zarówno wycena pozycji zabezpieczanej tj. różnice kursowe od pożyczki, jak i wycena instrumentu zabezpieczającego znajduje odzwierciedlenie w rachunku zysku i strat w tym samym okresie sprawozdawczym.

W pozycji Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu ujęto również wartość dodatnią opcji towarowych, co do których Grupa unieważniła powiązania zabezpieczające.

2.3.10.2. Instrumenty finansowe zabezpieczające określony rodzaj ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń

Kategoria ta obejmuje wycenę instrumentów pochodnych, zawieranych w celu zabezpieczenia Grupy przed ryzykiem zmian cen gazu, energii elektrycznej, kursów walutowych oraz stóp procentowych. Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń dla transakcji pochodnych zabezpieczających ryzyko cen gazu oraz ryzyko kursowe. Opis stosowanych zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w pkt. 2.3.12.

2.3.10.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące aktywami finansowymi zaklasyfikowanymi do pozostałych kategorii, klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wycenia według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym jako Skumulowane inne całkowite dochody. Inwestycje w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Grupa wycenia w cenie nabycia – bez przeszacowania na dzień bilansowy ich wartości o zmianę kursów walut.

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- inwestycje w nienotowane instrumenty kapitałowe (z wyjątkiem udziałów i akcji jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć),
- inwestycje w notowane instrumenty kapitałowe, nieprzeznaczone do obrotu (z wyjątkiem udziałów i akcji jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć),
- inwestycje w instrumenty dłużne, co do których Grupa nie ma stanowczego zamiaru utrzymania ich do terminu zapadalności.

W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości udziałów, Grupa ujmuje w księgach odpowiedni odpis aktualizujący. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartość tych udziałów pomniejszona jest o utworzone odpisy aktualizujące.

2.3.10.4. Pożyczki i należności

Kategoria pożyczek i należności obejmuje aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku.

Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Grupa nie dyskontuje należności, których okres płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny.

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- wszystkie należności (bez podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń),
- udzielone pożyczki oraz obligacje niekwotowane na aktywnym rynku,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Należności nieściągalne są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, dla których nie utworzono odpisów aktualizujących lub utworzono odpisy w niepełnej wysokości, zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.10.4.1. Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo według wartości nominalnej (o ile efekt dyskontowania jest nieistotny). Po początkowym ujęciu należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Grupa nie dyskontuje należności, których okres płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, gdy istnieją obiektywne dowody, że nie będzie można odzyskać całości należnych kwot.

Należności nieściągalne są odpisywane w rachunek zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, od których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.10.4.2. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności, o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

2.3.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenia się, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych następuje, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu danego składnika aktywów lub grupy aktywów finansowych, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

W przypadku wartości pożyczek i należności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, uwzględnia się stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tego składnika aktywów.

W zależności od rodzaju należności stosowana jest jedna z dwóch metod tworzenia odpisów aktualizujących: indywidualna lub statystyczna.

Według metody indywidualnej Grupa zawiązuje odpisy aktualizujące należności w przypadku, gdy należność jest przeterminowana powyżej 90 dni lub ma charakter wątpliwy (np. dłużnik jest w stanie upadłości). Wartość odpisu obejmuje 100% wartości należności.

Według metody statystycznej odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw paliwa gazowego tworzy się dla odbiorców rozliczanych w grupach taryfowych od 1 do 4. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie należności przeterminowanych w poszczególnych przedziałach wiekowania. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności, które są podstawą ustalenia odpisów aktualizujących należności w każdym przedziale wiekowania.

Wartość odpisu zaliczana jest odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Gdy strata z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ulegnie zmniejszeniu, to uprzednio ujętą jej wartość odwraca się poprzez rachunek zysków i strat. Odwrócenie nie powoduje zwiększenia wartości księgowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży, nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat. Zwiększenia wartości godziwej następujące po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.12. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń określa zasady księgowego traktowania instrumentów zabezpieczających i pozycji zabezpieczanych w przypadku formalnego wyznaczenia tych transakcji do zabezpieczenia określonego rodzaju ryzyka.

Zabezpieczenie Grupa definiuje jako wyznaczenie jednego lub kilku instrumentów zabezpieczających, zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, w taki sposób, aby zmiana ich wartości godziwej równoważyła w całości lub w części zmianę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przyszłych przepływów środków pieniężnych związanych z pozycją zabezpieczaną.

Wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić poprzez wiarygodną wycenę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów środków pieniężnych oraz wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń wstecz, tzn. nie wyznacza zabezpieczenia z datą wsteczną.

Zabezpieczenie wartości godziwej to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów, zobowiązania, lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania (bądź wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania), wynikających z określonego rodzaju ryzyka (np. walutowego, stopy procentowej).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej:

- Grupa ujmuje zysk lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w zysku lub stracie, oraz
- zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość księgową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w wyniku. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według kosztu.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z określonego rodzaju ryzyka (np. kursu walutowego, stopy procentowej lub ceny towaru) związanego z wprowadzonymi do ksiąg rachunkowych aktywami i zobowiązaniami, uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami lub z wysoce prawdopodobnymi planowanymi transakcjami.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w pozostałych dochodach całkowitych, w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się w rachunek zysków i strat.

Grupa zaprzestaje księgowania instrumentów jako zabezpieczające, jeżeli instrument pochodny wygaśnie, zostanie sprzedany, rozwiązany lub zrealizowany lub jeżeli Grupa wycofa wyznaczenie danego instrumentu jako zabezpieczenie albo, jeśli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń oraz zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji.

2.3.13. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy Grupy obejmują: materiały, towary, produkty gotowe, produkcję w toku oraz świadectwa pochodzenia energii.

Wartość zapasów ustala się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Zapas paliwa gazowego wyceniany jest dla wszystkich magazynów łącznie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży i na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe, wycenia się według średniej rzeczywistej ceny pozyskania, na którą składają się koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł zagranicznych, rzeczywisty koszt wydobycia ze źródeł krajowych, koszt odazotowania oraz koszt pozyskania z innych źródeł krajowych.

Spółki Grupy mają obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia świadectwa pochodzenia energii elektrycznej, odpowiadające wielkości sprzedaży energii do końcowych odbiorców.

Świadectwa pochodzenia energii uzyskane w związku z wytworzeniem energii elektrycznej, jak również świadectwa pochodzenia energii zakupione w celu przedstawienia ich do umorzenia, Grupa ujmuje jako zapas.

Uzyskane w związku z wytworzeniem energii elektrycznej świadectwa pochodzenia ujmowane są w wartości rynkowej w momencie uprawdopodobnienia faktu otrzymania tych świadectw. Zakupione świadectwa pochodzenia energii ujmowane są w cenie nabycia. Rozchód nabytych świadectw pochodzenia wycenia się metodą średniej ważonej.

Na świadectwa pochodzenia energii przedstawiane do umorzenia w związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców końcowych zawiązywana jest rezerwa w momencie sprzedaży energii. Rezerwa jest rozliczana z zarejestrowanymi certyfikatami ujętymi jako zapas, w momencie zarejestrowania umorzenia w Rejestrze Świadectw Pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE).

W przypadku, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów nie są możliwe do odzyskania, Grupa dokonuje odpisów aktualizujących ich wartość do wartości netto możliwej do uzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu ich wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszystkie straty w zapasach są ujmowane jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Odpisy wartości zapasów ustalane są w wyniku doraźnej oceny przydatności zapasów według poniższych założeń:

- materiały zakupione i nie wykazujące ruchu w okresie od 1 roku do 5 lat - w większości przypadków obejmowane są odpisem aktualizującym w wysokości 20% ich wartości. W przypadkach, w których uwzględniana jest indywidualna ocena przydatności i możliwości wykorzystania grupy asortymentowej materiałów oraz struktury czasowej ich zalegania, stosowane są również odpisy w wysokości 5% i 10%,
- materiały zakupione i nie wykazujące ruchu w okresie od 5 lat do 10 lat - stosowany jest odpis aktualizujący w wysokości od 20% do 100 % wartości zapasu,
- materiały zalegające powyżej 10 lat, cechujące się całkowitym brakiem przydatności i przeznaczeniem do likwidacji - Grupa dokonuje odpisu w wysokości 100% ich wartości.

2.3.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów (lub grup do zbycia) oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Składnik aktywów (lub grupa do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczony do sprzedaży po podjęciu decyzji przez uprawniony, zgodnie ze statutem / umową spółki, organ spółki - Zarząd, Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy / Zgromadzenie Wspólników. Ponadto, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo, należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w kwocie niższej spośród dwóch wartości: wartości księgowej netto i wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. Jeśli wartość godziwa jest niższa od wartości księgowej netto, różnicę ujmuje się jako odpis aktualizujący w rachunku zysków i strat. Ewentualne odwrócenie tej różnicy ujmuje się także w rachunku zysków i strat, ale tylko do wysokości wcześniej utworzonego odpisu.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) nie podlegają amortyzacji.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych.

2.3.15. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do rejestru sądowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na kapitał podstawowy. Akcje własne oraz należne wpłaty na kapitał podstawowy pomniejszają wartość kapitałów własnych jednostki.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio), a pozostałej po pokryciu kosztów tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do pozostałych kapitałów rezerwowych, które prezentowane są w pozycji Zyski/(straty) zatrzymane.

Skutki korekt związanych z zastosowaniem MSR po raz pierwszy zostały ujęte w pozycji Zyski/(straty) zatrzymane. Zgodnie z postanowieniami MSR, wynik finansowy roku ubiegłego jednostka może przeznaczyć jedynie na powiększenie kapitałów własnych lub dywidendę dla akcjonariuszy (udziałowców). Stosowana w polskim systemie prawnym możliwość podziału zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Fundusz Restrukturyzacji, przekazanie zysku pracownikom bądź na inne cele nie znajduje odzwierciedlenia w postanowieniach MSR. Z tego powodu, Grupa wykazuje wymienione wyżej zmniejszenia zysku jako koszty okresu, w którym wystąpiło wiążące zobowiązanie do przekazania środków. Podział zysku dla pracowników ujmowany jest w koszcie wynagrodzeń, natomiast przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujmuje się w koszcie świadczeń na rzecz pracowników.

2.3.16. Rezerwy

Rezerwy są tworzone w przypadku, gdy w następstwie przeszłych zdarzeń na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków stanowiących korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku, przy czym kwota lub termin wymagalności zobowiązania nie są pewne.

Grupa weryfikuje stan rezerw na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, Grupa dyskontuje wartość rezerw. Jeśli rezerwa jest dyskontowana, zwiększenie wartości rezerwy wynikające z upływu czasu jest ujmowane jako koszt finansowania zewnętrznego. W Grupie tworzone są w szczególności następujące rezerwy:

- rezerwa na koszty likwidacji odwiertów,
- rezerwy na koszty związane z ochroną środowiska,
- rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów,
- rezerwa na opłatę zastępczą wynikającą z zapisów ustawy o efektywności energetycznej,
- pozostałe rezerwy.

2.3.16.1. Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Grupa tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG).

Rezerwa na przyszłe koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych oddziałach Jednostki Dominującej w ciągu ostatnich trzech pełnych lat poprzedzających okres sprawozdawczy, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość tych rzeczowych aktywów trwałych. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości składnika rzeczowych aktywów trwałych. Korekty wysokości rezerwy wynikające ze zmiany dyskonta odnoszone są na koszty lub przychody finansowe.

FLZG tworzony jest na mocy artykułu 26c Ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku (Dz.U.05.228.1947 z późniejszymi zmianami) Prawo Geologiczne i Górnicze.

Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a w szczególności kosztów:

- likwidacji i zabezpieczania otworów eksploatacyjnych, magazynowych, zrzutowych, obserwacyjnych i piezometrycznych,
- likwidacji zbędnych obiektów oraz demontażu maszyn i urządzeń,
- rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej,
- utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego.

W Grupie dokonywane są odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego w wysokości od 3% do 10% wartości rocznych odpisów amortyzacyjnych od rzeczowych aktywów trwałych zakładu górniczego (ustalonych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym) w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

2.3.16.2. Rezerwy na koszty związane z ochroną środowiska

Przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności, ujmowane są jako rezerwy. Tworzona rezerwa odzwierciedla potencjalne koszty przewidziane do poniesienia, szacowane i weryfikowane okresowo według cen bieżących.

2.3.16.3. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej spółki Grupy instalują urządzenia techniczne służące do przesyłu i dystrybucji gazu na nieruchomościach gruntowych, stanowiących własność podmiotów trzecich, będących bardzo często osobami fizycznymi.

W przypadkach, gdy było to możliwe, w momencie instalacji infrastruktury, spółki Grupy zawierały umowy ustanawiające standardowe służebności gruntowe oraz umowy służebności przesyłu.

Służebność przesyłu jest instytucją prawa cywilnego, uregulowaną na podstawie wprowadzonych w życie w 2008 roku przepisów art. 305¹-305⁴ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

Grupa, kierując się zasadą istotności, szacuje wartość rezerwy na zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, w przypadku których, w ciągu ostatnich 3 lat, prowadzona była korespondencja ze zgłaszającym roszczenie oraz roszczenie to jest roszczeniem o potwierdzonej zasadności.

Grupa szacuje kwotę rezerwy w oparciu o:

- operat szacunkowy wykonany przez rzeczoznawcę bądź
- samodzielnie, biorąc pod uwagę powierzchnię strefy kontrolowanej w metrach kwadratowych, wysokość czynszu dzierżawnego za rok, za metr kwadratowy podobnego gruntu w danej gminie, oraz okres bezumownego korzystania z gruntu (nie więcej niż 10 lat) bądź
- w przypadku, gdy uzyskanie wiarygodnych danych wymaganych do zastosowania metody opisaną powyżej nie jest możliwe, Grupa analizuje indywidualnie zgłoszone roszczenia.

2.3.16.4. Rezerwa na opłatę zastępczą wynikającą z zapisów ustawy o efektywności energetycznej

Ustawa o efektywności energetycznej z dnia 15 kwietnia 2011 roku wprowadza system białych certyfikatów nakładając obowiązek ich pozyskania i przedstawienia do umorzenia prezesowi URE lub uiszczenia opłaty zastępczej. Obowiązek dotyczy przedsiębiorstw sprzedających energię elektryczną, ciepło lub paliwa gazowe odbiorcom końcowym.

Białe certyfikaty, czyli świadectwa efektywności energetycznej, można otrzymać za wykonane już działanie proefektywnościowe lub takie, które dopiero spółka planuje wykonać. Świadectwo efektywności energetycznej można otrzymać za działanie, w wyniku którego roczna oszczędność energii jest nie mniejsza niż 10 ton oleju ekwiwalentnego (toe) lub też za grupę działań tego samego rodzaju, których łączny efekt przekroczy 10 toe.

Grupa szacuje wartość rezerwy na opłatę zastępczą zgodnie z wzorem określonym w ustawie.

2.3.16.5. Pozostałe rezerwy

Spółki Grupy Kapitałowej mogą również tworzyć inne rezerwy na przyszłe wydatki związane z działalnością i funkcjonowaniem jednostek Grupy, jeżeli są one na tyle istotne, że ich nieuwzględnienie w wyniku finansowym okresu spowodowałoby zniekształcenie obrazu sytuacji majątkowej i finansowej Grupy.

2.3.17. Rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych w stosunku do ponoszonych z góry wydatków i kosztów, dotyczących przyszłych okresów.

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozliczenia międzyokresowe czynne są prezentowane w podziale na długoterminowe (pozycja: Pozostałe aktywa trwałe) i krótkoterminowe (pozycja: Pozostałe aktywa).

Bierne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Rozliczenia te w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są wykazywane w pasywach łącznie ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz innymi zobowiązaniami.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów Grupa zalicza wartość przychodów przyszłych okresów, między innymi z tytułu dodatkowych opłat za nieodebrany gaz oraz dotacji rządowych do aktywów. Przychody dotyczące dodatkowych opłat za nieodebrany gaz wynikają z umów sprzedaży gazu zawierających klauzulę „take or pay” (bierz lub płać). W pozycji tej ujmuje się wartość przychodów w związku z zamówionymi i nieodebranymi ilościami gazu i rozlicza się je proporcjonalnie do faktycznie zrealizowanej dostawy gazu. W przypadku, gdy kontrahent po okresie umownym nie odbierze zadeklarowanych ilości, kwotę przychodów przyszłych okresów przeklasyfikowuje się do przychodów z tytułu otrzymanych kar, grzywien i odszkodowań.

Dotacje rządowe do aktywów ujmowane są w pozycji Przychody przyszłych okresów w momencie uzyskania pewności, że zostały przydzielone. Odpisywane są one w rachunek zysków i strat proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych od odpowiadającym im składnikom aktywów.

Spółki gazownictwa (będące operatorami systemów dystrybucyjnych) zaliczają do rozliczeń międzyokresowych wartość nieodpłatnie przyjętej infrastruktury gazowej oraz opłatę przyłączeniową (otrzymaną do 30 czerwca 2009 roku). Przychody z tych tytułów rozliczane są w czasie, proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od powyższych przyłączy.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów wykazywane są w pasywach skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, w podziale na długoterminowe i krótkoterminowe.

2.3.18. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikowane są w podziale na dwie kategorie: zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy oraz pozostałe zobowiązania finansowe (obejmujące m. in. zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania).

W momencie początkowego ujęcia zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku zobowiązań finansowych niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązania finansowego.

2.3.18.1. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem zobowiązań finansowych wycenianym według wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający którykolwiek z poniższych warunków:

- jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu lub
- przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Grupę jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik zobowiązań finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych zaliczonych do powyższej kategorii zobowiązań finansowych ujmowane są jako przychód lub koszt okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło przeszacowanie.

Do zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa klasyfikuje pochodne instrumenty finansowe niewyceniane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość wyceny jest ujemna.

2.3.18.2. Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Kategoria zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu obejmuje wszystkie zobowiązania z wyjątkiem zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń.

W momencie początkowego ujęcia, składniki tej grupy zobowiązań wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązania finansowego.

Na dzień bilansowy, składniki tej grupy zobowiązań, wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględniane są koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w przychodach lub kosztach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

2.3.18.3. Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria pozostałych zobowiązań finansowych obejmuje inne zobowiązania niż wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględniane są koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

2.3.18.4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały dostarczone/wykonane oraz zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą.

2.3.18.5. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Świadczenia pracownicze są to wszystkie formy świadczeń Grupy oferowane w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy), które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem 12 miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę.

Świadczenia po okresie zatrudnienia to świadczenia pracownicze (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy i krótkoterminowe świadczenia pracownicze), które są należne po zakończeniu zatrudnienia.

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Grupę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności, jeśli oczekuje się, że nieobecność wystąpi w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę,

- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Grupa ujmuje przewidywane koszty krótkoterminowych świadczeń pracowniczych w formie płatnych nieobecności w przypadku kumulowanych płatnych nieobecności (czyli takich, do których uprawnienia przechodzą na przyszłe okresy i można je wykorzystać w przyszłości, jeśli w bieżącym okresie nie zostały w pełni wykorzystane) oraz w przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności (które rodzą zobowiązania po stronie Grupy z chwilą ich wystąpienia).

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia pracownicze (np. nagrody jubileuszowe, długoterminowe renty inwalidzkie) ustalane są z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące pozostałych świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

W 2014 roku w Grupie obowiązywał „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG lata 2009-2011 (III etap)”, (Program), w związku z którym Jednostka Dominująca utworzyła rezerwę w postaci Centralnego Funduszu Restrukturyzacji (CFR) w celu zapewnienia świadczeń osłonowych dla uprawnionych pracowników objętych Programem. Szczegółowe zasady działania funduszu oraz katalog zwiększeń i wydatków z funduszu były określone w regulacjach wewnętrznych Jednostki Dominującej. Program wygaś w dniu 31 grudnia 2014 roku. Więcej informacji na ten temat w notcie 38.

2.3.18.6. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują wszystkie zobowiązania, niezaliczane przez Grupę do zobowiązań z tytułu dostaw i usług lub zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych oraz innych świadczeń i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Do pozostałych zobowiązań długoterminowych Grupa zalicza m.in. zobowiązania objęte ugodami bankowymi, układami, postępowaniem naprawczym, zobowiązania z tytułu koncesji, rzeczowe aktywa trwałe przewłaszczone, a nadal używane przez jednostkę Grupy, których spłata jest rozłożona na raty przez okres dłuższy niż rok.

W pozycji Inne zobowiązania krótkoterminowe Grupa prezentuje w szczególności zobowiązania wobec:

- dostawców z tytułu dostaw towarów i usług związanych z zakupem lub budową środków trwałych oraz wartości niematerialnych, jak też sprzedawców papierów wartościowych,
- towarzystw ubezpieczeniowych,
- pracowników – z innych tytułów niż wynagrodzenia,
- akcjonariuszy z tytułu dywidendy,
- dostawców z tytułu wadliw,
- leasingodawców z tytułu leasingu operacyjnego,
- kontrahentów z tytułu zabezpieczeń należytego wykonania umowy,
- inne zobowiązania.

2.3.19. Przychody ze sprzedaży

Grupa prowadzi działalność w zakresie wydobycia, dystrybucji, magazynowania oraz obrotu gazem ziemnym wysokometanowym i azotanowym, produkcji i sprzedaży energii elektrycznej i ciepła oraz wydobycia i sprzedaży ropy naftowej.

Grupa prowadzi działalność w formie sprzedaży dóbr, świadczenia usług oraz oddawania w użytkowanie przez inne podmioty aktywa Grupy. Do dóbr zalicza się dobra, które Grupa wyprodukowała z zamiarem ich sprzedaży oraz dobra zakupione w celu odsprzedaży np. towary, grunty, nieruchomości.

Przychody ze sprzedaży stanowią należności (z wyłączeniem należnego podatku VAT oraz innych kwot pobieranych w imieniu osób trzecich) za dobra i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej. Są one wykazywane w wartości godziwej otrzymanej bądź należnej zapłaty, po pomniejszeniu o rabaty, podatki związane ze sprzedażą (VAT, podatek akcyzowy) oraz inne obciążenia.

2.3.19.1. Sprzedaż dóbr

Sprzedaż dóbr ujmowana jest w momencie dostarczenia nabywcy dóbr wraz z przekazaniem znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z ich praw własności.

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego, na dzień bilansowy dokonywane są szacunki ilości i wartości gazu dostarczonego, lecz nie zafakturowanego na koniec okresu sprawozdawczego, do odbiorców indywidualnych.

Sprzedaż szacowaną gazu, która nie została zafakturowana w danym okresie sprawozdawczym, określa się na bazie stosowanych w branży standardów w oparciu o charakterystykę odbioru gazu przez odbiorców indywidualnych w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Wartość sprzedaży szacowanej gazu określana jest jako iloczyn ilości przypisanych do poszczególnych grup taryfowych oraz stawek określonych w obowiązującej taryfie.

2.3.19.2. Świadczenie usług

Przedmiotem działania Grupy jest również świadczenie usług, takich jak dystrybucja paliw gazowych, magazynowanie paliw gazowych, wynajem nieruchomości, usługi gazownicze, serwisowe, geologiczne, poszukiwawcze, transportowe, hotelarskie, leasing finansowy i inne.

Jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usług można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania realizacji usługi na koniec okresu sprawozdawczego.

2.3.19.3. Przychody z tytułu umów o usługę budowlaną

W przypadku, gdy wynik umowy o usługę budowlaną może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty związane z umową rozpoznawane są w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji umowy na koniec okresu sprawozdawczego.

W przypadku, kiedy nie można w wiarygodny sposób oszacować stopnia realizacji umowy, wówczas przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania.

2.3.20. Przychody z tytułu oddawania w użytkowanie przez inne podmioty aktywa Grupy

Użytkowanie przez inne podmioty aktywów jednostki powoduje uzyskanie przez nią przychodów w formie odsetek, tantiem oraz dywidend. Przychody te są ujmowane w momencie, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z przeprowadzoną transakcją, a kwota przychodów może być wyceniona w wiarygodny sposób.

2.3.20.1. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę upływu czasu powstawania, poprzez odniesienie do głównej kwoty należnej i przy uwzględnieniu efektywnej stopy procentowej, czyli rzeczywistej stopy procentowej obliczanej na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z transakcji.

2.3.20.2. Tantiemy

Przychody z tytułu tantiem ujmowane są w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosowanej umowy.

2.3.20.3. Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie ustanowienia prawa udziałowców/akcjonariuszy do otrzymania płatności.

2.3.21. Dotacje

Grupa dzieli dotacje na:

- dotacje do aktywów, których udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że Grupa powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwałe,
- dotacje do przychodu.

Dotacje nie są ujmowane do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że jednostka Grupy spełni warunki związane z dotacją i otrzyma dotacje.

Dotacje do aktywów są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie, drogą równych odpisów rocznych, odnoszone są w rachunek zysków i strat przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów. Dotacje niepieniężne do aktywów ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Dotacje do przychodu prezentowane są w ogólnej pozycji Przychody ze sprzedaży; ewentualnie dotacje mogą także pomniejszać odnośne koszty.

Dotacje należne jako forma rekompensaty już poniesionych wydatków lub strat lub przyznane jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla jednostki, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym stają się należne.

2.3.22. Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się: bieżący podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk/(Strata) podatkowy różni się od księgowego zysku/(straty) netto w związku z różnym momentem uznania przychodów i kosztów za zrealizowane dla celów podatkowych i rachunkowych, a także ze względu na trwałe różnice pomiędzy podatkowym i rachunkowym traktowaniem przychodów i kosztów.

Podatek odroczony jest obliczany przy zastosowaniu metody bilansowej, uwzględniając różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustaloną dla celów księgowych a wartością ustaloną dla celów podatkowych.

Podatek bieżący wyliczany jest w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalane są od dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu w momencie ich realizacji dla celów podatkowych,

natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe, w tym wykazane straty podatkowe.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są tworzone w odniesieniu do rozpoznanej wartości firmy. Zobowiązania (aktywa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są również tworzone w przypadku pierwotnego ujęcia składnika aktywów i pasywów pochodzącego z transakcji, która nie stanowi połączenia jednostek oraz gdy w momencie zajścia transakcji nie ma on wpływu na wynik księgowy, ani na podstawę opodatkowania.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ustalane od dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych oraz udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem sytuacji gdy spółka Grupy jako jednostka dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych i jest prawdopodobne, że w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie odwrócą się.

Wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku, gdy przewiduje się, że przyszły dochód do opodatkowania nie będzie wystarczający by rozliczyć ujemne różnice przejściowe, następuje odpis aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczonego jest wyliczany przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w momencie, gdy wartości księgowe aktywów i pasywów zostaną zrealizowane.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu podatku dochodowego są kompensowane wtedy, gdy Grupa:

- posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników.

Bieżący i odroczonego podatek ujmowany jest w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem podatków wynikających z transakcji lub zdarzeń, które są ujmowane w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym (podatek odroczonego jest wówczas rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym).

2.3.23. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową Grupy:

- prowadzącą działalność gospodarczą, w ramach której uzyskuje przychody i ponosi koszty;
- której wyniki działalności podlegają regularnej kontroli przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych Grupy oraz wyniki te są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu;
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W Grupie PGNiG przyjęto, że podstawowym kryterium podziału na segmenty operacyjne jest rodzaj prowadzonej działalności. Jednostki objęte konsolidacją prowadzą działalność w następujących segmentach:

a) *Segment Poszukiwanie i wydobywanie.* Podstawową działalnością segmentu są: pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje proces poszukiwania i wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, poczynając od przeprowadzenia analiz geologicznych, badań geofizycznych i wierceń, po zagospodarowanie i eksploatację złóż. Działalność poszukiwawczo-wydobywczą prowadzą zarówno PGNiG S.A., POGC Libya BV, PGNiG Upstream International AS jak i spółki Grupy Kapitałowej świadczące usługi w tym zakresie.

b) *Segment Obrót i magazynowanie.* Segment prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego oraz wydobywanego ze złóż krajowych, wykorzystuje podziemne magazyny gazu na potrzeby handlowe oraz prowadzi działalność w obszarze handlu energią elektryczną. Sprzedażą gazu ziemnego zajmuje się PGNiG S.A. oraz PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. świadczy usługi magazynowania gazu. Segment wykorzystuje na swoje potrzeby sześć podziemnych magazynów gazu zlokalizowanych w Mogilnie, Wierzchowicach, Husowie, Brzeźnicy, Strachocinie i w Swarzowie. Ponadto, do segmentu Obrót i magazynowanie została zakwalifikowana spółka PGNiG Sales & Trading GmbH z siedzibą w Monachium, zajmująca się handlem i dystrybucją gazu oraz energii elektrycznej.

Działalność w zakresie obrotu i magazynowania gazu regulowana jest przez Prawo energetyczne. Ceny sprzedaży ustalane są na podstawie taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Ponadto w zakresie obrotu hurtowego zawierane są transakcje na Towarowej Giełdzie Energii S.A.

c) *Segment Dystrybucja.* Podstawową działalność segmentu stanowi przesyłanie gazu ziemnego siecią dystrybucyjną. Dystrybucją gazu ziemnego zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., która dostarcza gaz do odbiorców indywidualnych, przemysłowych i hurtowych. Ponadto, spółka ta odpowiada za eksploatację, remonty oraz rozbudowę sieci dystrybucyjnej.

d) *Segment Wytwarzanie.* Segment obejmuje swym zakresem działalność polegającą na wytwarzaniu oraz sprzedaży energii elektrycznej i ciepła. W ramach segmentu ewidencjonowane są składniki majątkowe, przychody oraz koszty spółki PGNiG TERMIKA S.A.

e) *Pozostałe segmenty.* Pozycja obejmuje spółki Grupy Kapitałowej prowadzące działalność niekwalifikującą się do wymienionych wcześniej segmentów. Spółki te zajmują się projektowaniem i realizacją obiektów budowlanych oraz maszyn i urządzeń dla sektora górniczego oraz paliwowo-energetycznego, a także świadczeniem usług z zakresu branży hotelarskiej.

Aktywa segmentu obejmują wszystkie aktywa operacyjne wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie – środki pieniężne, należności, zapasy oraz rzeczowe aktywa trwałe w wartości pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące. Większość aktywów może być bezpośrednio przyporządkowana do poszczególnych segmentów, jednak gdy dane aktywa są użytkowane przez dwa lub więcej segmentów, wartość takich aktywów alokowana jest do poszczególnych segmentów na podstawie stopnia ich wykorzystania przez odpowiednie segmenty.

Zobowiązania segmentu obejmują wszelkie zobowiązania operacyjne (głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług), zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i podatków (zarówno wymagalne jak i naliczone) oraz rezerwy na zobowiązania, które można przypisać do danego segmentu.

Zarówno aktywa jak i zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego.

Transakcje wewnętrzne w ramach segmentu podlegają eliminacji.

2.4. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych

W wyniku stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości opisanych powyżej, Grupa przyjęła założenia dotyczące niepewności i szacunków, które miały istotny wpływ na wartości zamieszczone w sprawozdaniu finansowym. W związku z tym, istnieje ryzyko wystąpienia zmian w kolejnych okresach sprawozdawczych dotyczące głównie wymienionych niżej obszarów.

2.4.1. Utrata wartości majątku trwałego

Podstawowe aktywa operacyjne Grupy stanowi majątek wydobywczy (służący eksploatacji gazu ziemnego i ropy naftowej), infrastruktura dystrybucji gazu oraz magazyny paliwa gazowego. Wartość majątku została poddana testom na utratę wartości. Grupa skalkulowała i ujęła w księgach istotne kwoty odpisów z tytułu utraty wartości majątku, bazując na ocenie ich przydatności do użycia obecnie i w przyszłości, planowanych likwidacji lub sprzedaży. Założenia przyjmowane w związku z możliwością dalszego użytkowania, likwidacji i sprzedaży aktywów podlegają weryfikacji w poszczególnych okresach sprawozdawczych. Odpowiednie informacje odnośnie wartości odpisów z tytułu utraty wartości w 2014 roku zamieszczono w nocie 11.2.

W przypadku majątku wydobywczego istnieje niepewność związana z szacunkami zasobów gazu i ropy naftowej, na podstawie których kalkulowane są przepływy pieniężne dotyczące tego majątku. Zmiana szacunków zasobów ma bezpośredni wpływ na wielkość odpisów aktualizujących majątek segmentu Poszukiwanie i wydobywanie.

Istotnym elementem niepewności jest też ryzyko związane z decyzjami Urzędu Regulacji Energetyki (URE) w zakresie poziomu cen na usługi dystrybucji paliwa gazowego. Poziom cen ma istotny wpływ na wartość przepływów środków pieniężnych w Grupie, a jego zmiana może skutkować koniecznością aktualizacji odpisów dotyczących wartości majątku dystrybucyjnego.

2.4.2. Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych

W punkcie 2.3.3. sprawozdania podano okresy ekonomicznej użyteczności dla głównych grup rzeczowych aktywów trwałych. Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oparto na ocenie służb technicznych, odpowiedzialnych za ich eksploatację. Szacunkom takim towarzyszy niepewność co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

2.4.3. Szacowanie sprzedaży gazu

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego, na koniec okresu sprawozdawczego dokonywane są szacunki ilości i wartości gazu dostarczonego, a niezafakturowanego, do odbiorców indywidualnych.

Wartość gazu dostarczonego do odbiorców indywidualnych, a niezafakturowanego, szacuje się w oparciu o dotychczasową charakterystykę odbioru w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Istnieje ryzyko, że ostateczne rzeczywiste wielkości sprzedaży paliwa gazowego mogą się różnić od wartości szacowanych. Może to skutkować uznaniem wyniku finansowego za dany okres wartością części szacowanej sprzedaży, która nie zostanie zrealizowana.

2.4.4. Rezerwy na koszty likwidacji odwiertów i ochronę środowiska

Znaczącą pozycję rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym stanowi rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz rezerwy związane z ochroną środowiska zaprezentowane w nocie 26. Rezerwy te są oparte na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji aktywów i rekultywacji gruntów, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskonta oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych.

2.4.5. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

Grupa, kierując się zasadą istotności, oszacowała wartość rezerwy na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów (opis rezerwy został przedstawiony w pkt. 2.3.16.3).

Z uwagi na fakt, że wartości przyjęte do ww. kalkulacji wynikają z wielu zmiennych będących podstawą do ich wyliczenia, ostateczne kwoty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, jakie Grupa będzie musiała zapłacić, mogą odbiegać od rozpoznanych rezerw z tego tytułu.

2.4.6. Utrata wartości akcji SGT EUROPOL GAZ S.A.

Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę pod kątem utraty wartości inwestycji w SGT EUROPOL GAZ S.A. stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena została sporządzona zgodnie z postanowieniami Protokołu Międzyrządowego z dnia 29 października 2010 roku, które zawierają oczekiwany wynik netto spółki. Wynik przeprowadzonego testu na utratę wartości charakteryzuje się wrażliwością na przyjęte założenia dotyczące przyszłych przepływów pieniężnych (uzależnionych od realizacji przez spółkę postanowień Protokołu Międzyrządowego w zakresie osiąganego wyniku netto w kolejnych latach) oraz stopy dyskontowej. Zmiany założeń wynikające z aktualizacji prognoz finansowych Spółki oraz zmiany stopy dyskontowej wynikające z uwarunkowań zewnętrznych, jak i z działalności samego podmiotu, mogą istotnie wpłynąć na wartość spółki w przyszłości. Wartości z wyceny zostały zaprezentowane w notcie 6.

2.5. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów to możliwy składnik aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywów warunkowych nie ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ może to prowadzić do ujęcia dochodu, który nigdy nie zostanie osiągnięty. Jeśli jednak wpływ korzyści ekonomicznych jest prawdopodobny, Grupa podaje na koniec okresu sprawozdawczego w informacji dodatkowej krótki opis rodzaju aktywów warunkowych oraz jeśli jest to wykonalne w praktyce, szacuje ich skutki finansowe, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw.

Aktywa warunkowe ocenia się na bieżąco, aby upewnić się czy zaistniały bieg zdarzeń jest odpowiednio odzwierciedlony w sprawozdaniu finansowym. Jeśli zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny dochód ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotyczącym okresu, w którym nastąpiła zmiana. Jeśli wpływ korzyści ekonomicznych stał się prawdopodobny, Grupa ujawnia informację o istnieniu warunkowego składnika aktywów.

Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Grupy lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Grupa nie ujmuje zobowiązań warunkowych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, z wyjątkiem zobowiązań warunkowych nabytych w drodze połączenia jednostek gospodarczych, które ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy ma zobowiązania.

Z wyjątkiem przypadku, gdy możliwość wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku jest znikoma, Grupa podaje na koniec okresu sprawozdawczego, w odniesieniu do każdego rodzaju

zobowiązań warunkowych, krótki opis rodzaju zobowiązania warunkowego oraz jeśli jest to wykonalne, Grupa ujawnia:

- wartość szacunkową jego skutków finansowych, wyceniając je zgodnie z zasadami obowiązującymi przy wycenie rezerw,
- przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wystąpienia wpływu środków oraz
- możliwość uzyskania zwrotów.

2.6. Zmiany prezentacji w sprawozdaniu finansowym

Zmiana prezentacji zakupu usług przesyłania paliwa gazowego w punktach wejścia

Grupa zmieniła prezentację kosztów zakupu usług przesyłania paliwa gazowego w punktach wejścia do systemu przesyłowego (w związku z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi). Począwszy od 2014 roku, koszty te ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Zużycie surowców i materiałów” (zwiększając koszty zakupu paliwa gazowego), a nie jak dotychczas w pozycji „Usługi obce”.

Zmiana prezentacji transakcji w zakresie wspólnych działań, w których Jednostka Dominująca pełni rolę operatora

Począwszy od raportu okresowego za I półrocze 2014 roku, Grupa dokonała kompensaty kosztów stanowiących udział kooperanta we wspólnym działaniu i odpowiadających im przychodów wynikających z faktury obciążeniowej operatora. Zdarzenia te były w poprzednich raportach wykazywane odrębnie w przychodach i kosztach.

Zmiana prezentacji aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego

Grupa zweryfikowała prezentację aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego. Począwszy od raportu okresowego za I półrocze 2014 roku, w odniesieniu do części aktywów i zobowiązań dotyczących podatku odroczonego, nastąpiło odejście od prezentacji w kwotach netto.

Zmiana prezentacji spłaty skapitalizowanych odsetek

Grupa dokonała reklasyfikacji kwot odsetek skapitalizowanych w wartości zobowiązań odsetkowych na początek danego okresu sprawozdawczego i zapłaconych w bieżącym okresie sprawozdawczym. Dotychczas w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych kwoty te prezentowane były w pozycjach: „Spłata kredytów i pożyczek”, „Wykup papierów dłużnych” oraz „Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego” (w zależności od tego, której pozycji dotyczyły skapitalizowane odsetki). Począwszy od roku 2014 kwoty te prezentowane są w pozycji „Zapłacone odsetki”.

Połączenie pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Począwszy od skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2014, Grupa zmieniła prezentację pozycji „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży”; w części długoterminowej pozycja ta jest teraz prezentowana w „Innych aktywach finansowych”, natomiast część krótkoterminowa prezentowana jest w pozycji „Pozostałe aktywa”.

Powyższe zmiany miały na celu zwiększenie przejrzystości i użyteczności danych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

W wyniku zastosowania zmian wprowadzono korekty danych porównywalnych za 2013 rok, zaprezentowane poniżej.

2.6.1. Zysk/(Strata) netto i rozwodniony zysk/(strata) netto na jedną akcję przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej w złotych - przekształcenie okresów porównawczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 przed zmianą	Rok zakończony 31 grudnia 2013 po zmianie
Zysk/(Strata) netto i rozwodniony zysk/(strata) netto na jedną akcję przypisany/(a) zwykłemu akcjonariuszom jednostki dominującej w złotych	0,33	0,33

2.6.2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat - przekształcenie okresów porównawczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 przed zmianą	Zmiana prezentacji kosztów zakupu usług przesyłania paliwa gazowego	Zmiana prezentacji transakcji w zakresie wspólnych działań	Rok zakończony 31 grudnia 2013 po zmianie
Przychody ze sprzedaży	32 120	-	(76)	32 044
Zużycie surowców i materiałów	(19 512)	(361)	-	(19 873)
Świadczenia pracownicze	(3 214)	-	-	(3 214)
Amortyzacja	(2 463)	-	-	(2 463)
Usługi obce	(3 245)	361	76	(2 808)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	983	-	-	983
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(1 520)	-	-	(1 520)
Koszty operacyjne razem	(28 971)	-	76	(28 895)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej	3 149	-	-	3 149
Przychody finansowe	69	-	-	69
Koszty finansowe	(465)	-	-	(465)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	(44)	-	-	(44)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	2 709	-	-	2 709
Podatek dochodowy	(789)	-	-	(789)
Zysk/(Strata) netto	1 920	-	-	1 920

2.6.3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów - przekształcenie okresów porównawczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 przed zmianą	Zmiana prezentacji kosztów zakupu usług przesyłania paliwa gazowego	Zmiana prezentacji transakcji w zakresie wspólnych działań	Rok zakończony 31 grudnia 2013 po zmianie
Zysk/(Strata) netto	1 920	-	-	1 920
Inne całkowite dochody netto	103	-	-	103
Całkowite dochody razem	2 023	-	-	2 023

2.6.4. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - przekształcenie okresów porównawczych

	Stan na 31 grudnia 2013 przed zmianą	Zmiana prezentacji aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	Połączenie pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Stan na 31 grudnia 2013 po zmianie
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem	36 239	1 240	-	37 479
w tym:				
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	993	1 240	-	2 233
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	51	-	(51)	-
Inne aktywa finansowe	191	-	51	242
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem	10 905	-	-	10 905
Aktywa razem	47 144	1 240	-	48 384
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał własny razem	28 453	-	-	28 453
Zobowiązania długoterminowe razem	10 853	1 240	-	12 093
w tym:				
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 970	1 240	-	3 210
Zobowiązania krótkoterminowe razem	7 838	-	-	7 838
Zobowiązania razem	18 691	1 240	-	19 931
Zobowiązania i kapitał własny razem	47 144	1 240	-	48 384

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

	Stan na 1 stycznia 2013 przed zmianą	Zmiana prezentacji aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego	Połączenie pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Stan na 1 stycznia 2013 po zmianie
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem	37 096	1 247	-	38 343
w tym:				
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 136	1 247	-	2 383
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	48	-	(48)	-
Inne aktywa finansowe	124	-	48	172
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem	10 833	-	-	10 833
Aktywa razem	47 929	1 247	-	49 176
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał własny razem	27 197	-		27 197
Zobowiązania długoterminowe razem	11 119	1 247		12 366
w tym:				
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 936	1 247		3 183
Zobowiązania krótkoterminowe razem	9 613	-		9 613
Zobowiązania razem	20 732	1 247		21 979
Zobowiązania i kapitał własny razem	47 929	1 247		49 176

2.6.5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych - przekształcenie okresów porównawczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013 przed zmianą	Reklasyfikacja spłaty skapitalizowanych odsetek	Rok zakończony 31 grudnia 2013 po zmianie
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	7 813	-	7 813
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 060)	-	(3 060)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3 874)	-	(3 874)
w tym:			
Spłata kredytów i pożyczek	(700)	4	(696)
Wykup papierów dłużnych	(4 322)	49	(4 273)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(57)	4	(53)
Zapłacone odsetki	(208)	(57)	(265)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	879	-	879
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 947	-	1 947
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	2 826	-	2 826

3. SEGMENTY OPERACYJNE

3.1. Segmenty sprawozdawcze

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów, kosztów, zysków i strat oraz aktywów i pasywów poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy za okresy zakończone 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku.

Okres zakończony 31 grudnia 2014 roku	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostałe segmenty	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4 346	28 367	280	1 149	162	-	34 304
Sprzedaż między segmentami	1 725	458	4 003	794	163	(7 143)	-
Przychody segmentu razem	6 071	28 825	4 283	1 943	325	(7 143)	34 304
Amortyzacja	(1 137)	(181)	(864)	(301)	(20)	1	(2 502)
Pozostałe koszty	(2 928)	(28 061)	(2 281)	(1 480)	(373)	7 164	(27 959)
Koszty segmentu razem	(4 065)	(28 242)	(3 145)	(1 781)	(393)	7 165	(30 461)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej segmentu	2 006	583	1 138	162	(68)	22	3 843
Koszty finansowe netto							(346)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		129					129
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem							3 626
Podatek dochodowy							(804)
Zysk/(Strata) netto							2 822
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ							
Aktywa segmentu	15 442	18 299	14 142	4 184	387	(6 780)	45 674
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności		856					856
Aktywa nieprzypisane							613
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							1 783
Aktywa razem							48 926
Kapitał własny ogółem							30 169
Zobowiązania segmentu	5 531	4 873	2 638	2 049	219	(6 427)	8 883
Zobowiązania nieprzypisane							6 624
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							3 250
Zobowiązania i kapitał własny razem							48 926
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(2 063)	(269)	(1 091)	(285)	(10)	(63)	(3 781)
Odpisy aktualizujące aktywa	(2 381)	(1 590)	(112)	(26)	(22)	-	(4 131)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane							(46)

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Okres zakończony 31 grudnia 2013 roku	Poszukiwanie i wydobycie	Obrót i magazynowanie	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostałe segmenty	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	4 580	25 341	165	1 658	300	-	32 044
Sprzedaż między segmentami	1 605	318	4 085	405	124	(6 537)	-
Przychody segmentu razem	6 185	25 659	4 250	2 063	424	(6 537)	32 044
Amortyzacja	(1 050)	(177)	(857)	(359)	(20)	-	(2 463)
Pozostałe koszty	(2 804)	(25 490)	(2 654)	(1 560)	(469)	6 545	(26 432)
Koszty segmentu razem	(3 854)	(25 667)	(3 511)	(1 919)	(489)	6 545	(28 895)
Zysk/(Strata) z działalności operacyjnej segmentu	2 331	(8)	739	144	(65)	8	3 149
Koszty finansowe netto							(396)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(44)					(44)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem							2 709
Podatek dochodowy							(789)
Zysk/(Strata) netto							1 920
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ							
Aktywa segmentu	15 364	17 344	14 067	4 124	411	(6 244)	45 066
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności		727					727
Aktywa nieprzypisane							358
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							2 233
Aktywa razem							48 384
Kapitał własny ogółem							28 453
Zobowiązania segmentu	4 954	4 634	2 879	1 943	187	(5 847)	8 750
Zobowiązania nieprzypisane							7 971
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							3 210
Zobowiązania i kapitał własny razem							48 384
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(1 630)	(341)	(1 110)	(203)	(13)	7	(3 290)
Odpisy aktualizujące aktywa	(1 642)	(1 479)	(115)	(34)	(20)	-	(3 290)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane							(45)

3.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa prowadzi swoją działalność w przeważającej części na terenie kraju (Polska). Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych poza Polskę, w 2014 roku, stanowiły 14,89% (14,59% w 2013 roku) ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży do klientów zewnętrznych.

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Sprzedaż w Polsce:	29 195	27 368
Gaz wysokometanowy	23 944	21 728
Gaz zaazotowany	1 367	1 409
Ropa naftowa łącznie z gazoliną	789	1 007
Hel	12	29
Energia elektryczna	910	995
Ciepło	1 079	1 069
Usługi geofizyczno - geologiczne	83	103
Usługi wiertnicze i serwisowe	168	192
Usługi budowlano - montażowe	131	229
Opłata przyłączeniowa	112	110
Pozostała sprzedaż	600	497
Sprzedaż poza Polską:	5 109	4 676
Gaz wysokometanowy	1 782	1 812
Gaz zaazotowany	35	21
Ropa naftowa łącznie z gazoliną	1 758	1 639
Hel	108	154
Gaz NGL	107	111
Energia elektryczna	785	365
Usługi geofizyczno - geologiczne	198	136
Usługi wiertnicze i serwisowe	312	402
Usługi budowlano - montażowe	4	14
Pozostała sprzedaż	20	22
Razem	34 304	32 044

Grupa sprzedaje za granicą głównie do klientów w Niemczech (56% sprzedaży poza Polską), Norwegii i Szwajcarii.

Również aktywa trwałe (inne niż instrumenty finansowe) Grupy w przeważającej części znajdują się na terenie Polski. Wartość aktywów trwałych położonych poza granicami Polski według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiła 13,13% (13,02% na dzień 31 grudnia 2013 roku) ogólnej kwoty aktywów Grupy.

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Wartość aktywów trwałych innych niż instrumenty finansowe znajdujących się w Polsce	30 100	29 751
Wartość aktywów trwałych innych niż instrumenty finansowe znajdujących się poza Polską*	4 550	4 455
Razem	34 650	34 206
Udział % aktywów poza Polską w aktywach ogółem	13,13%	13,02%
* W tym PGNiG Upstream International AS	4 041	3 587

3.3. Informacje dotyczące głównych klientów

Grupa nie posiada zewnętrznych, pojedynczych klientów, od których przychody z tytułu sprzedaży stanowiłyby 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

4. KOSZTY OPERACYJNE

4.1. Zużycie surowców i materiałów

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Koszt sprzedanego gazu	(18 750)	(17 569)
Paliwa do produkcji energii i ciepła	(760)	(908)
Energia elektryczna na cele handlowe	(1 093)	(670)
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(626)	(726)
Razem	(21 229)	(19 873)

4.2. Świadczenia na rzecz pracowników

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Wynagrodzenia	(2 091)	(2 127)
Składki na ubezpieczenie społeczne	(460)	(484)
Koszty przyszłych świadczeń pracowniczych	31	(355)
Pozostałe świadczenia pracownicze	(307)	(248)
Razem	(2 827)	(3 214)

4.3. Usługi obce

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Usługi przesyłowe	(1 076)	(1 113)
Koszt spisanych odwiertów negatywnych	(282)	(132)
Pozostałe usługi obce	(1 485)	(1 563)
Razem	(2 843)	(2 808)

4.4. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Przychody z tyt. odszkodowań, kar, grzywien	50	187
Pozostałe przychody operacyjne	169	160
Różnice kursowe netto dotyczące działalności operacyjnej	(59)	(351)
Wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej	(79)	168
Zmiana stanu produktów	40	22
Zmiana stanu odpisów aktualizujących*	(863)	(491)
Zmiana stanu rezerw	(319)	(211)
Podatki i opłaty	(606)	(574)
Pozostałe koszty operacyjne	(373)	(430)
Razem	(2 040)	(1 520)

* W tym zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość środków trwałych w budowie dotyczących poszukiwania i oceny zasobów mineralnych

	(238)	(438)

5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Przychody finansowe	86	69
Przychody z tytułu odsetek	80	65
Dywidendy i udziały w zyskach	3	3
Pozostałe przychody finansowe	3	1
Koszty finansowe	(432)	(465)
Strata z wyceny i realizacji pochodnych instrumentów finansowych	(32)	(35)
Koszty z tytułu odsetek	(214)	(272)
Strata na różnicach kursowych	(143)	(117)
Prowizje od kredytów	(19)	(25)
Koszt gwarancji	(3)	(3)
Pozostałe koszty finansowe	(21)	(13)
Wynik na działalności finansowej	(346)	(396)

6. WYCENA JEDNOSTEK METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

6.1. Skrócone informacje finansowe o jednostkach wycenianych metodą praw własności

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
SGT EUROPOL GAZ S.A.		
Udział Grupy PGNiG w kapitale spółki*	49,74%	49,74%
Podstawowa działalność	Przesył gazu	Przesył gazu
Podstawowe dane finansowe**		
Aktywa trwałe	2 714	2 977
Aktywa obrotowe	1 798	1 550
Zobowiązania długoterminowe	569	673
Zobowiązania krótkoterminowe	303	245
Przychody ze sprzedaży	1 183	1 120
Zysk/(Strata) netto	32	(12)
GAS - TRADING S.A.		
Udział Grupy PGNiG w kapitale spółki	43,41%	43,41%
Podstawowa działalność	Handel	Handel
Podstawowe dane finansowe**		
Aktywa trwałe	12	12
Aktywa obrotowe	29	28
Zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	1	2
Przychody ze sprzedaży	111	46
Zysk/(Strata) netto	0,4	(0,9)

* W tym 48% udział bezpośredni i 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.

** Dane ze sprawozdań finansowych sporządzanych według polskich standardów rachunkowości.

Zgodnie z porozumieniem z dnia 20.05.1997 roku zawartym pomiędzy akcjonariuszami Spółki i SGT EUROPOL GAZ S.A.(EUROPOL GAZ), strony porozumienia uzgodniły, że do całkowitego wypełnienia przez EUROPOL GAZ jego zobowiązań związanych z kredytami i pożyczkami, przeznaczonymi na budowę gazociągu, nie będą podejmować decyzji o wypłacie przez Spółkę EUROPOL GAZ dywidendy. Terminem zapadalności zobowiązań kredytowych EUROPOL GAZ jest rok 2018. Poza tym, w spółce EUROPOL GAZ nie ma innych ograniczeń co do wypłaty dywidendy lub spłaty pożyczek lub zaliczek wypłaconych przez jednostkę.

W spółce GAS-TRADING S.A. nie ma ograniczeń co do wypłaty dywidendy lub spłaty pożyczek lub zaliczek wypłaconych przez jednostkę.

6.2. Wartość netto udziałów w jednostkach wycenianych metodą praw własności

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
SGT EUROPOL GAZ S.A.		
Wycena udziałów metodą praw własności*	1 527	1 507
Cena nabycia udziałów	38	38
Udział w zmianie kapitałów	1 565	1 545
Odpis z tytułu utraty wartości	(725)	(834)
Wartość netto inwestycji	840	711
GAS - TRADING S.A.		
Wycena udziałów metodą praw własności	15	15
Cena nabycia udziałów	1	1
Udział w zmianie kapitałów	16	16
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-
Wartość netto inwestycji	16	16
Razem wartość netto inwestycji	856	727

* Po korekcie kapitału dostosowującej do zasad rachunkowości Grupy. Opis pod notą 6.3.

6.3. Uzgodnienie wartości udziałów w jednostkach wycenianych metodą praw własności

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Wartość netto inwestycji na początek okresu	727	771
Wycena odniesiona w wynik finansowy, w tym:	129	(44)
Wycena SGT EUROPOL GAZ S.A.	129	(44)
Wycena GAS - TRADING S.A.	-	-
Wartość netto inwestycji na koniec okresu	856	727

Jednostka Dominująca dokonała szacunku udziału w kapitałach własnych EUROPOL GAZ opierając się na wartości tych kapitałów wynikającej ze sprawozdania finansowego EUROPOL GAZ, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku zgodnie z Ustawą o rachunkowości, skorygowanego o różnice wynikające ze stosowanych w Grupie zasad rachunkowości oraz wyniki na transakcjach wewnątrz Grupy. Różnice zasad rachunkowości dotyczyły ujęcia (do końca 2008 roku) kosztów odsetek w wartości netto środków trwałych. Grupa do końca 2008 roku stosowała podejście wzorcowe ujmowania kosztów finansowania (MSR 23), w którym wartość początkowa środków trwałych nie obejmowała kosztów finansowania. W związku z tym, że obecnie Grupa (od początku 2009 roku) aktywuje koszty finansowania zewnętrznego w wartości środków trwałych, korekta dotyczy eliminacji tych kosztów z lat poprzednich.

Jednostka Dominująca przeprowadziła również testy na utratę wartości wycenianych akcji EUROPOL GAZ, stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, opierając wyliczenia na postanowieniach Protokołu Międzyrządowego z dnia 29 października 2010 roku w zakresie docelowego wyniku netto EUROPOL GAZ. Do wyliczeń przyjęto, że wynik EUROPOL GAZ w latach 2011 – 2021 będzie wynosił 21 milionów złotych rocznie. Zdyskontowane przepływy obejmują wszystkie przepływy gotówkowe generowane przez EUROPOL GAZ, w tym również przepływy związane z obsługą oprocentowanych obcych źródeł finansowania (koszty odsetkowe oraz spłatę kapitału kredytów i pożyczek).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku, stosując metodę praw własności, Jednostka Dominująca wyceniła wartość udziału w kapitale własnym wspólnego przedsięwzięcia w wysokości 1 565 milionów złotych. Wartość spółki ustalona przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na ten sam dzień kształtuje się na poziomie 840 milionów złotych.

W związku z powyższym, Jednostka Dominująca dokonała aktualizacji wartości netto inwestycji, korygując ją do bieżącej wartości wyceny, to jest do 840 milionów złotych. Zmiana wyceny na koniec 2014 roku w stosunku do wyceny na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 129 milionów złotych i została ujęta w rachunku zysków i strat za bieżący okres w pozycji Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności.

7. PODATEK DOCHODOWY

W dniu 24 lutego 2014 roku zarejestrowano Podatkową Grupę Kapitałową PGNiG (PGK) dla potrzeb rozliczania podatku dochodowego od osób prawnych (PDOP), która rozpoczęła działalność z dniem 1 kwietnia 2014 roku.

W skład PGK wchodzi następujące spółki: PGNiG S.A. (wskazana w umowie jako Spółka Reprezentująca PGK), PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o., PSG Sp. z o.o., PGNiG Termika S.A., OSM Sp. z o.o., PGNiG SPV 5 Sp. z o.o., PGNiG SPV 6 Sp. z o.o. oraz PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.

Umowa PGK obejmuje trzy kolejne lata podatkowe tj.:

- pierwszy rok podatkowy - okres od 1 kwietnia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku;
- drugi rok podatkowy - okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku;
- trzeci rok podatkowy - okres od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej są oddzielnymi podatnikami PDOP.

7.1. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	3 626	2 709
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek według obowiązującej stawki podatkowej	(689)	(515)
Różnice trwałe pomiędzy zyskiem/(stratą) przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania oraz różnica w stawkach podatkowych	(115)	(274)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(804)	(789)
Bieżący podatek dochodowy (nota 7.2.)	(726)	(687)
Odroczony podatek dochodowy (nota 7.3.)	(78)	(102)
Efektywna stopa podatkowa	22%	29%

7.2. Bieżący podatek dochodowy

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	3 626	2 709
Korekty konsolidacyjne	(42)	359
Różnice pomiędzy zyskiem/(stratą) przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	(259)	404
Przychody podatkowe niezaliczane do księgowych	356	407
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu, niezaliczane do kosztów księgowych	(3 534)	(2 464)
Przychody niezaliczane do dochodu do opodatkowania	2 233	2 162
Koszty nieuznawane za koszty uzyskania przychodu	(5 630)	(4 779)
Odliczenia od dochodu	(478)	(156)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	3 325	3 472
Stawka podatkowa w danym okresie	19%	19%
Podatek dochodowy	(632)	(660)
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	(94)	(27)
Podatek dochodowy bieżący wykazany w deklaracji podatkowej okresu	(726)	(687)
Bieżący podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(726)	(687)

7.3. Odroczonego podatek dochodowy

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
I. Odroczonego podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(78)	(102)
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu ujemnych różnic przejściowych	35	(85)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe, należności i środki trwałe w budowie	58	25
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	58	60
Koszty zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	97	(49)
Ujemne różnice kursowe	(1)	-
Ulgi inwestycyjne (Norwegia)	(169)	(156)
Strata podatkowa bieżącego okresu	10	20
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	(18)	15
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu dodatnich różnic przejściowych	(113)	(17)
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	85	6
Wycena pozytywna zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(127)	(13)
Dodatnie różnice kursowe	3	-
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	(13)	14
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe	(61)	(24)
II. Odroczonego podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach netto, w tym:	58	(33)
Stosowanie rachunkowości zabezpieczeń	50	(14)
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	8	(19)
III. Pozostałe zmiany	(470)	(42)
Różnice kursowe z przeliczenia podatku odroczonego spółek zagranicznych	22	(40)
Wykorzystanie podatku dotyczącego ulg inwestycyjnych (Norwegia)	(492)	-
Reklasyfikacja do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	(2)
Razem zmiany (I - III)	(490)	(177)

Bieżący okres sprawozdawczy obejmował okres podatkowy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku. W 2014 roku obowiązywała 19% stawka PDOP dla podmiotów działających na terenie Polski. W okresie porównawczym, tj. w 2013 roku stawka ta wynosiła również 19%.

Zagraniczne spółki zależne oraz oddziały zagraniczne Jednostki Dominującej oraz polskich spółek zależnych podlegają przepisom podatkowym krajów, na terenie których prowadzą działalność gospodarczą oraz przepisom wynikającym z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. W przypadku oddziałów zagranicznych spółek zależnych, w 2014 roku obowiązywały stawki podatkowe z przedziału od 12 do 42 % podstawy opodatkowania (w 2013 roku odpowiednio z przedziału od 11 do 41 %). Oddziały zagraniczne Jednostki Dominującej w podanych wyżej okresach nie uzyskały dochodów stanowiących podstawę do opodatkowania.

W przypadku PGNiG Upstream International AS (PUI), marginalna stopa podatkowa wynosi 78% podstawy opodatkowania. Działalność PUI na norweskim szelfie kontynentalnym podlega opodatkowaniu w ramach dwóch równoległych systemów podatkowych:

- System podatku dochodowego (stawka podatku 27%);
- System podatku naftowego (dodatkowa stawka podatku 51%).

Tak wysoka stopa podatkowa w Norwegii związana jest z szeregiem ulg inwestycyjnych i dodatkowych odliczeń, takich jak:

- możliwość zastosowania wysokich stawek amortyzacji (roczna stawka amortyzacji wynosi 16,67%) i rozpoczęcia okresu amortyzacji natychmiast po poniesieniu nakładów inwestycyjnych. W pierwszym roku, spółce przysługuje prawo do pełnej rocznej amortyzacji, niezależnie od daty poniesienia wydatku;
- możliwość zastosowania w ramach reżimu podatku naftowego ulgi inwestycyjnej w wysokości 5,5% rocznie przez okres czterech lat. Ulga dotyczy nakładów inwestycyjnych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NSK) (z wyjątkiem kosztów poszukiwań) i wynosi 22% wydatków, które podlegają amortyzacji (5,5% przez 4 lata, przy czym dla inwestycji rozpoczętych przed miesiącem majem 2013 roku ulga wynosi 30%, tj. 7,5% przez 4 lata). Ulga ta jest odejmowana wyłącznie od podstawy opodatkowania podatkiem naftowym (stawka 51%) i nie dotyczy podatku dochodowego. Jeżeli wartość ulgi przekracza wysokość dochodu w danym roku, może być ona realizowana w kolejnych latach;
- możliwość odjęcia od przychodów całości wydatków na poszukiwania złoża. W sytuacji, gdy spółka nie uzyskuje dochodu, od którego może odliczyć koszty poszukiwań, przysługuje jej prawo do zwrotu 78% kosztów poszukiwań. Zwrot ma formę pieniężną i jest realizowany do końca kolejnego roku po roku objętym zeznaniem podatkowym;
- możliwość odliczenia kosztów finansowych w obu systemach podatkowych.

PUI od 2007 roku amortyzuje poniesione nakłady inwestycyjne oraz realizuje ulgę inwestycyjną, ujmując ją jako podatek odroczony, który jest rozliczany od momentu uzyskania przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

Norweski system podatkowy zezwala na rozliczanie strat bez ograniczeń czasowych, a dodatkowo przewiduje oprocentowanie dla strat poniesionych po 2002 roku. Stopa oprocentowania takich strat jest kalkulowana jako stopa wolna od ryzyka powiększona o marżę, po uwzględnieniu podatku dochodowego (27%). Straty podatkowe poniesione przez PUI, powiększone o oprocentowanie, począwszy od 2013 roku obniżają wysokość podatku bieżącego.

Salda podatku odroczonego prezentowane w sprawozdaniu finansowym są pomniejszone o korektę wyceny dla różnic przejściowych, których realizacja dla celów podatkowych nie jest w 100% prawdopodobna.

8. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W 2014 roku Grupa nie zaniechała żadnej działalności.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa zaprezentowała aktywa i pasywa konsolidowanej spółki Geovita S.A. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz Zobowiązania dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

W dniu 8 kwietnia 2014 roku Zarząd PGNiG S.A. odstąpił od zamiaru zbycia spółki Geovita S.A. Powodem rezygnacji ze zbycia było niez uzyskanie satysfakcjonującej oferty cenowej w realizowanym przez PGNiG S.A. procesie sprzedaży. Spółka Geovita S.A. nie stanowi istotnej dziedziny działalności Grupy.

Szczegóły dotyczące aktywów przeznaczonych do sprzedaży zostały zaprezentowane w nocie 22.

9. ZYSK/(STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk/(Strata) podstawowy na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Jednostki Dominującej, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk/(Strata) rozwodniony na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe), przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zysk/(Strata) netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	2 823	1 918
Zysk/(Strata) netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	2 823	1 918
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję (szt.)	5 900	5 900
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję (szt.)	5 900	5 900
Zysk/(Strata) podstawowy za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	0,48	0,33
Zysk/(Strata) rozwodniony za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	0,48	0,33

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w sposób zaprezentowany w poniższej tabeli:

Początek okresu	Koniec okresu	Liczba akcji zwykłych na rynku (w mln szt.)	Liczba dni	Średnia ważona liczba akcji (w mln szt.)
31 grudnia 2014				
01-01-2014	31-12-2014	5 900	365	5 900
Razem			365	5 900
31 grudnia 2013				
01-01-2013	31-12-2013	5 900	365	5 900
Razem			365	5 900

10. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Dywidendy zadeklarowane i wypłacone w okresie		
Wypłacona dywidenda na jedną akcję (w złotych)	0,15	0,13
Liczba akcji (szt.)	5 900	5 900
Wartość wypłaconej dywidendy	885	767
- dywidenda dla akcjonariuszy jednostki dominującej	885	767
- dywidenda dla akcjonariuszy mniejszościowych	-	-

W dniu 15 maja 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło decyzję o podziale zysku Spółki za 2013 rok, zgodnie z którą postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy kwotę 885 milionów złotych.

Dzień prawa do dywidendy ustalono na 14 sierpnia 2014 roku, a termin wypłaty dywidendy na 4 września 2014 roku.

W dniu 22 maja 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło decyzję o podziale zysku Spółki za 2012 rok, zgodnie z którą postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy kwotę 767 milionów złotych.

Dzień prawa do dywidendy ustalono na 20 lipca 2013 roku, a termin wypłaty dywidendy na 3 października 2013 roku.

11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Grunty	71	77
Budynki i budowle	17 172	17 188
Urządzenia techniczne i maszyny	8 602	8 663
Środki transportu i pozostałe	1 211	1 213
Razem środki trwałe	27 056	27 141
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	2 148	2 102
Środki trwałe w budowie pozostałe	4 324	3 790
Razem rzeczowe aktywa trwałe	33 528	33 033

ŚRODKI TRWAŁE

Stan na 31 grudnia 2014 roku	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	77	17 188	8 663	1 213	27 141
Zwiększenie stanu	-	249	1	-	250
Zmniejszenie stanu	(1)	(110)	(25)	(4)	(140)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(165)	1	(164)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	1 271	1 238	212	2 721
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5)	(357)	(67)	(8)	(437)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(1 069)	(1 043)	(203)	(2 315)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	71	17 172	8 602	1 211	27 056
Stan na 1 stycznia 2014 roku					
Wartość brutto	79	27 169	12 528	2 424	42 200
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2)	(9 981)	(3 865)	(1 211)	(15 059)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	77	17 188	8 663	1 213	27 141
Stan na 31 grudnia 2014 roku					
Wartość brutto	78	28 536	13 467	2 583	44 664
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(7)	(11 364)	(4 865)	(1 372)	(17 608)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	71	17 172	8 602	1 211	27 056

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Stan na 31 grudnia 2013 roku	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	70	16 522	4 530	1 244	22 366
Zwiększenie stanu	1	36	33	4	74
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu	-	(611)	(54)	(12)	(677)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(284)	-	(284)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	6	2 376	5 409	187	7 978
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(37)	(19)	(1)	(57)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(1 098)	(952)	(209)	(2 259)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	77	17 188	8 663	1 213	27 141
Stan na 1 stycznia 2013 roku					
Wartość brutto	72	25 430	7 470	2 366	35 338
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2)	(8 908)	(2 940)	(1 122)	(12 972)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	70	16 522	4 530	1 244	22 366
Stan na 31 grudnia 2013 roku					
Wartość brutto	79	27 169	12 528	2 424	42 200
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2)	(9 981)	(3 865)	(1 211)	(15 059)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	77	17 188	8 663	1 213	27 141

11.1. Rzeczowe aktywa trwale użytkowane na podstawie leasingu finansowego

	Stan na 31 grudnia 2014 roku				Stan na 31 grudnia 2013 roku			
	Wartość początkowa aktywowanego leasingu finansowego	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto	Wartość początkowa aktywowanego leasingu finansowego	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Urządzenia techniczne i maszyny	215	(74)	(1)	140	245	(68)	(1)	176
Środki transportu i pozostałe	40	(13)	-	27	42	(10)	-	32
Razem	255	(87)	(1)	167	287	(78)	(1)	208

11.2. Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Środki trwałe w budowie pozostałe	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Stan na 1 stycznia 2014	2	673	166	12	853	760	65	1 678
Zwiększenie stanu	6	735	138	15	894	414	36	1 344
Zmniejszenie stanu	(1)	(389)	(72)	(7)	(469)	(182)	(20)	(671)
Przeniesienia	-	11	-	-	11	-	-	11
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	1	-	1	43	-	44
Stan na 31 grudnia 2014	7	1 030	233	20	1 290	1 035	81	2 406
Stan na 1 stycznia 2013	2	636	147	11	796	335	74	1 205
Zwiększenie stanu	1	395	60	4	460	521	21	1 002
Zmniejszenie stanu	(1)	(347)	(41)	(3)	(392)	(83)	(30)	(505)
Przeniesienia	-	(11)	-	-	(11)	-	-	(11)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	(13)	-	(13)
Stan na 31 grudnia 2013	2	673	166	12	853	760	65	1 678

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na początek okresu wyniosła 853 milionów złotych, w tym:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej - 654 milionów złotych,
- majątek dystrybucyjny - 8 milionów złotych,
- majątek podziemnych magazynów gazu - 1 milion złotych,
- majątek pozostały - 190 milionów złotych.

W bieżącym okresie miało miejsce zwiększenie odpisów na kwotę 906 milionów złotych oraz zmniejszenie na kwotę 469 miliony złotych, w tym odpowiednio 776 i 400 milionów złotych przypada na aktualizację wartości majątku służącego bezpośrednio działalności wydobywczej, a pozostała wartość zmian dotyczy innych środków trwałych wykorzystywanych przez Grupę.

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu wyniosła 1 290 milionów złotych, w tym:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej - 1 030 miliony złotych,
- majątek dystrybucyjny - 3 milionów złotych,
- majątek pozostały - 257 milionów złotych.

12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Wartość netto na początek okresu, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	9	11
Przeniesienia z/do rzeczowych aktywów trwałych	-	(1)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(1)
Wartość netto na koniec okresu, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	9	9
Na początek okresu		
Wartość brutto	13	15
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	(4)
Wartość netto na początek okresu	9	11
Na koniec okresu		
Wartość brutto	13	13
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	(4)
Wartość netto na koniec okresu	9	9

Składnikami inwestycji Grupy w nieruchomości są budynki biurowe w całości lub częściowo przeznaczone pod wynajem. Wartość księgowa netto budynków biurowych ujętych jako nieruchomości inwestycyjne na koniec bieżącego okresu wynosiła 9 milionów złotych (również 9 milionów złotych na koniec 2013 roku).

Grupa w bieżącym okresie uzyskała przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 13 milionów złotych (3 miliony złotych w 2013 roku).

Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które zostały poniesione w związku z przychodami z wynajmu, wyniosły w bieżącym okresie 9 milionów złotych (2 miliony złotych w 2013 roku).

Ze względu na nieistotność pozycji nieruchomości inwestycyjnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, Grupa nie dokonuje wyceny tych nieruchomości w celu ustalenia ich wartości godziwej.

13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Stan na 31 grudnia 2014	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie*	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	1	44	670	258	37	154	1 164
Zwiększenie stanu	-	-	-	1	55	-	56
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu	-	-	(7)	(1)	-	-	(8)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	5	5
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	-	2	(92)	-	193	103
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-	(1)	-	(19)	(20)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	-	(2)	(51)	(45)	(89)	(187)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	1	44	663	114	47	244	1 113
Stan na 1 stycznia 2014							
Wartość brutto	5	44	689	583	283	341	1 945
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	-	(19)	(325)	(246)	(187)	(781)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	1	44	670	258	37	154	1 164
Stan na 31 grudnia 2014							
Wartość brutto	5	44	682	387	338	629	2 085
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	-	(19)	(273)	(291)	(385)	(972)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	1	44	663	114	47	244	1 113

* Ponadto Grupa użytkuje otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów, które ujmuje wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Stan na 31 grudnia 2013	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie**	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne	Razem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	1	44	672	213	50	166	1 146
Zwiększenie stanu	-	-	(1)	-	71	-	70
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenie stanu	-	-	(2)	(1)	-	-	(3)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	-	4	123	-	54	181
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(1)	(1)	-	(24)	(26)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	-	(2)	(76)	(84)	(41)	(203)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	1	44	670	258	37	154	1 164
Stan na 1 stycznia 2013							
Wartość brutto	5	44	688	438	212	318	1 705
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	-	(16)	(225)	(162)	(152)	(559)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	1	44	672	213	50	166	1 146
Stan na 31 grudnia 2013							
Wartość brutto	5	44	689	583	283	341	1 945
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4)	-	(19)	(325)	(246)	(187)	(781)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	1	44	670	258	37	154	1 164

** Ponadto Grupa użytkuje otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów, które ujmuje wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

13.1. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO ₂	Inne wartości niematerialne	Razem
Stan na 1 stycznia 2014	-	-	4	1	-	32	37
Zwiększenie stanu	-	-	1	1	-	15	17
Zmniejszenie stanu	-	-	(1)	-	-	-	(1)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	4	4
Stan na 31 grudnia 2014	-	-	4	2	-	51	57
Stan na 1 stycznia 2013	-	-	3	-	-	8	11
Zwiększenie stanu	-	-	2	1	-	29	32
Zmniejszenie stanu	-	-	(1)	-	-	(4)	(5)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Stan na 31 grudnia 2013	-	-	4	1	-	32	37

14. INNE AKTYWA FINANSOWE

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Udzielone pożyczki	191	185
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie	88	96
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	4	5
Pozostałe aktywa finansowe	2	1
Razem brutto	285	287
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(42)	(45)
Razem netto	243	242
W tym należności netto od jednostek powiązanych (nota 36.1.)	191	185

15. AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Zobowiązania z tyt. wypłat odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	120	98
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	141	121
Pozostałe rezerwy	157	131
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	145	105
Pozostałe odpisy	33	12
Wycena negatywna pochodnych instrumentów finansowych	136	38
Opłata przyłączeniowa	57	60
Ulgi inwestycyjne (Norwegia)	305	317
Strata podatkowa	602	1 247
Pozostałe aktywa z tytułu podatku odrozonego	87	104
Razem	1 783	2 233

16. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Opłata przyłączeniowa	129	58
Zapłacone prowizje od kredytów, pożyczek, obligacji	25	7
Pozostałe aktywa trwałe	6	6
Razem	160	71

17. ZAPASY

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Materiały		
Według cen nabycia, w tym:	3 176	3 365
- paliwo gazowe	2 389	2 513
- paliwa do produkcji energii i ciepła	331	343
Według wartości netto możliwej do uzyskania, w tym	3 064	3 338
- paliwo gazowe	2 321	2 513
- paliwa do produkcji energii i ciepła	331	343
Półprodukty i produkty w toku		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	47	10
Według wartości netto możliwej do uzyskania	47	10
Produkty gotowe		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	43	35
Według wartości netto możliwej do uzyskania	42	27
Towary		
Według cen nabycia	36	3
Według wartości netto możliwej do uzyskania	36	3
Zapasy razem według ceny nabycia (kosztu wytworzenia)	3 302	3 413
Zapasy razem według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	3 189	3 378

17.1. Zmiana stanu zapasów w okresie

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Stan zapasów według ceny nabycia na początek okresu	3 413	3 093
Zakup	21 892	20 274
Inne zwiększenia	215	95
Wartość zapasów rozpoznanych jako koszt okresu	(21 606)	(19 609)
Różnice kursowe z przeliczenia	1	(2)
Inne zmniejszenia	(613)	(438)
Stan zapasów według ceny nabycia na koniec okresu	3 302	3 413
Odpis aktualizujący zapasy	(113)	(35)
Razem zapasy netto na koniec okresu	3 189	3 378

17.2. Odpisy aktualizujące zapasy

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Odpis aktualizujący na początek okresu	(36)	(29)
Utworzenie odpisu	(228)	(18)
Rozwiązanie odpisu	152	12
Różnice kursowe z przeliczenia	(1)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(113)	(35)

18. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Należności z tytułu dostaw i usług	3 944	4 044
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	429	382
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	134	37
Wymagalna część udzielonych pożyczek jednostkom powiązanym	45	31
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	12	1
Zaliczki na środki trwałe w budowie	44	40
Pozostałe należności	453	242
Razem należności brutto	5 061	4 777
W tym należności (wraz z wymagalną częścią pożyczki) brutto od jednostek powiązanych (nota 36.1.)	60	46
Odpis aktualizujący należności wątpliwe (nota 18.1.)	(825)	(691)
Razem należności netto	4 236	4 086
w tym:		
Należności z tytułu dostaw i usług	3 504	3 570
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	429	382
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	131	35
Wymagalna część udzielonych pożyczek jednostkom powiązanym	6	-
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	12	1
Zaliczki na środki trwałe w budowie	44	39
Pozostałe należności	110	59
W tym należności (wraz z wymagalną częścią pożyczki) netto od jednostek powiązanych (nota 36.1.)	16	10

Należności z tytułu dostaw i usług wynikają głównie ze sprzedaży paliwa gazowego.

Standardowe terminy płatności należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży stosowane w spółkach Grupy Kapitałowej wynoszą 21 dni.

18.1. Odpisy aktualizujące należności

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Odpis aktualizujący na początek okresu	(691)	(895)
Utworzenie odpisu	(561)	(368)
Rozwiązanie odpisu	350	518
Wykorzystanie odpisu	77	54
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(825)	(691)

19. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Należności z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	48	150
Różnice kursowe z przeliczenia należności z tytułu podatku bieżącego	-	(3)
Przeniesienie pomiędzy należnościami a zobowiązaniami z tytułu podatku bieżącego	(43)	11
Pozostałe zmiany	-	(110)
Należności z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu*	5	48
Odpis aktualizujący należności z tytułu podatku bieżącego	-	-
Należności z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	5	48
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	184	24
Podatek dochodowy ujęty w wyniku netto bieżącego okresu	726	687
Podatek dochodowy zapłacony w okresie	(677)	(495)
Przeniesienie pomiędzy należnościami a zobowiązaniami z tytułu podatku bieżącego	(43)	11
Pozostałe zmiany	1	(43)
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	191	184

*Nie wszystkie spółki zależne należą do podatkowej grupy kapitałowej, w związku z tym należności i zobowiązania z tytułu podatku bieżącego od osób prawnych nie zostały skompensowane.

20. POZOSTAŁE AKTYWA

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Wycena kontraktów długoterminowych	59	92
Pozostałe aktywa obrotowe	73	79
Razem	132	171

21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Środki pieniężne w kasie i w banku	619	842
Lokaty bankowe	2 315	1 958
Inne środki pieniężne*	24	27
Razem	2 958	2 827

* Środki pieniężne w drodze oraz czeki i weksle obce o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

Spółki Grupy lokują środki pieniężne w renomowanych polskich i międzynarodowych bankach, w efekcie czego wystąpienie koncentracji ryzyka związanego z lokowaniem środków pieniężnych jest ograniczone.

22. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Nazwa składnika aktywów trwałych lub grupy aktywów	Oczekiwany termin zbycia	Wartość księgowa na 31 grudnia 2014	Warunki zbycia
Udziały w przeznaczonyj do sprzedaży spółce Huta Stalowa Wola S.A. (spółka niepowiązana)	2015 rok	1	publiczne zaproszenie do rokowań
Pozostałe aktywa trwałe przeznaczony do sprzedaży	2015 rok	146	przetarg
Razem		147	

Nazwa składnika aktywów trwałych lub grupy aktywów	Oczekiwany termin zbycia	Wartość księgowa na 31 grudnia 2013	Warunki zbycia
Aktywa dotyczące przeznaczonyj do sprzedaży spółki zależnej Geovita S.A.	I połowa 2014 roku	82	publiczne zaproszenie do rokowań
Pozostałe aktywa trwałe przeznaczony do sprzedaży	2014 rok	6	przetarg
Razem		88	

Zobowiązania dotyczące grup aktywów przeznaczonych do sprzedaży	Wartość księgowa na 31 grudnia 2013
Zobowiązania dotyczące przeznaczonyj do sprzedaży spółki zależnej Geovita S.A.	15
Razem	15

Na koniec 2013 roku wartość netto aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynosiła 88 milionów złotych. Najistotniejszą pozycją była zakwalifikowana do sprzedaży konsolidowana spółka zależna Geovita S.A. W dniu 8 kwietnia 2014 roku Zarząd PGNiG S.A. odstąpił od zamiaru zbycia spółki Geovita S.A.

Na dzień 31 grudnia 2014 wartość netto aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynosiła 147 milionów złotych. Najistotniejszymi pozycjami były: budynek biurowy zlokalizowany w Warszawie, prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz inne budynki i budowle.

23. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Liczba akcji razem (w mln szt.)	5 900	5 900
Wartość nominalna jednej akcji (w złotych)	1	1
Kapitał podstawowy (akcyjny), razem	5 900	5 900

24. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

nota	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Długoterminowe	5 069	5 385
Kredyty bankowe	24.1., 24.2. 463	816
Dłużne papiery wartościowe	24.4. 4 533	4 460
Zobowiązania z tytułu leasingu	24.5., 24.6. 73	109
Krótkoterminowe	769	2 276
Kredyty bankowe	24.1., 24.2. 351	781
Pożyczki	24.3. 11	22
Dłużne papiery wartościowe	24.4. 361	1 425
Zobowiązania z tytułu leasingu	24.5., 24.6. 46	48
Razem	5 838	7 661

24.1. Kredyty bankowe

Stan na 31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2015	2016-2020	2021 i później
PLN	Wibor1M+marża	204	204	193	1	10
PLN	Wibor3M+marża	54	54	50	1	3
USD	Libor+marża	123	436	7	429	-
EUR	Eonia+marża	20	84	84	-	-
EUR	Euribor+marża	8	36	17	7	12
Razem			814	351	438	25

Stan na 31 grudnia 2013

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2014	2015-2019	2020 i później
PLN	Wibor1M+marża	213	213	199	1	13
PLN	Wibor3M+marża	178	178	8	167	3
USD	Libor+marża	317	1 074	475	599	-
EUR	Eonia+marża	20	83	83	-	-
EUR	Euribor+marża	25	49	16	20	13
Razem			1 597	781	787	29

24.2. Wysokość przyznanych i niewykorzystanych linii kredytowych

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Wartość przyznanych linii kredytowych	1 578	1 590
Wartość wykorzystanych linii kredytowych	(752)	(1 263)
Wartość niewykorzystanych linii kredytowych	826	327

24.3. Pożyczki

Stan na 31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2015	2016-2020	2021 i później
PLN	Wibor1M+marża	11	11	11	-	-
Razem			11	11	-	-

Stan na 31 grudnia 2013

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2014	2015-2019	2020 i później
PLN	Wibor1M+marża	22	22	22	-	-
Razem			22	22	-	-

24.4. Dłużne papiery wartościowe

Stan na 31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2015	2016-2020	2021 i później
PLN	Wibor3M+marża	190	190	190	-	-
PLN	Wibor6M+marża	2 478	2 478	95	2 383	-
EUR	4%	516	2 226	76	2 150	-
Razem			4 894	361	4 533	-

Stan na 31 grudnia 2013

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa	w tym z terminem spłaty w roku:		
				2014	2015-2019	2020 i później
PLN	2,80%-5,38%	952	952	952	-	-
PLN	Wibor1M+marża	40	40	40	-	-
PLN	Wibor3M+marża	109	109	109	-	-
PLN	Wibor6M+marża	2 619	2 619	246	2 373	-
EUR	4%	516	2 165	78	2 087	-
Razem			5 885	1 425	4 460	-

24.5. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Stan na 31 grudnia 2014

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa
PLN	3%-5%	5	5
PLN	Wibor1M+marża	32	32
PLN	5%-8%	15	15
USD	Libor+marża	17	60
USD	Średnio 6%	2	6
EUR	Euribor+marża	-	1
Razem			119

Stan na 31 grudnia 2013

Waluta	Stopa procentowa	Wartość w walucie	Wartość księgowa
PLN	Wibor1M+marża	40	40
PLN	5%-8%	39	39
USD	Libor+marża	22	67
USD	Średnio 6%	3	9
EUR	Euribor+marża	-	2
Razem			157

24.6. Zapadalność zobowiązań z tytułu leasingu finansowego (wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)

	Stan na 31 grudnia 2014		
	Wartość zdyskontowanych płatności ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
Zapadalność w terminie:			
do 1 roku	46	(1)	45
od 1 roku do 5 lat	73	(4)	69
Razem	119	(5)	114

	Stan na 31 grudnia 2013		
	Wartość zdyskontowanych płatności ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
Zapadalność w terminie:			
do 1 roku	48	5	53
od 1 roku do 5 lat	109	7	115
Razem	157	12	168

25. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	491	425
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	100	78
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	74	57
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	63	68
Świadczenia pracownicze z tytułu rozwiązania stosunku pracy	10	25
Pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	150	224
Razem	888	877
Długoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	604	502
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	284	375

25.1. Aktuarialny rachunek zysków i strat dla zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Nagrody jubileuszowe		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	425	175
Koszty odsetek	11	3
Koszty bieżącego zatrudnienia	24	19
Koszty przeszłego zatrudnienia	17	1
Wypłacone świadczenia	(61)	(62)
Aktuarialny zysk/(strata)	69	282
Zysk/(Strata) z tytułu ograniczeń i rozliczeń	5	7
Reklasyfikacja do zobowiązań dotyczących grup aktywów przeznaczonych do sprzedaży	1	-
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	491	425
Odprawy emerytalne		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	78	202
Koszty odsetek	2	4
Koszty bieżącego zatrudnienia	4	2
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1)	-
Wypłacone świadczenia	(14)	(15)
Aktuarialny zysk/(strata)	30	(108)
Zysk/(Strata) z tytułu ograniczeń i rozliczeń	1	(7)
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	100	78
Razem wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	591	503

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu odpraw emerytalnych ustalona została na poziomie 0,9%, jako wypadkowa stopy zwrotu z długoletnich obligacji skarbowych w wysokości 2,5% rocznie i planowanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 1,6% (na koniec 2013 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 2,4% jako wypadkowa stóp odpowiednio 4,35% i 1,9%).

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

26. REZERWY

	Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	Rezerwa na karę UOKiK	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	Rezerwa na zobowiązania dot. prac poszukiwawczych w Pakistanie, Egipcie i Libii	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2014	1 254	60	87	81	153	134	281	2 050
Zwiększenia	439	-	7	6	24	228	114	818
Wykorzystanie/rozwiązanie	(74)	-	-	-	(14)	(134)	(114)	(336)
Różnice kursowe z przeliczenia	(11)	-	-	-	1	-	1	(9)
Stan na 31 grudnia 2014	1 608	60	94	87	164	228	282	2 523
Stan na 1 stycznia 2013	1 661	60	94	77	28	-	222	2 142
Zwiększenia	68	-	-	33	148	134	171	554
Wykorzystanie/rozwiązanie	(461)	-	(7)	(29)	(22)	-	(111)	(630)
Różnice kursowe z przeliczenia	(14)	-	-	-	(1)	-	(1)	(16)
Stan na 31 grudnia 2013	1 254	60	87	81	153	134	281	2 050
Długoterminowe	1 580	-	86	45	4	-	88	1 803
Krótkoterminowe	28	60	8	42	160	228	194	720
Stan na 31 grudnia 2014	1 608	60	94	87	164	228	282	2 523
Długoterminowe	1 226	-	76	43	9	-	51	1 405
Krótkoterminowe	28	60	11	38	144	134	230	645
Stan na 31 grudnia 2013	1 254	60	87	81	153	134	281	2 050

W 2014 roku do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów i infrastruktury towarzyszącej na terenie Polski zastosowano stopę dyskonta w wysokości 0,01 %, która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów w wysokości 2,51 % oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP w wysokości 2,50 % (na koniec 2013 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 1,80 % jako wypadkowa stóp odpowiednio 4,35 % i 2,50 %).

Spółka zależna PUI, działająca na terenie Norwegii, do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji infrastruktury wydobywczej na koniec 2014 roku zastosowała następujące wskaźniki - stopę inflacji w wysokości 2,00 % oraz nominalną stopę dyskonta w wysokości 4,67 %.

27. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Długoterminowe		
Niezamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	337	387
Opłata przyłączeniowa	382	403
Dotacje	843	740
Pozostałe przychody przyszłych okresów	19	3
Razem długoterminowe	1 581	1 533
Krótkoterminowe		
Niezamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	48	48
Opłata przyłączeniowa	19	19
Pozostałe przychody przyszłych okresów	160	119
Razem krótkoterminowe	227	186

Dotacje

Grupa Kapitałowa prowadzi projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Największe projekty prowadzone są przez Jednostkę Dominującą i mają na celu zwiększenie pojemności magazynów gazu.

W 2014 roku Jednostka Dominująca otrzymała dofinansowania dotyczące projektów:

- „Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice” w wysokości 46,6 milionów złotych (31,9 milionów złotych w 2013 roku);
- „Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo” w wysokości 6,5 milionów złotych (49,9 milionów złotych w 2013 roku);
- „Podziemny Magazyn Gazu Husów” w wysokości 6 milionów złotych (17,8 milionów złotych w 2013 roku);
- „Przestawienie miejscowości Ełk i Olecko z gazu propan-butan na gaz E przy zastosowaniu technologii LNG” w wysokości 3,6 milionów złotych.

Kwoty te zostały ujęte w pozycji Rozliczenia międzyokresowe przychodów i będą rozliczane w przychody z działalności operacyjnej proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych, których dofinansowanie dotyczy.

28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Dodatnie różnice kursowe	2	5
Naliczone odsetki	1	1
Wycena pochodnych instrumentów finansowych oraz innych aktywów i zobowiązań finansowych	120	42
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	15	3
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	2 985	3 075
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	127	84
Razem	3 250	3 210

29. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	68	51
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	9	7
Razem	77	58

30. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 290	1 802
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	1 074	1 104
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	336	275
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	415	363
Rozliczenia międzyokresowe bierne i zaliczki na dostawy	212	290
Pozostałe zobowiązania	262	199
Razem	3 589	4 033
W tym zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 36.1.)	13	16

31. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY POZYCJAMI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ ROZBICIE POZYCJI POZOSTAŁE KOREKTY W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Zmiana stanu środków pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
1) Środki pieniężne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	2 827	1 948
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na początek okresu	1	1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych na początek okresu (1-a)	2 826	1 947
2) Środki pieniężne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	2 958	2 827
b) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na koniec okresu	2	1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych na koniec okresu (2-b)	2 956	2 826
I. Zmiana stanu środków pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (2-1)	131	879
II. Zmiana stanu różnic kursowych netto od środków pieniężnych (b-a)	1	-
Zmiana stanu środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (I - II)	130	879

Zmiana stanu należności	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zmiana stanu innych aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1)	(70)
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(150)	1 288
Zmiana stanu udziałów i akcji - korekta działalności inwestycyjnej	(5)	3
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu w aktywach finansowych - korekta działalności inwestycyjnej	1	-
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu sprzedaży i zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10	(4)
Zmiana stanu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	5	25
Wymagalna część pożyczek udzielonych	12	68
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(128)	1 310

Zmiana stanu zapasów	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	189	(314)
Środki trwałe w budowie przeniesione na zapasy (korekta działalności inwestycyjnej)	-	(7)
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	189	(321)

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	11	140
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	11	140
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	473	(92)
Zmiana stanu rezerwy na koszty likwidacji odwiertów korygującej rzeczowe aktywa trwałe (korekta działalności inwestycyjnej)	(343)	391
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	130	299
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych		
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(444)	366
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tytułu zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(52)	24
Pozostałe zmiany stanu zobowiązań	19	4
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(477)	394
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		
Zmiana stanu pozostałych aktywów trwałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(89)	5
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	39	(87)
Koszt prowizji dotyczących programu emisji obligacji	19	(7)
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(31)	(89)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	89	170
Nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa trwałe	-	(18)
Dotacje otrzymane na rzeczowe aktywa trwałe	(103)	(162)
Pozostałe zmiany przychodów przyszłych okresów	-	(5)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(14)	(15)
Pozostałe pozycje netto w działalności operacyjnej		
Pochodne instrumenty finansowe	(20)	(363)
Spisane nakłady inwestycyjne na niefinansowe aktywa trwałe	347	256
Nabycie uprawnień do emisji CO ₂	(55)	(72)
Pozostałe pozycje netto w działalności operacyjnej	638	609
Razem	910	430

32. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

32.1. Instrumenty finansowe według kategorii (wartość księgowa)

31 grudnia 2014		Kategorie instrumentów finansowych								
Klasy instrumentów finansowych	Noty	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Razem aktywa finansowe		1	497	-	6 831	-	-	70	45	7 444
Akcje i udziały nienotowane	14, 20	1	-	-	-	-	-	-	45	46
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	-	-	-	3 676	-	-	-	-	3 676
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	-	497	-	-	-	-	70	-	567
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	-	-	-	2 958	-	-	-	-	2 958
Inne aktywa finansowe	14, 20	-	-	-	197	-	-	-	-	197
Razem zobowiązania finansowe		-	-	-	-	294	7 975	299	119	8 687
Kredyty i pożyczki	24.1., 24.3.	-	-	-	-	-	825	-	-	825
Dłużne papiery wartościowe	24.4.	-	-	-	-	-	4 894	-	-	4 894
Leasing finansowy	24.5.	-	-	-	-	-	-	-	119	119
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29, 30	-	-	-	-	-	2 256	-	-	2 256
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	-	-	-	-	294	-	299	-	593

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

31 grudnia 2013		Kategorie instrumentów finansowych								
Klasy instrumentów finansowych	Noty	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego o kosztu	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Razem aktywa finansowe		2	223	-	6 687	-	-	84	49	7 045
Akcje i udziały nienotowane	14, 20	2	-	-	-	-	-	-	49	51
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	-	-	-	3 669	-	-	-	-	3 669
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	-	223	-	-	-	-	84	-	307
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	-	-	-	2 827	-	-	-	-	2 827
Inne aktywa finansowe	14, 20	-	-	-	191	-	-	-	-	191
Razem zobowiązania finansowe		-	-	-	-	77	10 216	47	157	10 497
Kredyty i pożyczki	24.1., 24.3.	-	-	-	-	-	1 619	-	-	1 619
Dłużne papiery wartościowe	24.4.	-	-	-	-	-	5 885	-	-	5 885
Leasing finansowy	24.5.	-	-	-	-	-	-	-	157	157
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29, 30	-	-	-	-	-	2 712	-	-	2 712
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33	-	-	-	-	77	-	47	-	124

32.2. Hierarchia wartości godziwej

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2014			Stan na 31 grudnia 2013		
	poziom 1	poziom 2	poziom 3	poziom 1	poziom 2	poziom 3
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	567	-	-	307	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	593	-	-	124	-

32.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2014		Stan na 31 grudnia 2013	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Razem aktywa finansowe	7 399	7 398	6 996	6 994
Akcje i udziały nienotowane*	1	-	2	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 676	3 676	3 669	3 669
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	567	567	307	307
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 958	2 958	2 827	2 827
Pozostałe aktywa finansowe	197	197	191	191
Razem zobowiązania finansowe	8 687	8 687	10 497	10 497
Kredyty i pożyczki	825	825	1 619	1 619
Dłużne papiery wartościowe	4 894	4 894	5 885	5 885
Leasing finansowy	119	119	157	157
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 256	2 256	2 712	2 712
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	593	593	124	124

* Wycena według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

32.4. Pozycje przychodów i kosztów, zysków i strat dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Razem wpływ na zysk/(stratę) netto, w tym:	(754)	(152)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(3)	(4)
Utrata wartości ujęta w wyniku finansowym za okres sprawozdawczy	(3)	(4)
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	92	362
Pożyczki i należności, w tym:	66	191
Odsetki od lokat	67	56
Odsetki od należności	53	58
Odsetki od udzielonych pożyczek	13	9
Odpisy aktualizujące należności	(62)	70
Odpisy aktualizujące pożyczki	(7)	(2)
Wycena walutowa pożyczek udzielonych w walucie	2	-
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	(376)	(412)
Pochodne instrumenty finansowe	(518)	(282)
Aktywa i zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	(15)	(7)
Razem wpływ na inne całkowite dochody netto, w tym:	(265)	72
Pochodne instrumenty finansowe	(265)	72
Razem wpływ na całkowite dochody	(1 019)	(80)

32.5. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest na ryzyko finansowe, a w szczególności na następujące rodzaje tego ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem finansowym, w Jednostce Dominującej realizowana jest „Polityka zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” (Polityka) określająca podział kompetencji i zadań pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne Spółki w procesie zarządzania i kontroli ryzyka finansowego. Za przestrzeganie Polityki oraz jej okresową aktualizację odpowiada Komitet Ryzyka, który przedstawia propozycje zasad oraz na bieżąco ocenia, czy Polityka dotycząca ryzyka jest realizowana, jak również wprowadza niezbędne jej modyfikacje.

32.5.1. Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta firmy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych Grupy jest zasadniczo ograniczone do ewentualnych kwot, o które zobowiązania stron trzecich przewyższają zobowiązania Grupy. Grupa stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową. Przy wyborze partnerów finansowych, Grupa kieruje się przede wszystkim ich standingiem finansowym zweryfikowanym przez agencje ratingowe, a także udziałem w rynku oraz posiadaną reputacją.

Grupa Kapitałowa PGNiG posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- transakcji lokacyjnych,
- należności z tytułu dostaw i usług,
- pożyczek i pozostałych aktywów finansowych, zawartych transakcji zabezpieczających,
- udzielonych gwarancji finansowych.

Poniżej zostały przedstawione maksymalne wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas instrumentów finansowych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 958	2 827
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 676	3 669
Pożyczki i pozostałe aktywa finansowe	197	191
Wartość dodatnia pochodnych instrumentów finansowych	567	307
Razem	7 398	6 994

32.5.1.1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Grupa identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela kontrahentów (w szczególności dotyczy to banków), z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Ponadto, w przypadku Jednostki Dominującej, ze wszystkimi bankami,

w których lokowane są środki finansowe, podpisane zostały Umowy Ramowe, szczegółowo regulujące warunki zawierania i rozliczania wszelkich transakcji finansowych.

Grupa wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe Fitch, Standards&Poor's i Moody's.

Znaczące i długoterminowe nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2014 roku Grupa lokowała w instrumenty wolne od ryzyka kredytowego o dużym stopniu płynności, w szczególności w bony skarbowe i obligacje emitowane przez Skarb Państwa.

32.5.1.2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Istotne wartościowo ryzyko kredytowe dotyczy należności, w tym w przeważającej części należności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego, a także energii elektrycznej i produktów powiązanych, w tym uprawnień do emisji dwutlenku węgla oraz praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej.

Transakcje zawierane na TGE nie powodują powstania ekspozycji na ryzyko kredytowe, ponieważ system gwarantowania rozliczeń za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych (IRGiT) zapewnia bezpieczeństwo rozliczeń każdemu Członkowi Izby w razie niewypłacalności poszczególnych uczestników rynku. W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności z tytułu sprzedaży poza TGE wprowadzane są jednolite zasady zawierania umów kompleksowych sprzedaży, mające na celu zabezpieczenie należności handlowych z tego tytułu.

Przed zawarciem umów sprzedaży o znacznej wartości przeprowadzana jest weryfikacja sytuacji finansowej przyszłego odbiorcy w celu określenia jego wiarygodności finansowej. Ocena ta jest podstawą do określenia formy zabezpieczenia umowy. W odniesieniu do nowo zawieranych umów wybór formy zabezpieczenia uzgadniany jest pomiędzy PGNiG S.A., a odbiorcą. W ramach obowiązkowego procesu dostosowania zawartych umów do wymogów prawa energetycznego, z niektórymi odbiorcami podejmowane są negocjacje zmierzające do ustanowienia lub wzmocnienia zabezpieczenia wykonania umowy. W 2014 roku dostosowano proces ustanawiania zabezpieczeń wierzytelności do zmieniających się warunków na rynku energetycznym, w szczególności w zakresie zabezpieczania wierzytelności przeterminowanych wobec klientów biznesowych z grupy małych i średnich przedsiębiorstw.

Stan należności od odbiorców jest monitorowany na bieżąco, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Grupie. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne; wszystkie czynności windykacyjne są podejmowane w oparciu o funkcjonujące w Grupie Kapitałowej procedury windykacyjne.

32.5.1.3. Pożyczki i pozostałe aktywa finansowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wynika z pożyczek udzielonych przez Jednostkę Dominującą spółkom z Grupy Kapitałowej PGNiG: zależnym niekonsolidowanym metodą pełną, stowarzyszonym i wspólnym przedsięwzięciom. Udzielanie pożyczek tym spółkom odbywa się na podstawie procedury wewnętrznej, regulującej szczegółowo proces zawierania umów pożyczkowych oraz ich monitorowania, przez co minimalizuje się ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe z tego tytułu. Pożyczki są udzielane jedynie po spełnieniu przez wnioskujące spółki szeregu warunków i ustanowieniu zabezpieczeń.

32.5.1.4. Wartość dodatnia pochodnych instrumentów finansowych

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych pochodnych instrumentów finansowych jest równa wartości księgowej netto dodatniej wyceny według wartości godziwej. Podobnie jak w przypadku transakcji lokacyjnych, pochodne transakcje finansowe są zawierane z bankami

o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym. Ponadto, ze współpracującymi bankami zawarte są Umowy Ramowe lub umowy ISDA regulujące szczegółowe zasady współpracy i określające kwoty progowe na maksymalną ekspozycję z tytułu wartości godziwej zawartych instrumentów pochodnych.

Dzięki opisanym wyżej działaniom, Grupa nie przewiduje poniesienia istotnych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość należności przeterminowanych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości wynosiła 906 milionów złotych (418 miliony złotych na koniec 2013 roku).

32.5.1.4.1. Analiza wiekowa należności przeterminowanych na dzień bilansowy, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Okres, jaki upłynął od terminu spłaty	Stan na 31	Stan na 31
	grudnia 2014	grudnia 2013
do 1 miesiąca	806	324
od 1 do 3 miesięcy	57	67
od 3 miesięcy do 1 roku	21	20
od 1 roku do 5 lat	22	5
powyżej 5 lat	-	2
Razem należności netto przeterminowane	906	418

32.5.1.5. Udzielone gwarancje

Ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych gwarancji, na które narażona jest Grupa Kapitałowa, zasadniczo ogranicza się do ryzyka defaultu banku, który na zlecenie Grupy udzielił gwarancję innym podmiotom zewnętrznym. Jednakże banki, którym Grupa zleca wystawianie gwarancji, są instytucjami o uznanej renomie i wysokim ratingu, zatem prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu i ryzyko z tym związane jest znikome. Podobnie jak w przypadku ryzyka związanego z transakcjami lokacyjnymi, ryzyko z tego tytułu jest wyceniane przez bieżącą weryfikację kondycji finansowej banków wystawiających gwarancje.

32.5.2. Ryzyko rynkowe

Przez ryzyko rynkowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany warunków na rynkach finansowych i towarowych na wartość ekonomiczną lub wynik finansowy Grupy.

Podstawowym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka rynkowego, do których zalicza się:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen towarów (np. paliwo gazowe, ropa naftowa, energia elektryczna oraz produkty powiązane).

32.5.2.1. Analiza wrażliwości

Do ustalenia racjonalnego zakresu zmian, jakie mogą wystąpić na poszczególnych czynnikach ryzyka walutowego oraz stopy procentowej Grupa wykorzystwała poziom zmienności (volatility) rynkowej (implikowanej) dla okresu półrocznego i przyjęła na koniec 2014 roku średnią wartość zmiany na poziomie 10% dla analizy wrażliwości kursów walut (na koniec 2013 roku przyjęto zmienność na poziomie 10%), +/-100 bp dla stóp procentowych (na koniec 2013 roku przyjęto również +/-100 bp)

oraz 40% dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych (na 31 grudnia 2013 roku było to 15%).

32.5.2.2. Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Grupy.

Głównym celem podejmowanych przez Grupę działań zabezpieczających przed ryzykiem walutowym jest ochrona przed wahaniami kursów wymiany, które towarzyszą realizowanym w obcych walutach płatnościom, które w większości stanowią płatności za dostawy paliwa gazowego. Do zabezpieczenia swoich zobowiązań Grupa wykorzystuje opcje call, strategie opcyjne oraz transakcje forward.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2014 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 306 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 249 miliony złotych z powodu umocnienia NOK, spadek o 61 milionów złotych z powodu umocnienia USD, spadek o 1 milion złotych z powodu umocnienia EUR oraz wzrost o 5 milionów złotych z powodu umocnienia pozostałych walut).

Największy wpływ na analizę wrażliwości ma wzrost wyceny ujemnej instrumentów pochodnych typu CCIRS zabezpieczających pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Upstream International AS, która w sprawozdaniu skonsolidowanym jest wyeliminowana.

W przypadku gdyby pożyczka została ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (tak jak w sprawozdaniu jednostkowym Jednostki Dominującej) przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie by się kompensowały, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane byłyby ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te byłyby niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Niższy zysk byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji swap w NOK).

Ujemny wpływ instrumentów finansowych w walucie NOK na zysk netto zostałby w dużym stopniu wzmocniony przez wzrost wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Upstream International AS i osłabiony przez wzrost wyceny aktywów w tej walucie. Wzrost ujemnych różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałby skompensowany przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2014 roku byłby o 282 milionów złotych wyższy, gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (wzrost o 249 milionów złotych z powodu osłabienia NOK, wzrost o 46 milionów złotych z powodu osłabienia USD, spadek o 8 milionów złotych z powodu osłabienia się EUR oraz spadek o 5 miliony złotych z powodu osłabienia pozostałych walut). Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji swap w NOK). Wzrost dodatnich różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałby skompensowany przez wzrost ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR. Wynik dla EUR zostałby nieznacznie obniżony przez spadek wycenianych w tej samej walucie aktywów z tytułu należności. Z kolei spadek wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Upstream International AS wpłynąłaby na wynik pozytywnie, co jednak zostałoby w części skompensowane przez spadek wycenianych w tej samej walucie aktywów z tytułu należności.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2013 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 329 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie

(spadek zysku o 262 miliony złotych z powodu umocnienia NOK, spadek o 58 milionów złotych z powodu umocnienia USD, spadek o 11 milionów złotych z powodu umocnienia EUR oraz wzrost o 2 miliony złotych z powodu umocnienia pozostałych walut).

Największy wpływ na analizę wrażliwości ma wzrost wyceny ujemnej instrumentów pochodnych typu CCIRS zabezpieczających pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Upstream International AS, która w sprawozdaniu skonsolidowanym jest wyeliminowana.

W przypadku gdyby pożyczka została ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (tak jak w sprawozdaniu jednostkowym Jednostki Dominującej) przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie by się kompensowały, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane byłyby ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te byłyby niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Niższy zysk byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji swap w NOK).

Ujemny wpływ instrumentów finansowych w walucie NOK na zysk netto zostałyby w dużym stopniu wzmocniony przez wzrost wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Upstream International AS i osłabiony przez wzrost wyceny aktywów w tej walucie. Wzrost ujemnych różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałyby skompensowany przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2013 roku byłby o 325 milionów złotych wyższy, gdyby kurs EUR, USD, NOK oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (wzrost o 263 miliony złotych z powodu osłabienia NOK, wzrost o 62 miliony złotych z powodu osłabienia USD, wzrost o 2 miliony złotych z powodu osłabienia się EUR oraz spadek o 2 miliony złotych z powodu osłabienia pozostałych walut). Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji swap w NOK). Wzrost dodatnich różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałyby skompensowany przez wzrost ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR. Z kolei spadek wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Upstream International AS wpłynęłaby na wynik pozytywnie, co jednak zostałyby w części skompensowane przez spadek wycenianych w tej samej walucie aktywów z tytułu należności.

32.5.2.2.1. Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych odnoszonych w rachunek zysków i strat na zmiany kursów walut

31 grudnia 2014	Wartość księgowa	Ryzyko walutowe							
	Zmiany kursu o:	10%				-10%			
		EUR	USD	NOK	pozostałe waluty	EUR	USD	NOK	pozostałe waluty
Aktywa finansowe									
Inne aktywa finansowe*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	385	16	13	2	7	(16)	(13)	(2)	(7)
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	555	234	-	-	-	-	-	299	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	382	27	9	-	2	(27)	(9)	-	(2)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		277	22	2	9	(43)	(22)	297	(9)
Podatek 19%		(53)	(4)	(1)	(2)	8	4	(56)	2
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		224	18	1	7	(35)	(18)	241	(7)
razem waluty			250				181		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	2 849	235	50	-	-	(235)	(50)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	920	43	36	10	3	(43)	(36)	(10)	(3)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	298	-	11	299	-	245	7	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		278	97	309	3	(33)	(79)	(10)	(3)
Podatek 19%		(53)	(18)	(59)	(1)	6	15	2	1
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		225	79	250	2	(27)	(64)	(8)	(2)
razem waluty					556				(101)
Razem zwiększenie/zmniejszenie		(1)	(61)	(249)	5	(8)	46	249	(5)
Razem waluty			(306)				282		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	4,2623	-	4,6885	4,6885	4,6885	-	3,8361	3,8361	3,8361
kurs USD/PLN	3,5072	3,8579	-	3,8579	3,8579	3,1565	-	3,1565	3,1565
kurs NOK/PLN	0,4735	0,5209	0,5209	-	0,5209	0,4262	0,4262	-	0,4262

* Pozycja zawiera udziały i akcje, które są prezentowane w wartościach historycznych. W związku z tym, zmiana kursów walut nie będzie miała wpływu na wycenę tych aktywów i na wynik okresu.

** W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń, część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tą część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany w odrębnej tabeli na kolejnych stronach sprawozdania.

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

31 grudnia 2013

	Ryzyko walutowe								
	Wartość księgowa								
	Zmiany kursu o:				-10%				
	10%								
	EUR	USD	NOK	pozostałe waluty	EUR	USD	NOK	pozostałe waluty	
Aktywa finansowe									
Inne aktywa finansowe*	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	317	13	14	1	3	(13)	(14)	(1)	(3)
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	251	230	15	-	-	-	-	329	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	995	20	66	11	2	(20)	(66)	(11)	(2)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		263	95	12	5	(33)	(80)	317	(5)
Podatek 19%		(50)	(18)	(2)	(1)	6	15	(60)	1
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		213	77	10	4	(27)	(65)	257	(4)
razem waluty			304				161		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	3 449	230	115	-	-	(230)	(115)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	1 088	47	52	7	3	(47)	(52)	(7)	(3)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	124	-	-	329	-	241	10	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		277	167	336	3	(36)	(157)	(7)	(3)
Podatek 19%		(53)	(32)	(64)	(1)	7	30	1	1
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		224	135	272	2	(29)	(127)	(6)	(2)
razem waluty				633				(164)	
Razem zwiększenie/zmniejszenie		(11)	(58)	(262)	2	2	62	263	(2)
Razem waluty			(329)				325		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	4,1472	-	4,5619	4,5619	4,5619	-	3,7325	3,7325	3,7325
kurs USD/PLN	3,0120	3,3132	-	3,3132	3,3132	2,7108	-	2,7108	2,7108
kurs NOK/PLN	0,4953	0,5448	0,5448	-	0,5448	0,4458	0,4458	-	0,4458

* Pozycja zawiera udziały i akcje, które są prezentowane w wartościach historycznych. W związku z tym, zmiana kursów walut nie będzie miała wpływu na wycenę tych aktywów i na wynik okresu.

** W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń, część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tą część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany w odrębnej tabeli na kolejnych stronach sprawozdania.

32.5.2.2.2. Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych odnoszonych na kapitał własny na zmiany kursów walut

31 grudnia 2014	10%		-10%	
	dla EUR	dla USD	dla EUR	dla USD
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	93	135	(49)	(42)
Podatek 19%	(18)	(26)	9	8
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	75	109	(40)	(34)
Razem waluty	184		(74)	

31 grudnia 2013	10%		-10%	
	dla EUR	dla USD	dla EUR	dla USD
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	143	72	(59)	(57)
Podatek 19%	(27)	(14)	11	11
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	116	58	(48)	(46)
Razem waluty	174		(94)	

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany kursów walut odnoszonych na kapitał własny zaprezentowana w powyższej tabeli wskazuje, że wzrost kursu USD oraz EUR o 10% spowodowałby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów. W przypadku spadku kursu USD oraz EUR o 10% wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego. Wynika to z wyceny instrumentów pochodnych, które Grupa wykorzystuje do zabezpieczania się przed wzrostem zobowiązań i wydatków z tytułu zakupów paliwa gazowego w walucie USD oraz EUR. Wycena ta w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny.

32.5.2.3. Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Grupy.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej w Grupie są zobowiązania finansowe. Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań finansowych, wraz z zastosowaną stopą procentową znajdują się w nocie 24.

Jednostka Dominująca wycenia ryzyko rynkowe (walutowe i stopy procentowej) monitorując wartość VaR (Value at Risk, czyli wartość zagrożona). VaR oznacza, że maksymalna strata z tytułu zmiany wartości rynkowej (godziwej) z określonym prawdopodobieństwem (np. 99%) nie będzie większa niż ta wartość w okresie kolejnych n dni roboczych. VaR szacowany jest metodą wariancji – kowariancji.

Grupa zbadała wrażliwość instrumentów finansowych z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, przyjmując zmianę stopy procentowej o +/-100 bp (punktów bazowych) dla 2014 roku (na koniec 2013 roku zmienność była ustalona również na +/-100 bp).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wrażliwość zobowiązań kredytowych i wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań leasingowych (opartych o zmienną stopę procentową) na zmianę stóp procentowych o +/-100 bp wyniosła +/- 58 milionów złotych (na koniec 2013 roku wyniosła +/- 77 miliony złotych). Natomiast wrażliwość udzielonych pożyczek na zmianę stóp procentowych o +/-100 bp dla 2014 roku wyniosła +/- 2 miliony złotych (na koniec 2013 roku wyniosła również +/- 2 milion złotych).

32.5.2.3.1. Analiza wrażliwości instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej

31 grudnia 2014	Wartość księgowa	Zmiany o:	
		+100 bp	-100 bp
		197	2
Udzielone pożyczki	197	2	(2)
Otrzymane kredyty i pożyczki	825	8	(8)
Wyemitowane obligacje	4 894	49	(49)
Zobowiązania leasingowe	119	1	(1)
Razem zobowiązania	5 838	58	(58)

31 grudnia 2013	Wartość księgowa	Zmiany o:	
		+100 bp	-100 bp
		185	2
Udzielone pożyczki	185	2	(2)
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 619	16	(16)
Wyemitowane obligacje	5 885	59	(59)
Zobowiązania leasingowe	157	2	(2)
Razem zobowiązania	7 661	77	(77)

32.5.2.4. Ryzyko cen towarów

Przez ryzyko cen towarów Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów na wynik finansowy Grupy.

Ryzyko cen towarów w Grupie związane jest głównie z kontraktami na dostawy paliwa gazowego oraz kontraktami sprzedaży wynikającymi z codziennego ofertowania i sprzedaży na TGE. Czynnikiem ryzyka jest zmienność cen gazu i produktów ropopochodnych na światowych giełdach paliwowych. W niektórych kontraktach formuła wyliczenia ceny zakupu paliwa gazowego ogranicza zmienność poprzez zastosowanie średnioważonych cen z poprzednich miesięcy.

Ryzyko cen towarów jest także związane z obrotem energią elektryczną, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii oraz uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla. Handel energią elektryczną odbywa się na giełdowych rynkach regulowanych w Polsce i za granicą. Grupa zawiera także transakcje poza rynkiem regulowanym w oparciu o umowy ramowe. Grupa aktywnie zarządza ekspozycją na ryzyko cen towarów wykorzystując do tego między innymi wdrożone miary Value at Risk – tzw. wartości zagrożonej (VaR). Pomiar wartości VaR oraz wprowadzenie i aktywny monitoring limitów na wartość VaR mają na celu ograniczenie potencjalnych strat związanych z podejmowaniem ryzyka cenowego przez Spółkę.

Dodatkowo, prawo energetyczne dopuszcza możliwość wnioskowania o zmianę taryfy w przypadku wzrostu kosztu pozyskania gazu w okresie kwartału o więcej niż 5%. Grupa w 2014 roku szczegółowo identyfikowała i zabezpieczała ten rodzaj ryzyka. Do zabezpieczenia cen towarów Grupa wykorzystywała opcje azjatyckie call z rozliczeniem europejskim, strategię opcyjne risk reversal, swapy towarowe oraz transakcje futures i forward.

Grupa zbadała wrażliwość pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych. Dla analizy wrażliwości za 2014 rok przyjęto 40% zmienność dla tego typu instrumentów (na 31 grudnia 2013 roku było to 15%).

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wrażliwości dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych na zmiany cen dla 2014 i 2013 roku.

32.5.2.4.1. Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych odnoszonych w rachunek zysków i strat na zmiany cen towarów

31 grudnia 2014	Wartość księgowa										
	Ryzyko cenowe										
Zmiany ceny o:	40%						-40%				
	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Energia elektryczna	Gaz - działalność tradingowa w Niemczech		Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Energia elektryczna	Gaz - działalność tradingowa w Niemczech
Aktywa finansowe											
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	12	2	-	-	-	-	1	-	-	-	4
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4
Podatek 19%	(0)	-	-	-	-	-	(0)	-	-	-	(1)
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3
<i>razem towary</i>	2						4				
Zobowiązania finansowe											
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	295	-	1	65	-	4	-	-	12	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	1	65	-	4	-	-	12	-	-	-
Podatek 19%	-	-	(12)	-	(1)	-	-	-	(2)	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	1	53	-	3	-	-	10	-	-	-
<i>razem towary</i>	57						10				
Razem zwiększenie/zmniejszenie	2	(1)	(53)	-	(3)	1	-	(10)	-	-	3
Razem towary	(55)						(6)				

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

31 grudnia 2013	Wartość księgową		Ryzyko cenowe							
	Zmiany ceny o:		15%				-15%			
	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Energia elektryczna	Gaz TGE	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Energia elektryczna	Gaz TGE
Aktywa finansowe										
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	56	-	3	-	1	-	-	-	-	21
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	3	-	1	-	-	-	-	-	21
Podatek 19%	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-	(4)
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	2	-	1	-	-	-	-	-	17
<i>razem towary</i>			3					17		
Zobowiązania finansowe										
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	-	2	-	19	-	21	5	4	22	1
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	2	-	19	-	21	5	4	22	1	-
Podatek 19%	-	-	(4)	-	(4)	(1)	(1)	(4)	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	2	-	15	-	17	4	3	18	1	-
<i>razem towary</i>	2	15	15	17	21	26	22	19	1	-
Razem zwiększenie/zmniejszenie	(2)	2	(15)	1	(17)	(4)	(3)	(18)	(1)	17
Razem towary			(31)					(9)		

W powyższych tabelach został przedstawiony jedynie wpływ zmiany cen na rachunek zysków i strat. Część zmiany pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych wpływa bezpośrednio na kapitały.

Wpływ zmian pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych odnoszonych na kapitał własny został zaprezentowany w poniższej tabeli.

32.5.2.4.2. Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych odnoszonych na kapitał własny na zmiany cen towarów

31 grudnia 2014	<i>Zmiany ceny o:</i> 40%			-40%		
	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	56	43	337	(48)	(35)	(224)
Podatek 19%	(11)	(8)	(64)	9	7	43
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	45	35	273	(39)	(28)	(181)

31 grudnia 2013	<i>Zmiany ceny o:</i> 15%			-15%		
	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility	Gasoil	Fueloil	Title Transfer Facility
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	73	62	411	(22)	(28)	(193)
Podatek 19%	(14)	(12)	(78)	4	5	37
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	59	50	333	(18)	(23)	(156)

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany cen towarów odnoszonych na kapitał własny, zaprezentowana w powyższej tabeli, pokazuje, że wzrost cen towarów o 40% (15% na koniec 2013 roku) spowodowałby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów. W przypadku spadku cen o 40% (15% na koniec 2013 roku) wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego. Wynika to z faktu zabezpieczania się przez Grupę przed wzrostem cen surowców energetycznych przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych, których wycena w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny.

32.5.3. Ryzyko płynności

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności. Poziom płynności jest kontrolowany poprzez przygotowywanie prognozy przepływów pieniężnych obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy i aktualizowanej co miesiąc. Realizacja planowanych przepływów jest cyklicznie weryfikowana i obejmuje m.in. analizę niezrealizowanych przepływów pieniężnych, ich przyczyny i skutki.

Zagrożenia związanego z ryzykiem płynności nie należy wyłącznie utożsamiać z ryzykiem utraty płynności przez Grupę. Równie istotnym zagrożeniem może być strukturalna nadpłynność, która niekorzystnie wpływałaby na rentowność prowadzonej przez Grupę działalności.

Grupa Kapitałowa na bieżąco kontroluje i planuje poziom płynności finansowej. Zabezpieczając się przed ryzykiem płynności, Grupa na dzień 31 grudnia 2014 roku realizowała następujące programy emisji dłużnych papierów wartościowych:

- zawarta w dniu 10 czerwca 2010 roku przez Jednostkę Dominującą Umowa programu emisji obligacji, w ramach którego Spółka może emitować obligacje dyskontowe lub kuponowe z terminem zapadalności od jednego do dwunastu miesięcy na łączną kwotę 7 000 milionów złotych. Pierwotnie umowa podpisana była z sześcioma bankami (Bank Pekao S.A., ING Bank Śląski S.A., PKOBP S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., Societe Generale S.A., BNP Paribas S.A. Oddział w Polsce), natomiast na mocy postanowień aneksu do umowy z dnia 25 listopada 2011 roku do programu dołączyły: BRE Bank S.A. (aktualnie mBank S.A.), Bank Zachodni WBK S.A. oraz Nordea Bank Polska S.A. Na mocy postanowień aneksu z dnia 8 sierpnia 2014, lista banków została pomniejszona o Nordea Bank Polska, jednocześnie wydłużając termin obowiązywania Umowy do dnia 31 lipca 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu Umowy;
- Podpisana w dniu 25 sierpnia 2011 roku, przez Jednostkę Dominującą ze spółką zależną PGNiG Finance AB oraz z bankami Societe Generale S.A., BNP Paribas S.A. oraz Unicredit Bank AG, dokumentacja Programu emisji średnioterminowych euroobligacji, w ramach której PGNiG Finance AB może emitować obligacje z terminem zapadalności do dziesięciu lat do kwoty 1 200 milionów euro. Emisja pierwszej transzy euroobligacji, o wartości 500 milionów euro z 5-letnim okresem zapadalności, przeprowadzona przez PGNiG Finance AB nastąpiła 10 lutego 2012 roku. Zadłużenie nominalne z tytułu emisji euroobligacji na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiło 2 131 milionów złotych (według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku);
- Podpisany w dniu 22 maja 2012 roku przez Jednostkę Dominującą z Bankiem Pekao S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A. Program emisji obligacji do kwoty 4 500 milionów złotych. W dniu 30 lipca 2012 roku wyemitowane pięcioletnie obligacje zadebiutowały na rynku Catalyst, w alternatywnym systemie obrotu BondSpot. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym emisje nie wystąpiły. Na dzień 31 grudnia 2014 roku zadłużenie nominalne z tytułu tego Programu wynosiło 2 500 milionów złotych;
- Podpisany w dniu 2 października 2014 przez Jednostkę Dominującą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Program emisji obligacji do kwoty 1 000 milionów złotych. W roku 2014 nie było emisji z tytułu tego Programu.
- Program emisji obligacji, podpisany w dniu 4 lipca 2012 roku przez PGNiG TERMIKA S.A. z bankami: ING Bank Śląski S.A., PKO Bank Polski S.A., Nordea Bank Polska S.A. oraz Bank Zachodni WBK S.A. Z dniem 1 listopada 2014 roku nastąpiła fuzja prawna gwarantów emisji PKO z Nordea Bank. Po renegocjacjach z trzema bankami PKO BP, ING Bank Śląski i BZ WBK warunków Programu emisji obligacji, dnia 15 grudnia 2014 roku podpisane zostały aneksy zmieniające treść umowy gwarancyjnej oraz umowy agencyjnej i depozytowej. W ramach Programu spółka może emitować obligacje kuponowe lub dyskontowe do łącznej kwoty 1 500

milionów złotych. Program emisji obligacji po podpisaniu aneksów obowiązuje do dnia 29 grudnia 2019 roku, z możliwością przedłużenia tego okresu na kolejne dwa lata, tj. do dnia 29 grudnia 2021 roku.

Zadłużenie nominalne spółki PGNiG TERMIKA S.A. z tytułu emisji obligacji na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiło 190 milionów złotych.

Wszelkie nadwyżki środków finansowych Grupa Kapitałowa lokuje przede wszystkim w papiery dłużne emitowane przez Skarb Państwa oraz deponuje w bankach o uznanej renomie.

W Jednostce Dominującej ryzyko płynności jest znacząco ograniczone przez stosowanie „Procedury zarządzania płynnością w PGNiG S.A.”. Procedura została wdrożona do zastosowania przez wszystkie komórki organizacyjne Spółki i usystematyzowała działania zapewniające prawidłowe zarządzanie jej płynnością finansową, poprzez: realizację płatności, prognozowanie przepływów pieniężnych, optymalne zarządzanie wolnymi środkami pieniężnymi, pozyskanie i restrukturyzację finansowania działalności bieżącej i przedsięwzięć inwestycyjnych, zabezpieczenie ryzyka chwilowej utraty płynności wskutek niespodziewanych zakłóceń oraz obsługę zawartych umów kredytowych.

Wycena ryzyka płynności oparta jest o bieżącą i szczegółową kontrolę przepływów pieniężnych, uwzględniającą prawdopodobieństwo terminu realizacji danych przepływów oraz planowaną pozycję gotówkową netto.

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wymagalności zobowiązań finansowych.

32.5.3.1. Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu

Stan na 31 grudnia 2014	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania handlowe	Razem
do 1 roku	628	45	2 179	2 852
od 1 roku do 5 lat	5 108	69	63	5 240
powyżej 5 lat	5	-	14	19
Razem	5 741	114	2 256	8 111

Stan na 31 grudnia 2013	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania handlowe	Razem
do 1 roku	2 207	53	2 654	4 914
od 1 roku do 5 lat	5 314	115	54	5 483
powyżej 5 lat	-	-	4	4
Razem	7 521	168	2 712	10 401

Kwoty zaprezentowane w tabelach powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyskontowanych).

W bieżącym okresie oraz w okresie porównawczym Grupa terminowo spłacała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek. Nie wystąpiły również żadne przypadki naruszeń istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań.

32.5.3.2. Analiza wymagalności pochodnych instrumentów finansowych

31 grudnia 2014	Wartość księgowa*	Kontraktowe przepływy pieniężne, w tym:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) oraz transakcje forward zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	193	180	9	171	-
- wpływy	-	5 423	647	4 776	-
- wypływy	-	(5 243)	(638)	(4 605)	-
Transakcje forward	19	(1)	(15)	14	-
- wpływy	-	962	872	90	-
- wypływy	-	(963)	(887)	(76)	-
Transakcje futures	(5)	(1)	-	(1)	-
- wpływy	-	5	3	2	-
- wypływy	-	(6)	(3)	(3)	-
Opcje walutowe**	50	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Opcje towarowe**	(2)	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Swapy towarowe	(281)	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Razem	(26)	178	(6)	184	-

31 grudnia 2013	Wartość księgowa*	Kontraktowe przepływy pieniężne, w tym:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) oraz transakcje forward zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	145	(48)	(10)	(38)	-
- wpływy	-	10 390	5 032	5 358	-
- wypływy	-	(10 438)	(5 042)	(5 396)	-
Transakcje forward	(31)	(28)	(28)	-	-
- wpływy	-	1 354	1 352	2	-
- wypływy	-	(1 382)	(1 380)	(2)	-
Transakcje futures	1	(1)	(1)	-	-
- wpływy	-	16	16	-	-
- wypływy	-	(17)	(17)	-	-
Opcje walutowe**	12	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Opcje towarowe**	40	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Swapy towarowe	16	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
Razem	183	(77)	(39)	(38)	-

* Wartość netto (pozytywna wycena z aktywów minus ujemna wycena z aktywów) prezentuje wartość godziwą, czyli płatności z tytułu transakcji swap zdyskontowane, natomiast przepływy pieniężne są przedstawione bez dyskontowania.

** Wykazana wartość księgowa opcji walutowych i towarowych uwzględnia zapłacone premie od opcji, natomiast ze względu na uwarunkowanie wystąpienia przepływu pieniężnego w zależności od poziomu kursów walutowych lub cen towarów w momencie realizacji opcji na rynku, nie przedstawiono przepływów.

Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała innych istotnych ryzyk w bieżącej działalności.

33. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE

Metody wyceny pochodnych instrumentów finansowych

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, wykazane w sprawozdaniu finansowym pochodne instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała następujące rodzaje instrumentów pochodnych: Cross Currency Interest Rate Swap (CCIRS), Interest Rate Swap (IRS), zakupione walutowe opcje call europejskie i azjatyckie, zakupione i sprzedane kontrakty forward walutowe oraz towarowe (z dostawą fizyczną), zakupione i sprzedane kontrakty futures, a także zakupione kontrakty forward rozliczane do średniej. Ponadto, w 2014 roku Grupa zabezpieczała ryzyko cen towarów korzystając z opcji azjatyckich call, strategii risk reversal (zakupione opcje towarowe azjatyckie call i sprzedane opcje put) oraz zakupionych swapów towarowych.

Wycena do wartości godziwej opcji walutowych call została przeprowadzona według modelu Garmana-Kohlhagena, natomiast wycena towarowych opcji azjatyckich call i put została przeprowadzona wg modelu Espen Levy-ego. Wycena kontraktów forward, forward rozliczany do średniej, swap oraz transakcji CCIRS i IRS do wartości godziwej dokonywana jest metodą dyskontową. Do wyceny wykorzystano dane rynkowe, dotyczące: stóp procentowych, kursów walutowych, basis spread'ów cen towarów i zmienności towarowej (volatility) na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla transakcji walutowych oraz transakcji towarowych, a także rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej dla udzielonej pożyczki. Szczegółowe zasady zostały przedstawione w punkcie 2.3.12.

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

33.1. Pochodne instrumenty finansowe

Instrument zabezpieczony	Wartość nominalna w walucie	Waluta / aktywo	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu		Zabezpieczane ryzyko
					Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013	
Cross Currency Interest Rate Swap							
euroobligacje	500	EUR	1 - 3 lata	4,1580	193	108	ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	730	NOK	1 - 3 m-cy	0,5595	53	35	ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	4 350	NOK	1 - 3 lata	0,5033	53	(14)	ryzyko walutowe i stopy procentowej
pożyczka	3 900	NOK	1 - 3 m-cy	0,5051	-	(25)	kurs walutowy i stopa procentowa
pożyczka	1 150	NOK	1 - 3 m-cy	0,5664	-	64	kurs walutowy i stopa procentowa
					299	168	
Interest Rate Swap							
pożyczka	1 500	PLN	powyżej 3 lat	1	(106)	(23)	ryzyko stopy procentowej
					(106)	(23)	
Forward							
pożyczka	850	NOK	3 - 12 m-cy	0,4697	(5)	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	35	USD	1 - 3 m-cy	3,3562	5	-	ryzyko walutowe
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1-3 miesięcy	168,8870	7	-	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1-3 miesięcy	171,4998	(6)	-	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	3-12 miesięcy	171,0307	12	-	ryzyko cen energii
działalność tradingowa	1,40	energia elektryczna	3-12 miesięcy	174,9214	(12)	-	ryzyko cen energii

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

płatności za gaz	65	EUR	1 - 3 m-cy	4,2385	2	-	ryzyko walutowe
płatności za gaz	40	EUR	3 - 12 m-cy	4,2732	1	-	ryzyko walutowe
działalność tradingowa	2	Gaz OTC	1 - 3 m-cy	22,5500	(3)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	6	Gaz OTC	3 - 6 m-cy	25,6800	(27)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	3	Gaz OTC	6 - 12 m-cy	24,2500	(11)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	1	Gaz OTC	do 1 m-ca	21,9100	1	-	ceny gazu
działalność tradingowa	2	Gaz OTC	1 - 3 m-cy	22,7100	3	-	ceny gazu
działalność tradingowa	6	Gaz OTC	3 - 6 m-cy	25,0900	23	-	ceny gazu
działalność tradingowa	3	Gaz OTC	6 - 12 m-cy	24,1200	11	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna OTC	1 - 3 m-cy	39,9000	(1)	-	ceny energii
działalność tradingowa	2	Energia Elektryczna OTC	6 - 12 m-cy	50,7600	(33)	-	ceny energii
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna OTC	3 - 6 m-cy	41,3000	1	-	ceny energii
działalność tradingowa	3	Energia Elektryczna OTC	6 - 12 m-cy	48,6000	36	-	ceny energii
działalność tradingowa	19	Gaz OTC	1 - 3 lata	25,0900	(69)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	15	Gaz OTC	1 - 3 lata	24,8700	50	-	ceny gazu
działalność tradingowa	7	Gaz OTC	powyżej 3 lat	26,3100	32	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna OTC	1 - 3 lata	39,2200	(2)	-	ceny energii
działalność tradingowa	1	Energia Elektryczna OTC	1 - 3 lata	40,1100	4	-	ceny energii
pożyczka	333	NOK	1 - 3 m-cy	0,4978	-	1	kurs walutowy
płatności za gaz	10	EUR	1 - 3 m-cy	4,2659	-	(1)	kurs walutowy
płatności za gaz	29	EUR	3 - 12 m-cy	4,2189	-	(1)	kurs walutowy
płatności za gaz	130	USD	1 - 3 m-cy	3,1221	-	(14)	kurs walutowy
płatności za gaz	80	USD	3 - 12 m-cy	3,1234	-	(7)	kurs walutowy
płatności za gaz	24	EUR	1 - 3 m-cy	4,2889	-	(3)	kurs walutowy
płatności za gaz	78	EUR	3 - 12 m-cy	4,2660	-	(6)	kurs walutowy
					19	(31)	

Futures

działalność tradingowa	1	Gaz EEX AG	3 - 6 m-cy	25,2100	(3)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Gaz EEX AG	3 - 6 m-cy	25,7800	2	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Gaz EEX AG	6 - 12 m-cy	24,2100	2	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna EEX AG	3 - 6 m-cy	43,6500	(1)	-	ceny energii
działalność tradingowa	2	Energia Elektryczna EEX AG	6 - 12 m-cy	35,8600	(6)	-	ceny energii
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna EEX AG	1 - 3 m-cy	38,9300	1	-	ceny energii
działalność tradingowa	1	Energia Elektryczna EEX AG	6 - 12 m-cy	35,1400	3	-	ceny energii
działalność tradingowa	-	Gaz ICE ENDEX B.V.	3 - 6 m-cy	23,4600	(1)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	1	Gaz ICE ENDEX B.V.	6 - 12 m-cy	22,1500	(1)	-	ceny gazu
działalność tradingowa	1	Gaz ICE ENDEX B.V.	3 - 6 m-cy	25,2200	2	-	ceny gazu
działalność tradingowa	-	Gaz ICE ENDEX B.V.	6 - 12 m-cy	22,5500	1	-	ceny gazu
działalność tradingowa	3	Gaz EEX AG	1 - 3 lata	24,3100	(9)	-	ceny gazu

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

działalność tradingowa	2	Gaz EEX AG	1 - 3 lata	24,2800	6	- ceny gazu
działalność tradingowa	1	Energia Elektryczna EEX AG	1 - 3 lata	37,0800	(3)	- ceny energii
działalność tradingowa	-	Energia Elektryczna EEX AG	1 - 3 lata	35,9500	2	- ceny energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1 - 3 m-cy	151,3070	-	7 ceny energii
działalność tradingowa	1	energia elektryczna	1 - 3 m-cy	151,3070	-	(3) ceny energii
działalność tradingowa	10	energia elektryczna	3 - 12 m-cy	151,8480	-	8 ceny energii
działalność tradingowa	10	energia elektryczna	3 - 12 m-cy	151,8480	-	(12) ceny energii
działalność tradingowa	0,2	gaz TGE	1 - 3 m-cy	116,8200	-	1 ceny gazu
					(5)	1
Opcje call						
płatności za gaz	25	EUR	1 - 3 m-cy	4,3350	-	- ryzyko walutowe
płatności za gaz	72	EUR	3 - 12 m-cy	4,3915	4	- ryzyko walutowe
płatności za gaz	45	EUR	1 - 3 lata	4,4975	5	- ryzyko walutowe
płatności za gaz	260	USD	1 - 3 m-cy	3,4221	29	- ryzyko walutowe
płatności za gaz	90	USD	3 - 12 m-cy	3,4575	12	- ryzyko walutowe
płatności za gaz	21	EUR	3 - 12 m-cy	4,3515	-	1 kurs walutowy
płatności za gaz	265	EUR	3 - 12 m-cy	4,3848	-	6 kurs walutowy
płatności za gaz	180	USD	3 - 12 m-cy	3,3077	-	5 kurs walutowy
					50	12
Opcje call commodity						
płatności za gaz	1,015	TTF	3 - 12 m-cy	23,67	4	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	1,091	TTF	1 - 3 lata	24,95	8	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,502	FO	3 - 12 m-cy	643,72	-	3 ceny towarów
płatności za gaz	0,038	FO	1 - 3 lata	630,00	-	1 ceny towarów
płatności za gaz	0,251	GO	3 - 12 m-cy	955,38	-	8 ceny towarów
płatności za gaz	0,020	GO	1 - 3 lata	955,00	-	1 ceny towarów
płatności za gaz	5,800	TTF	1 - 3 m-cy	28,11	-	1 ceny towarów
płatności za gaz	8,650	TTF	3 - 12 m-cy	26,73	-	26 ceny towarów
					12	40
Opcje put commodity						
płatności za gaz	0,024	FO	3 - 12 m-cy	391,25	(7)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,013	GO	3 - 12 m-cy	672,12	(7)	- ryzyko cen towarów
					(14)	-

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Swap commodity						
płatności za gaz	0,087	FO	1 - 3 m-cy	598,25	(18)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,136	FO	3 - 12 m-cy	483,61	(77)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,052	GO	1 - 3 m-cy	896,24	(15)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,107	GO	3 - 12 m-cy	773,05	(71)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	4,301	TTF	1 - 3 m-cy	24,24	(41)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	4,692	TTF	3 - 12 m-cy	23,83	(58)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,186	TTF	1 - 3 lata	23,90	(1)	- ryzyko cen towarów
płatności za gaz	0,085	FO	3 - 12 m-cy	602,18	-	1 ceny towarów
płatności za gaz	0,028	GO	1 - 3 m-cy	869,77	-	4 ceny towarów
płatności za gaz	0,049	GO	3 - 12 m-cy	893,39	-	6 ceny towarów
płatności za gaz	1,730	TTF	1 - 3 m-cy	27,47	-	3 ceny towarów
płatności za gaz	7,050	TTF	3 - 12 m-cy	25,79	-	17 ceny towarów
płatności za gaz	4,135	TTF	1 - 3 m-cy	27,78	-	(10) ceny towarów
płatności za gaz	2,035	TTF	3 - 12 m-cy	27,16	-	(5) ceny towarów
					(281)	16
			Razem		(26)	183
			w tym: - wycena pozytywna (aktywa)		567	307
			- wycena negatywna (zobowiązania)		(593)	(124)

GO - Gasoil

FO - Fuel Oil

HFO - Heavy Fuel Oil

TTF – Natural Gas at the Title Transfer Facility

Wycena pozytywna instrumentów pochodnych na koniec okresu jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji aktywów obrotowych. Natomiast wycena negatywna jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji zobowiązań krótkoterminowych. Skutki wyceny otwartych pozycji odnoszone są w wynik finansowy okresu lub bezpośrednio w kapitały w przypadku wystąpienia części skutecznej, stanowiącej efektywne zabezpieczenie zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. W takim przypadku w momencie realizacji pochodnego instrumentu finansowego i pozycji zabezpieczanej zmniejszeniu lub zwiększeniu ulegają kapitały Grupy, a wartość skuteczna odnoszona jest w rachunek zysków i strat w miejscu powstawania kosztów pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczna oraz wartość godziwa transakcji niewyznaczonych jako transakcje zabezpieczające odnoszona jest w pozostałe pozycje wyniku finansowego danego okresu.

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Wynik z wyceny pochodnych instrumentów finansowych - niezrealizowany	70	257
Wynik z wyceny pochodnych instrumentów finansowych - zrealizowany	(496)	(177)
Razem wynik z wyceny pochodnych instrumentów finansowych ujęty w rachunku zysków i strat	(426)	80
w tym:		
ujęty w koszcie zużycia surowców i materiałów	(315)	(53)
ujęty w pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(79)	168
ujęty w przychodach lub kosztach finansowych	(32)	(35)
Wynik z wyceny pochodnych instrumentów finansowych ujęty w innych całkowitych dochodach - niezrealizowany	(265)	72
Razem wynik z wyceny pochodnych instrumentów finansowych ujęty w kapitałach	(691)	152

34. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG za rok 2014 przeprowadzona została analiza poszczególnych pozycji warunkowych pod względem:

- prawdopodobieństwa wpływu/wypływu korzyści ekonomicznych z tytułu posiadanych należności/zobowiązań warunkowych
- eliminacji kwot dotyczących należności i zobowiązań warunkowych ujętych w sprawozdaniu w sytuacji finansowej

W wyniku przeprowadzonej analizy nastąpił spadek wartości należności warunkowych na koniec okresu porównawczego w stosunku do danych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGNiG za 2013 rok o 193 miliony złotych oraz odpowiednio spadek wartości zobowiązań warunkowych o kwotę 2 698 milionów złotych.

34.1. Należności warunkowe

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Od jednostek powiązanych:		
z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji	1	1
z tytułu otrzymanych weksli	78	180
Od jednostek powiązanych razem	79	181
Od jednostek pozostałych:		
z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji	104	126
z tytułu otrzymanych weksli	52	98
pozostałe aktywa warunkowe	154	189
Od jednostek pozostałych razem	310	413
Aktywa warunkowe razem	389	594

Na koniec 2014 roku nastąpił spadek wartości należności warunkowych, wynikający przede wszystkim z analizy na dzień bilansowy prawdopodobieństwa wpływu korzyści ekonomicznych, a także wygaśnięcia gwarancji bankowych i gwarancji należytego wykonania umowy oraz wygaśnięcia weksli, będących zabezpieczeniem należności za paliwo gazowe.

34.2. Zobowiązania warunkowe

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Na rzecz pozostałych jednostek		
z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji*	7 889	7 564
z tytułu wystawionych weksli	1 559	473
pozostałe zobowiązania warunkowe	72	-
Na rzecz jednostek pozostałych razem	9 520	8 037
Zobowiązania warunkowe razem	9 520	8 037

* Zobowiązania warunkowe w walucie przeliczone według kursów NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku.

Wzrost zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji w 2014 roku wynika przede wszystkim ze zmian kursów walut, w których wyrażone są pozycje zobowiązań. Umocnienie się euro do złotówki w 2014 roku wpłynęło na zwiększenie kwot zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonej przez Jednostkę Dominującą gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z emisji euroobligacji oraz gwarancji należytego wykonania umowy przez spółkę zależną PUI wobec państwa norweskiego (wzrost o łączną kwotę 99 milionów złotych według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku). Natomiast osłabienie się złotówki w stosunku do dolara amerykańskiego wpłynęło na wzrost wystawionych gwarancji wyrażonych w tej walucie (gwarancja należytego wykonania umowy dla National Oil Corporation w Libii) o kwotę 31 milionów złotych. Ponadto Jednostka Dominująca udzieliła poręczenia kredytu na zlecenie spółki Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. na kwotę 63 miliony złotych.

Wzrost zobowiązań warunkowych z tytułu wystawionych weksli w 2014 roku wynika głównie z ustanowienia zabezpieczeń dla realizacji umów związanych z dofinansowaniem ze środków unijnych oraz dla realizacji umowy przesyłowej.

35. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

35.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
do 1 roku	4	9
od 1 do 5 lat	1	4
Razem	5	13

35.2. Zobowiązania z tytułu podpisanych umów (nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	5 069	6 527
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	(3 478)	(4 506)
Zobowiązania wynikające z umów, zapadające po dniu bilansowym	1 591	2 021

36. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

36.1. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany	Obroty od 1 stycznia do dnia:	Sprzedaż do podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Saldo na dzień	Należności brutto od podmiotów powiązanych	Należności netto od podmiotów powiązanych	Udzielone pożyczki brutto podmiotom powiązanym	Udzielone pożyczki netto podmiotom powiązanym	Zobowiązani a wobec podmiotów powiązanych
Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	31 grudnia 2014	40	-	31 grudnia 2014	5	5	-	-	7
	31 grudnia 2013	35	-	31 grudnia 2013	4	4	-	-	6
Jednostki zależne niekonsolidowane oraz jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia niewyceniane metodą praw własności	31 grudnia 2014	8	(44)	31 grudnia 2014	10	5	236	197	6
	31 grudnia 2013	21	(69)	31 grudnia 2013	11	6	216	185	10
Razem podmioty powiązane	31 grudnia 2014	48	(44)	31 grudnia 2014	15	10	236	197	13
	31 grudnia 2013	56	(69)	31 grudnia 2013	15	10	216	185	16

W 2014 roku, poza wypłatą dywidendy przedstawioną w nocie 10, nie wystąpiły istotne transakcje z akcjonariuszami.

W 2014 roku Jednostka Dominująca ani spółki od niej zależne nie zawarły żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Grupa sporządza dokumentację dla transakcji z jednostkami powiązanymi zgodną z art. 9a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Procedura stosowana jest każdorazowo przy zawieraniu przez podmioty z Grupy Kapitałowej PGNiG umów, aneksów do umów, zleceń (umów szczegółowych) lub zamówień składanych na podstawie umów ramowych z podmiotami powiązanymi, w przypadku gdy łączna kwota zobowiązań/należności (z jednym kontrahentem na podstawie jednej umowy) lub jej równowartość w złotych przekracza w roku kalendarzowym wartość 100 tysięcy euro dla transakcji towarowych oraz 30 tysięcy euro dla transakcji związanych ze świadczeniem usług, sprzedażą lub udostępnieniem wartości niematerialnych.

Wykaz spółek zależnych niekonsolidowanych znajduje się w nocie 1.4 *Sprawozdanie zawiera dane skonsolidowane*. Tabela poniżej przedstawia wykaz spółek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć niewycenianych metodą praw własności.

Wspólne przedsięwzięcia i spółki stowarzyszone niewyceniane metodą praw własności			
Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Procentowy udział w kapitale	
		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
1. InterTransGas GmbH w likwidacji	Niemcy	50,00%	50,00%
2. Sahara Petroleum Technology Llc w likwidacji	Oman	49,00%	49,00%
3. PFK GASKON S.A.	Polska	45,94%	45,94%
4. GAZOMONTAŻ S.A. w upadłości likwidacyjnej	Polska	45,18%	45,18%
5. ZRUG Sp. z o.o.	Polska	40,06%	40,06%
6. ZWUG INTERGAZ Sp. z o.o.	Polska	38,30%	38,30%
7. Dewon ZSA	Ukraina	36,38%	36,38%
8. ZRUG TORUŃ S.A. w upadłości likwidacyjnej	Polska	25,24%	25,24%
9. Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Polska	50,00%	50,00%
10. Gazobudowa Kraków Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej	Polska	47,20%	47,20%
11. Geotermia Sp. z o.o.	Polska	25,00%	25,00%
12. ALFA-CENTER Sp. z o.o.	Polska	45,94%	45,94%
13. Gas-Trading Podkarpacie Sp. z o.o.	Polska	42,99%	42,99%

36.2. Transakcje z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa

Grupa korzysta ze zwolnienia przewidzianego w paragrafach 25-27 MSR 24 dotyczących szczegółowości prezentacji transakcji z podmiotami powiązаныmi poprzez udziałowca/akcjonariusza, którym jest Skarb Państwa. Brak szczególnych transakcji z tymi podmiotami upoważnia Spółkę do prezentowania informacji w dozwolonym przez znowelizowany MSR 24 minimalnym zakresie zaprezentowanym poniżej.

Główne transakcje prowadzone z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa dotyczą bieżącej działalności Grupy, czyli obrotu gazem ziemnym, sprzedaży ropy naftowej oraz energii elektrycznej.

W 2014 roku Grupa uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem (bezpośrednio lub pośrednio) jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Orlen Południe S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa LOTOS S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., Energa Obrót S.A., Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

W 2013 roku Grupa uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem (bezpośrednio lub pośrednio) jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., Grupa LOTOS S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Krośnieńskie Huty Szkła KROSNO S.A. w upadłości, Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne POLICE S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” S.A., Rafineria Trzebinia S.A., Rafineria Nafty Jedlicze S.A.

36.3. Informacje o wynagrodzeniach osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących w spółkach Grupy Kapitałowej

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Wynagrodzenie osób zarządzających	39,69	37,29
Jednostka dominująca	10,65	5,20
Jednostki zależne	25,58	23,02
Wspólne przedsięwzięcia	2,65	8,26
Jednostki stowarzyszone	0,81	0,81
Wynagrodzenie osób nadzorujących	7,03	5,42
Jednostka dominująca	0,37	0,36
Jednostki zależne	4,89	3,25
Wspólne przedsięwzięcia	1,26	1,25
Jednostki stowarzyszone	0,51	0,56
Razem	46,72	42,71

36.4. Pożyczki udzielone osobom zarządzającym oraz osobom nadzorującym w spółkach Grupy Kapitałowej

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Osoby zarządzające		
Oprocentowanie (%)	1%	1%-3%
Wymagalność	3 lat	3-5 lat
Wartość pożyczek pozostałych do spłaty	0,01	0,01
Osoby nadzorujące		
Oprocentowanie (%)	-	-
Wymagalność	-	-
Wartość pożyczek pozostałych do spłaty	-	-
Razem wartość pożyczek pozostałych do spłaty	0,01	0,01

36.5. Informacje o wynagrodzeniach wypłaconych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących Jednostką Dominującą

Imię i nazwisko	Rok zakończony 31 grudnia 2014		
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkových oraz nagród wypłaconych w 2014 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2014 roku	Razem wynagrodzenie wypłacone w 2014 roku
Razem Zarząd, w tym:	11,688	3,780	15,468
Mariusz Zawisza - Prezes Zarządu	1,178	0,757	1,935
Jarosław Bauc - Wiceprezes Zarządu	0,971	0,674	1,645
Waldemar Wójcik - Wiceprezes Zarządu	0,711	0,505	1,216
Zbigniew Skrzypkiewicz - Wiceprezes Zarządu	0,965	0,608	1,573
Violetta Jasińska-Jaškowiak - Prokurent	0,499	0,101	0,600
Osoby zarządzające w 2014 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2014 roku:			
Andrzej Parafianowicz	0,610	0,411	1,021
Jerzy Kurella	1,070	0,724	1,794
Osoby zarządzające w 2013 roku, ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2013 roku:			
Grażyna Piotrowska-Oliwa	0,541	-	0,541
Radosław Dudziński	0,492	-	0,492
Jacek Murawski	2,339	-	2,339
Mirosław Szałuba	2,312	-	2,312
Razem Rada Nadzorcza, w tym:	0,372	0,024	0,396
Wojciech Chmielewski	0,045	-	0,045
Agnieszka Chmielarz	0,017	-	0,017
Józef Głowacki	0,017	-	0,017
Mieczysław Kawecki	0,017	0,024	0,041
Marcin Moroń	0,017	-	0,017
Janusz Pilitowski	0,045	-	0,045
Agnieszka Woś	0,029	-	0,029
Ewa Sibrecht-Ośka	0,017	-	0,017
Jolanta Siergiej	0,017	-	0,017
Magdalena Zegarska	0,029	-	0,029
Sławomir Borowiec	0,029	-	0,029
Andrzej Janiak	0,035	-	0,035
Ryszard Wąsowicz	0,029	-	0,029
Agnieszka Trzaskalska	0,010	-	0,010
Bogusław Nadolnik	0,022	-	0,022
Razem	12,060	3,804	15,864

Grupa Kapitałowa PGNiG
Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku
(w milionach złotych)

Imię i nazwisko	Rok zakończony 31 grudnia 2013		
	łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród wypłaconych w 2013 roku	łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2013 roku	Razem wynagrodzenie wypłacone w 2013 roku
Razem Zarząd, w tym:	5,201	1,413	6,614
Jarosław Bauc	-	-	-
Jerzy Kurella	0,550	0,255	0,805
Andrzej Parafianowicz	-	-	-
Zbigniew Skrzyplikiewicz	0,058	-	0,058
Violetta Jasińska-Jaśkowiak	0,009	0,003	0,012
Osoby zarządzające w okresie sprawozdawczym, ale nie pełniące już swoich funkcji na koniec bieżącego okresu			
Radosław Dudziński	1,183	0,210	1,393
Sławomir Hinc	0,071	0,250	0,321
Jacek Murawski	0,966	0,283	1,249
Grazyna Piotrowska-Oliwa	1,284	0,228	1,512
Mirosław Szkatuba	1,080	0,184	1,264
Razem Rada Nadzorcza, w tym:	0,359	0,060	0,419
Chmielewski Wojciech	0,041	-	0,041
Marcin Moryń	0,041	-	0,041
Mieczysław Kawecki	0,041	0,044	0,085
Agnieszka Chmielarz	0,041	0,008	0,049
Józef Głowacki	0,041	-	0,041
Janusz Pilitowski	0,041	-	0,041
Jolanta Siergieł	0,041	0,008	0,049
Ewa Sibrecht-Ośka	0,041	-	0,041
Osoby nadzorujące w okresie sprawozdawczym, ale nie pełniące już swoich funkcji na koniec bieżącego okresu			
Mieczysław Puławski	0,020	-	0,020
Zbigniew Skrzyplikiewicz	0,011	-	0,011
Razem	5,560	1,473	7,033

36.6. Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej oraz inne usługi

	Rok zakończony 31 grudnia 2014	Rok zakończony 31 grudnia 2013
Badanie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	0,06	0,09
Badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego	0,06	0,10
Inne usługi poświadczające, w tym za przegląd sprawozdań finansowych	0,47	0,50
Pozostałe usługi	0,01	-
Razem	0,60	0,69

36.7. Wspólne działalności

Nazwa wspólnego ustalenia umownego	Kraj prowadzenia wspólnej działalności	Udziały we wspólnym działaniu	Charakter wspólnych działań
Wspólne działanie na obszarze 4 koncesji poszukiwawczych w południowo-wschodniej Polsce	Polska	PGNiG S.A. 50%; Chevron Polska Energy Resources Sp. z o.o. 50%	Pierwsza faza współpracy przy poszukiwaniu niekonwencjonalnych złóż gazu
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym Górowo Iławieckie	Polska	PGNiG S.A. 51%; LOTOS Petrobaltic S.A. 49%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Kamień Pomorski”	Polska	PGNiG S.A. 51%; LOTOS Petrobaltic S.A. 49%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Płotki”	Polska	PGNiG S.A. 51%; FX Energy 49%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Płotki”-„PTZ” tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla	Polska	PGNiG S.A. 51%; FX Energy 24,5%; Cal Energy 24,5%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym "Poznań"	Polska	PGNiG S.A. 51%; FX Energy 49%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Warszawa-Południe” (bloki 254, 255)	Polska	PGNiG S.A. 49%; FX Energy 51%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Ostrowiec”	Polska	PGNiG S.A. 49%; FX Energy 51%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym "Kutno”	Polska	PGNiG S.A. 50%; FX Energy 50%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Bieszczady”	Polska	PGNiG S.A. 51%; Eurogas Polska Sp. z o.o. 24%; Energia Bieszczady Sp. z o.o. 25%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Sieraków”	Polska	PGNiG S.A. 51%; Orlen Upstream Sp. z o.o. 49%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Karpaty Zachodnie”	Polska	PGNiG S.A. 40%; Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. 60%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym „Karpaty Wschodnie”	Polska	PGNiG S.A. 20%; Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. 80%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym Skarv Unit (PL212, PL212B, PL262)	Norwegia	PUI 11.9175%; BP 23.835%; Statoil 36.165%; EON 28.0825%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL212E	Norwegia	PUI 15%; BP 30%; Statoil 30%; EON 25%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL558	Norwegia	PUI 30%; EON 30%; Det norske 20%; Petoro 20%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL646	Norwegia	PUI 20%; Lundin Norway 20%; Wintershall 40%; Noreco 20%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL648S	Norwegia	PUI 50%; OMV 50%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL702	Norwegia	PUI 40%; OMV 60%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL703	Norwegia	PUI 40%; OMV 60%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL707	Norwegia	PUI 30%; Edison 50%; North 10%; Lime 10%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL711	Norwegia	PUI 20%; Repsol 30%; OMV 20%; Idemitsu 20%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej
Wspólne działanie na obszarze koncesyjnym PL756	Norwegia	PUI 50%; Idemitsu 25%; Rocksource 25%	Poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej

37. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)

Zatrudnienie w podziale na segmenty na koniec okresu	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Poszukiwanie i wydobywanie	10 221	10 754
Obrót i magazynowanie	4 218	4 357
w tym spółki konsolidowane metodą praw własności	289	287
Dystrybucja	12 173	13 050
Wytwarzanie	1 068	1 066
Pozostałe segmenty	1 605	1 990
Razem	29 285	31 217

38. INFORMACJE NA TEMAT PROCESU RESTRUKTURYZACJI W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W 2014 roku obowiązywał, przyjęty w dniu 11 grudnia 2008 roku przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (NWZ) PGNiG S.A., „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG lata 2009-2011 (III etap)”, (Program). Uchwałą NWZ PGNiG S.A. z dnia 7 grudnia 2011 roku, został przedłużony termin, na który utworzono Centralny Fundusz Restrukturyzacji (CFR), do dnia 31 grudnia 2015 roku, odpowiednio został przedłużony okres obowiązywania Programu.

Jednakże Zarząd Spółki, zgodnie z postanowieniami Programu, w dniu 19 sierpnia 2014 roku podjął uchwałę o wypowiedzeniu Programu ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2014 roku, którą Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zaakceptowało uchwałą w dniu 24 września 2014 roku. W związku z tym od dnia 1 stycznia 2015 roku Program nie obowiązuje.

Program funkcjonował wg formuły „na gotowość”, co oznaczało, że mógł być uruchamiany w sytuacjach szczególnych oraz wymagał stosowania przez podmioty nim objęte jednolitej procedury. Decyzje o realizacji Programu podejmowane mogły być wyłącznie w przypadku, gdy było to uzasadnione skalą projektowanych działań restrukturyzacyjnych, związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia i/lub likwidacją stanowisk.

Koszty świadczeń osłonowych, przysługujące zwalnianym pracownikom na podstawie Programu, pokrywane były z Centralnego Funduszu Restrukturyzacji (CFR), którego dysponentem było Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. lub z analogicznych funduszy tworzonych na ten cel przez podmioty objęte Programem. Grupa prezentuje CFR w pozycji Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.

W okresie sprawozdawczym ze środków Centralnego Funduszu Restrukturyzacji wypłacone zostały jednorazowe świadczenia osłonowe 15 byłym pracownikom Spółki BUD-GAZ Sp. z o.o. w likwidacji, na łączną kwotę 1 miliona złotych.

Centralny Fundusz Restrukturyzacji był zasilany, zgodnie z par. 8 pkt 3 Programu, z zysku netto Spółki. W sumie CFR został zasilony kwotą 43 milionów złotych, z czego na świadczenia osłonowe dla zwalnianych pracowników spółek objętych Programem wydatkowano 40,6 miliona złotych.

Obecnie na CFR znajdują się środki finansowe w wysokości 2,4 miliona złotych.

Z uwagi na fakt, że kapitał rezerwowy CFR jest źródłem finansowania świadczeń osłonowych wynikających z Programu, który wygasł w dniu 31 grudnia 2014 roku, Departament Kadr, w dniu 2 stycznia 2015 roku, złożył do Zarządu Spółki wniosek o likwidację CFR oraz przesunięcie środków finansowych pozostałych na tym kapitale, w kwocie 2,4 miliona złotych, na kapitał zapasowy Spółki.

Ponadto, jednostki GK PGNiG realizują inne programy dotyczące racjonalizacji zatrudnienia, w tym Programy Odejść Dobrowolnych, zgodnie z założeniami Programu Poprawy Efektywności Grupy Kapitałowej PGNiG. Program ten jest elementem działań, mających na celu zwiększenie efektywności

kosztowej i organizacyjnej Grupy, zgodnie z przyjętą w grudniu 2014 roku Strategią GK PGNiG na lata 2015 - 2022.

39. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten nie przekroczył 35%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu emisji papierów dłużnych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Jednostki Dominującej.

	Stan na 31 grudnia 2014	Stan na 31 grudnia 2013
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz zobowiązania z tytułu emisji papierów dłużnych	5 838	7 661
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	3 857	4 275
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(2 958)	(2 827)
Zadłużenie netto	6 737	9 109
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	30 164	28 447
Kapitał i zadłużenie netto	36 901	37 556
Wskaźnik dźwigni	18,3%	24,3%

40. INNE ISTOTNE INFORMACJE

40.1. Postępowanie przed Prezesem UOKiK

Postępowanie antymonopolowe rozpoczęte w dniu 28 grudnia 2010 roku

W dniu 28 grudnia 2010 roku Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku hurtowej sprzedaży gazu ziemnego, polegającej na:

- ograniczaniu zbytu ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów oraz
- przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji,

poprzez odmowę sprzedaży paliwa gazowego na zasadach umowy kompleksowej na rzecz przedsiębiorcy zamierzającego dokonywać dalszej odsprzedaży gazu ziemnego, tj. Nowy Gaz Sp. z o.o. w Warszawie.

Prezes UOKiK decyzją z dnia 5 lipca 2012 roku uznał powyższe działania PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję, stwierdził zaniechanie przez PGNiG S.A. stosowania tych praktyk z dniem 30 listopada 2010 roku i nałożył na PGNiG S.A. karę pieniężną w wysokości 60 milionów złotych. W dniu 24 lipca 2012 roku PGNiG S.A. odwołała się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wyrokiem z dnia 12 maja 2014 roku SOKiK oddalił odwołanie w całości i zasądził od PGNiG S.A. na rzecz Prezesa UOKiK zwrot kosztów procesu. W dniu 4 czerwca 2014 roku PGNiG S.A. zaskarżyła ww. wyrok apelacją. Do dnia sporządzenia sprawozdania nie wyznaczono terminu rozprawy apelacyjnej.

Postępowanie antymonopolowe rozpoczęte w dniu 22 lutego 2013 roku

W dniu 22 lutego 2013 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez PGNiG S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Prezes UOKiK zarzucił PGNiG S.A. stosowanie we wzorcach umownych, na podstawie których zawierane są umowy kompleksowe dostarczania paliwa gazowego, postanowień wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany powyższych wzorców umownych w zakresie kwestionowanych postanowień. Prezes UOKiK decyzją z dnia 28 czerwca 2013 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. W dniu 29 lipca 2014 roku PGNiG S.A. poinformowała Prezesa UOKiK o wykonaniu w pełnym zakresie zobowiązania wynikającego z powyższej decyzji.

Postępowanie antymonopolowe rozpoczęte w dniu 3 kwietnia 2013 roku

W dniu 3 kwietnia 2013 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku hurtowej i detalicznej sprzedaży paliwa gazowego, polegającej na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji przez:

- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości zmniejszenia zamawianych ilości paliwa gazowego i mocy umownej,
- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości odsprzedaży paliwa gazowego,
- wymaganie określenia w umowie przez odbiorców biznesowych maksymalnej ilości kupowanego paliwa gazowego przeznaczonego przez nich do dalszej odsprzedaży,
- nieprzyznanie odbiorcom hurtowym prawa do częściowej zmiany sprzedawcy.

W trakcie postępowania PGNiG S.A. złożyła do Prezesa UOKiK wnioski o wydanie decyzji zobowiązującej, w którym dobrowolnie zobowiązała się do zmiany niektórych postanowień w umowach z odbiorcami niebędącymi gospodarstwami domowymi. Prezes UOKiK decyzją z dnia 31 grudnia 2013 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. PGNiG S.A. w terminach przewidzianych decyzją zobowiązującą Prezesa UOKiK wykonała obowiązki przewidziane przedmiotową decyzją. W dniu 1 sierpnia 2014 roku PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. (PGNiG OD) przejęła dotychczasową działalność PGNiG S.A. w obszarze obrotu detalicznego gazem, przejmując tym samym wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych przez Prezesa UOKiK na podstawie Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie umów, których spółka stała się stroną. PGNiG OD jest w trakcie wykonywania zobowiązania, w części przypadającej na jej zakres działania, wynikającego z decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 roku.

Postępowanie w sprawie niewykonania decyzji z dnia 31 grudnia 2013 roku

W dniu 17 października 2014 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia na PGNiG S.A. oraz PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. kary pieniężnej, o której mowa w art. 107 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), w związku z podejrzeniem pozostawania w zwłoce w wykonaniu punktu I).4) sentencji decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 roku. Tego samego dnia PGNiG S.A. oraz PGNiG OD otrzymały wezwanie do przedstawienia stanowiska w sprawie w ciągu 21 dni. W odpowiedzi na wezwanie, PGNiG S.A. oraz PGNiG OD przedstawiły uzasadnienie podjętych działań oraz stanowisko, iż działania te stanowią prawidłowe wykonanie punktu I).4) sentencji decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 roku. Do dnia sporządzenia sprawozdania Prezes UOKiK nie wydał rozstrzygnięcia w sprawie.

40.2. Sprawa sporna PGNiG S.A. ze spółką PBG S.A.

Spółka PBG S.A. w dniu 27 czerwca 2011 roku wystąpiła do Sądu Okręgowego przeciwko PGNiG S.A. z pozwem o zapłatę spornej kwoty, stanowiącej równowartość potrąconych przez PGNiG S.A. z wynagrodzenia PBG S.A. naliczonych kar umownych z tytułu opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy.

W ocenie Spółki roszczenia jest niezasadne ze względu na fakt, że oddany przedmiot umowy obarczony był poważnymi wadami, a także z powodu faktycznie występujących, istotnych opóźnień w realizacji w/w umowy, uzasadniających naliczenie kar umownych. Dodatkowo, według PGNiG S.A. roszczenia powoda uległy przedawnieniu. W dniu 27 lipca 2011 roku Spółka złożyła odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2012 roku Sąd postanowił skierować PBG S.A. i PGNiG S.A. do mediacji. W dniu 20 września 2012 roku została zawarta ugoda pozasądowa pomiędzy PGNiG S.A. a PBG S.A. w upadłości układowej. W wyniku ugody PBG S.A. cofnęło w całości, za zgodą nadzorca sądowego spółki, powództwo rozpoznawane przed Sądem Okręgowym.

Postanowieniem z dnia 31 października 2012 roku Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w sprawie.

W dniu 13 czerwca 2012 roku została ogłoszona upadłość spółki PBG S.A. z możliwością zawarcia układu. W dniu 21 września 2012 roku, do Sądu Rejonowego w Poznaniu do Spraw Upadłościowych i Naprawczych, zostało złożone przez pełnomocnika PGNiG S.A. zgłoszenie Wierzytelności względem upadłej Spółki PBG S.A., które obejmowało m.in. wierzytelność z tytułu wadliwego wykonania inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk”. Na liście wierzytelności nie uznano wierzytelności zgłoszonych w odniesieniu do umowy o realizację inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk”. W związku ze zbliżającym się terminem przedawnienia roszczeń zgłoszonych do masy upadłości spółki PBG S.A., PGNiG S.A. dopełniła aktu staranności w celu przerwania biegu terminu przedawnienia roszczeń wynikających z umowy. W tym celu, w dniu 5 listopada 2013 roku, pełnomocnik PGNiG S.A. wniósł do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu wniosek o zawezwanie do próby ugodowej. We wniosku tym zawezwano wszystkich członków konsorcjum – strony umowy na wykonanie inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk” – do zapłaty na rzecz PGNiG S.A. kwoty 159 milionów złotych tytułem odszkodowania za szkodę wynikającą z nienależytego wykonania umowy o generalną realizację inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk”.

W dniu 18 lutego 2014 roku spółka PGNiG S.A. została wezwana do uiszczenia zaliczki na potrzeby tłumaczenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w terminie do dnia 25 lutego 2014 roku. Termin posiedzenia ugodowego został wyznaczony na dzień 16 września 2014 roku.

W dniu 16 września 2014 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu X Wydział Gospodarczy przystąpił do rozpoznania wniosku PGNiG S.A. o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 4 listopada 2013 roku. Z uwagi na nieprawidłową reprezentację strony wezwanej Sąd postanowił wezwać do udziału nadzorcę sądowego i odroczył posiedzenie do dnia 7 listopada 2014 roku.

W dniu 7 listopada 2014 roku przed Sądem Rejonowym Poznań – Stare Miasto odbyło się posiedzenie w przedmiocie wniosku PGNiG S.A. wobec PBG S.A. w upadłości układowej o zawezwanie do próby ugodowej w zakresie roszczeń PGNiG S.A. o odszkodowanie na gruncie kontraktu dotyczącego inwestycji „Budowa Odazotowni Grodzisk”. Ze względu na brak reprezentacji ze strony nadzorca sądowego mimo prawidłowego powiadomienia o terminie posiedzenia, do zawarcia ugody nie doszło, co kończy postępowanie w tym zakresie w odniesieniu do PBG S.A.

W stosunku do dwóch pozostałych podmiotów, które objęto wnioskiem, tj. Chart Inc. oraz Thermo Design, sprawa pozostaje zawieszona przez okres roku liczonego od dnia 17 marca 2014 roku do czasu uiszczenia zaliczki na poczet kosztów tłumaczenia wniosku wraz z załącznikami w celu dostarczenia go tym podmiotom. Uiszczenie zaliczki spowoduje podjęcie postępowania, natomiast jej niewpłacenie w terminie roku od dnia zawieszenia, doprowadzi do umorzenia postępowania bez

skutku w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia roszczeń PGNiG S.A. wobec pozostałych wykonawców.

41. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

W dniu 14 stycznia 2015 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie – VI Wydział Cywilny wydał wyrok w sprawie naruszenia przez Spółkę warunku udzielonej jej Koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą w latach 2007 i 2008. Wyrok dotyczy zmiany zaskarżonego Wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 października 2013 roku w zakresie zmiany zaskarżonej przez PGNiG decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Kara pieniężna została nałożona za naruszenie przez Spółkę warunków udzielonej jej koncesji na obrót gazem z zagranicą. Naruszenie polegało na nieprzestrzeganiu w latach 2007 i 2008 określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 października 2000 roku w sprawie minimalnego poziomu dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy wyrażającym się w przekroczeniu w powyższych latach maksymalnego udziału gazu importowanego z jednego kraju pochodzenia, w stosunku do całkowitej wielkości gazu importowanego w każdym z tych lat.

Sąd Apelacyjny postanowił zmienić zaskarżoną Decyzję poprzez obniżenie nałożonej kary pieniężnej do kwoty 500 tysięcy złotych z uwagi na niewielki zakres niedotrzymania obowiązku dywersyfikacji, działania podejmowane przez PGNiG w celu wypełnienia obowiązku dywersyfikacyjnego, ograniczone możliwości dywersyfikacji oraz niską szkodliwość związaną z niewypełnieniem obowiązku. W pozostałym zakresie odwołanie zostało oddalone.

Spółka po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego rozważy ewentualne dalsze kroki w tej sprawie. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Spółka nie otrzymała przedmiotowego uzasadnienia.

Zarząd PGNiG S.A.:

Prezes Zarządu

Mariusz Zawisza

.....

Wiceprezes Zarządu

Jarosław Bauc

.....

Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Skrzypkiewicz

.....

Wiceprezes Zarządu

Waldemar Wójcik

.....

Warszawa, dnia 19 lutego 2015 roku